... او گولۍ وچلیدې

ننگیال

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او ګولۍ وچلیدې

PROPERTY OF ACKU 5657

ننګیال

... اوګوې وچلیدې

لیکوال	شهرت ننګیال
خپرونکی	فرهنګ جهاد
شمېر	۱۰۰۰
نېټه	۱۳۷۱ هـ ش حمل
مهتمم	پیرنور علي شاه

ACKU

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهداء

خدای بخښلی علاقدار عبدالکبیرخان ته چی دخپل اسلامی بصیرت او ملی درایت له مخی یی دغه قیام دقوام په لوررهبری کړ او دخپل ولس دیوالی او جهادی عظمت په لارکی یی دسیاسی گوندیوله سیاسی اغراضو او عمالو سره قهرمانانه مبارزه وکړه .

په گور یی نور شه

ننگیال

... او گولۍ وچلېدې

ننگيال

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

سریزه

په هیواد دکمونستي مزدور رژیم پرضد پاڅونونه په بیلابیلو سیمو کي بیلابیلي بنې لري که څه هم په هره سیمه کي دقیام بنستیزمحرك او چورلیځ عقیده او د ملحد او گوډاگي رژیم پرخلاف دجهاد دفرضیت اصل تشکیلوي خو ددغو پاڅوبونوعیت ، پیلامه ، دوام او مشخصات له ځینو داسي ځانگړتیاووڅخه برخمن دي چي په بیلا بیلو گټه - گوریو کي ویشلي بنکاري .

دملحد او مزدور رژیم پر ضد چي موږ دلته دکوم پاڅون خبري کوو هغه دیو لړ داسي ځانگړنو لرونکي دي چي دهیواد په نورو سیموکي یي ساري نه لیدل کیږي.

موږ دلته دیو داسي پاڅو ن خبري کوو چي ولس دیوه بریالي تاکتیك له مخي ددښمن په خپلو وسلو دیوه ملي قیام او یوه داسي قیام له لاري چي دسیاسي گوندونو او تنظیمونو له هر ډول اغیز او نفوذ څخه لوړ ؤ، کابل ته ډیر نژدي دیوه ستر او ولسي خوځښت بهیر توپاني کړ .

که څوك په بیطرفانه توگه دغه قیام او دهغي تاریخي پس منظرته یو ځغلنده نظرواچوي نو داستاد رباني داخبره به له یوي مخي ورسره تائید کړي چي:«ولسونه له سیاستمدارانو ډیر هوښیار او دتاوجنو حالاتو په وړاندي خورا قاطع او ځیرك دي».

موږ نه غواړو ددغه قیام په مشخصاتو اوږدي خبري وکړو خو په لنډه توگه ځینو ټکوته اشاره کوو او هغه داچي دغه قیام له پیله دچریکي جگړي په بڼه نه ؤ راولاړشوي بلکي له هماغه لومړي ورځي یي دیوه ولسي خوځښت او ملي قیام په بڼه دټول ولس دملاتړ له مخي دیوي

بشپړي جبهه يي جګړي اوعمومي پاڅون بنه لرله ، تردي چې دمجاهدينو ترتسلط لاندي سيمو حدودهم معلوم وو- بله داچې په دغه قيام کي دهيڅ يوه سياسي جريان دخالت نه ليدل کيده بلکي ديوه خود- جوشه حرکت په توګه دسيمي دقومي مشرانو ترقيادت لاندي هغه ته زمينه برابره شوه په لاړواچول شو ، اوج ته ورسيد او دوام يي ومونده له همدي ځايه وه چې دقيام اداره دولسي قيادت په واک کي وه او يوه داسي متحده اداره يي رامنځ ته کړي وه چې په باورسره ويلي شو چې دحکومتونو په نسبت په حالاتو ډيره حاکمه او يوه مثالي امنيت يي ټينګ کړي وو .

خو کله هم چې دپيښور دګوندو نو سيوري په سيمه وغوړيده او دسياسي اقتدار لوبي پيل شوي نو ددغه پاڅون اصيل اهداف ، لاسته- راوړني ، پروګرامونه او اميدونه هم ورسره تاله ترغه شول او يو پاڅيدلي مقاوم ، متحد او يوه موټي قوم په ګوندونواو ګونديو ووېشل شو.

ښکاره خبره ده چې دغه ليکنه دارقامو او موادو له مخي ددغه قيام بشپړتاريخ او پيښليک نشي ګڼل کيدي او نه هم دولس دجهادي قهرمانيو، حماسو او قربانيو انځورګري کولي شي بلکي يواځي ددغه قيام په رابطه پرحقايقو او واقعيتونو ولاړديوه شاعرانه او پرهر ژلي احساس يوتت تصوير او نيمګړي محصول دي-دومره چې ليکوال خپل تأثرات په ادبي رنګ کي غوټه کړيدي . داهم بايد ووايو چې دغه ليکنه دقلم مجلي په بيلابيلو ګڼو کي تر ځانګړو عنوانو لاندي خپره شويده او اوس همغه په «قلم» کي خپورشوي متن بيله دي چې دوخت دبدلون او نور و تغيراتو له مخي څه لاسوهنه پکي وشي کټ- مټ خپريږي- ځکه زه غواړم داليکنه په يوه .معينه زماني مقطع کي زما دجذباتواو انګيرنود محصول په توګه لاس نه خوړلي پاتي شي .

مينه او درنښت
ننګيال

... اوګولي وچليدې !!!

د افغانستان دجهاد تاريخ که له يوې خوا غملړلي تاريخ دی او ويرلړلي خوله بلې خوا وياړلی تاريخ دی او سرلوړی . د روسي وحشي ښکېلاک او د دوی د بريځوپه وړاندې دافغانستان د مسلمان اواتل اولس پاڅون يو حيرانوونکی پاڅون دی او هيښ کوونکی . د باطل د يوه وسله وال ځواکمن او په ځان مغرور وحشي ښکېلاک په مخه کې د تش لاسو خود حق په مينه مستو مؤمنانو راولاړيدنه اودريدنه او بيا په دې وحشي ځواک د هغه بريالي کيدنه د ټولې دنيا د تعجب او حيرانتيا ورړده .

رښتيا هم دهيواد په هره برخه کې ددې پاڅيدنو پيل اوابتدا حالبه ده، د ايمان او ارادې په پخه بنا ولاړه ده او د حق د نه فنا کيدونکي نور په رڼا کې پرمختللې او په دې وسيله زموږ محلي پاڅونونه ملي او دهيواد وال شوي او د باطل په مقابل کې يې يو ټينګ صف او " بنيان مرصوص " جوړ کړی دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

بشپړي جبهه يي جګړي اوعمومي پاڅون بنه لرله ، تردي چي دمجاهدينو ترتسلط لاندي سيمو حدودهم معلوم وو- بله داچي په دغه قيام کي دهيڅ يوه سياسي جريان دخالت نه ليدل کيده بلکي ديوه خود- جوشه حرکت په توګه دسيمي دقومي مشرانو ترقيادت لاندي هغه ته زمينه برابره شوه په لارواچول شو ، اوج ته ورسيد او دوام يي وموند- له همدي ځايه وه چي دقيام اداره دولسي قيادت په واک کي وه او يوه داسي متحده اداره يي رامنځ ته کړي وه چي په باورسره ويلي شو چي دحکومتونو په نسبت په حالاتو ډيره حاکمه او يوه مثالي امنيت يي ټينګ کړي وو .

خو کله هم چي دپېښور دګوندو نو سيوري په سيمه وغوړځيده او دسياسي اقتدار لوبي پيل شوي نو ددغه پاڅون اصيل اهداف ، لاسته- راوړني ، پروګرامونه او اميدونه هم ورسره تاله ترغه شول او يو پاخيدلي مقاوم ، متحد او يوه موټي قوم په ګوندونواو ګونديو وويشل شو. ښکاره خبره ده چي دغه ليکنه دارقامو او موادو له مخي ددغه قيام بشپړتاريخ او پيښنليک نشي ګڼل کيدي او نه هم دولس دجهادي قهرمانيو، حماسو او قربانيو انځورګري کولي شي بلکي يواځي ددغه قيام په رابطه پرحقايقو او واقعيتونو ولاړديوه شاعرانه او پرهر ژلي احساس يوتت تصوير او نيمګړي محصول دي-دومره چي ليکوال خپل تأثرات په ادبي رنګ کي غوټه کړيدي . داهم بايد ووايو چي دغه ليکنه دقلم مجلي په بيلابيلو ګڼو کي ترڅانګړو عنوانو لاندي خپره شويده او اوس همغه په «قلم» کي خپورشوي متن بيله دي چي دوخت دبدلون او نور و تغيراتو له مخي څه لاسوهنه پکي وشي کټ- مټ خپريږي- ځکه زه غواړم داليکنه په يوه معينه زماني مقطع کي زما دجذباتواو انګيزنود محصول په توګه لاس نه خوړلي پاتي شي .

مينه او درنښت
ننګيال

... اوګولی وچلیدي !!!

د افغانستان دجهاد تاريخ که له يوې خوا غملرلی تاريخ دی او وير لرلی خوله بلې خوا وياړلی تاريخ دی او سرلوړی . د روسي وحشي ښکيلاک او د دوی د بريځوپه وړاندې دافغانستان د مسلمان اواتل اولس پاڅون يو حيرانوونکی پاڅون دی او هيښ کوونکی . د باطل د يوه وسله وال ځواکمن اوپه ځان مغرور وحشي ښکيلاک په مخه کې د تش لاسو خو دحق په مينه مستومؤمنانو راولاړيدنه اوودريدنه اوبيا په دې وحشي ځواک د هغه بريالی کيدنه د ټولی دنيا د تعجب اوحيرانتيا وړ ده .

رښتيا هم دهيواد په هره برخه کې ددې پاځيدنې پيل اوابتدا حالبه ده ،د ايمان او ارادې په پخه بنا ولاړه ده اود حق د نه فنا کيدونکي نور په رڼا کې پرمختللې اوپه دې وسيله زموږ محلی پاڅونونه ملی او دهيواد وال شوي او د باطل په مقابل کې يې يو ټينګ صف او " بنيان مرصوص " جوړ کړی دی .

دقلم مجله به هڅه کوي چې دافغانستان دجهاد ، قیام او انقلاب ہلا ہیل ارخونه ، ہیلا ہیلې سیمې او ہیلا ہیلې څنډې او گوښې ګوټې او د دربنو لوستونکو له پاره يې روښانه کړي .

دا دی په دی ګڼه کې هم د هیواد په یوه څنډه کې د اسلامی پاڅون او اسلامي اوښتون د شروع او پیل یو ریښتینی او واقعي تصویر وړاندې کوی او په همدې سیمه کې به قیام دقوام او پراختیا په لور څپرې چې پرله پسې به خپریږي لیکوال په خپل پیاوړي قلم او خوږه ادبي ژبه دا تاریخ خوږ کړی او بڼخورونکی کړی چې کله کله لوستونکي ته سودا وروالړه کړي چې ګنی ده به دا قیعیتونه افسانوي کړی وي خو داسې نه ده هر څه واقعي دي فقط دلیکوال ژبه يې ادبي او جذابه ده او محتوی يې د واقعیتونو او پیښو شوو پیښو انځوردی .

هو یې تاسو درانه لوستونکي لوستلو ته رابولو او کوان لیکوال يې بشپړولو او قدم په قدم په وړینمینه ادبي لاره باندې وړاندې تللوته !

په مینه

« اداره »

د ګرمی پیل و څو د لمر شغلې د سرې په تندې د اسې تیزې لګیدې لکه تیرې ستنې ، له ډیری تودوخې له څمکې تپونه ختل ، د آسمان مخ سپیرو او خړو ګردونو پوښلی و د دریځ په منځ کې سیند مرام روان و ، دګڼ چنارونه د شمال له څپوسره داسې ښنو په تال یوه او بله خوا زنګیدل ، د پاختي سوي کوکي له بل هر وخت نه زیاتې سوځنده او وږمنې شوي وي ، چوغکو بوبه داسې شورجوړ کړی و لکه چې د سیمې د لس ټکونو خوا ناتو او مشرانو په نیونه تری تم کیدو او شکنجو د ماتم ساندې غږوي .

بزګران په مات نره په پټیو او کروندو کې په کار لګیا وو ، د خپلې خونبې د بیګار له لاسه مجبور وو چې د دوو دریو ورځو کار په یوه ورځ کې سرته ورسوي ، د غمې به له بلې خوا په هفته کې یو دوه ځله د جبري مارشونو ګډون هغوی له کار او مزدوری

دقلم مجله به هغه کوي چې د افغانستان دجهاد ، قیام او انقلاب بېلابېل ارخونه ، بېلا بېلې سیمې او بېلا بېلې څنډې او گوښې ځېرې او د دریو لوستونکو له پاره یې روښانه کړي .

دادي په دې کښه کې هم د هیواد په یوه څنډه کې د اسلامي پاڅون او اسلامي اوښتون د شروع او پیل بیو ربښتیني او واقعي تصویر وړاندې کوي او په همدې سیمه کې به قیام د قوام او پراختیا په لور ځېرې چې پر له پسې به خپرېږي لیکوال په خپل پیاوړي قلم او خوږه ادبي ژبه د تاریخ خونړي او برختورنکي کړي چې کله-کله لوستونکي ته سودا وړولاره کړي چې گني ده به واقعیتونه افسانوي کړي وي خو داسې نه ده هرڅه واقعي دي فقط دلیکوال ژبه یې ادبي او جذابه ده او محتوی یې د واقعیتونو او پېښو شوو پېښو انځوردي .

هوښ یې تاسو درانه لوستونکي لوستلو ته رابولو او کړان لیکوال یې بشپړ ولو او قدم په قدم په وړینبمینه ادبي لاره باندې وړاندې تللو ته !

په مینه

" اداره "

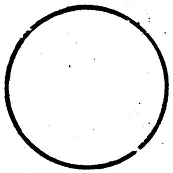

د گرمۍ پیل و ځو د لمر شغلې د سرې په تندي د اسې تیزې لگېدې لکه تیرې ستنې ، له ډېرې تودوخې لـه ځمکې تپونه ختل ، د آسمان مخ سپیرو او خړو کوڅو نو پوښلی وُ د درې په منځ کې سیند مرام روان وُ ، د گڼ چنارونه د شمال له څپو سره داسې ښنو په تال یوه او بله خوا زنگېدل ، د پاختې سوې کوکې له بل هر وخت نه زیاتې سوځنده او ورومنې شوې وې ، چوغکـــــــوبه داسې شور جوړ کړی وُ لکه چې د سیمې د لسو کوڅو ځوانانو او مشرانو په نیونه تری تم کیدو او شکنجو د ماتم ساندې غږولې .

بزگران په مات زړه په پټیو او کروندو کې په کار لگیا وو ، د خپلې خونبو د بیگار له لاسه مجبور وو چې د دوو درېو ورځو کار په یوه ورځ کې سرته ورسوي ، د غسې به له بلې خوا په هفته کې یو دوه ځله د جبري مارشونو گډون هغوی له کار او مزدوري

ایسټل د ګردې ورځې سختۍ او مزدورۍ هغوی دومره نه کړول لکه چې په
مارشال تر اولسوالۍ او ... پورې تګ او د تشو چیغو بدرګي .
د کال له پیله لا د بزګرانو کار او دهقانانو ته دومره درونه لګیدلي
للمي حو یې لا سره کړلي نه وو ، د بشتي او د غونډیو لمنې چې پخوا به لله
غنمو پوښلي وې سپیرې او بې کښته پاته وې .
زده کوونکي به له ښوونځي نه د رخصتۍ په وخت په لارو غلي
او آرام روان وو ، پخوانۍ مستۍ ساتیرۍ او شوخۍ ګردې ترې پاتې
وې ، د هر یوه سر به د ولیو په منځ کې د ځمکې لوري ته داسې ټیټ وُ لکه
چې خپل قدمونه شمیري او یا د لارې کاڼي او خټې ؛ کورونو ته
به چې ورسیدل په ترهیدلې بڼه او نامرادۍ ویرې سره به یې د دغه خبرې
را غبرګې کړې . زموږ د حساب معلم یې هم وینو ، پلانی خوږ یې
پرون بیولی و ، د بر کلي ملا یې هم بیولی ، د پلانی کور یې بیګا
تلاشي کړی هغه .. پلانی هم ورک دی .....
دغه ورځې او اندیښنې د ټولو په فکرونو او خولو پورې
کلکې نښتې وې . د کلیو د جوماتونو د طالبانو کډې له یوې خوا
بار شوې وې ، ګڼ جوماتونه له ملایانو تش وو او له یو نیم جومات
نه به د اذان غږ تر غوږو کیده .
د ولسوالۍ بازار هم سوړ و ، پخوانۍ بیروبار ، د دکانونو او
سماوارونو جم او جوش هیڅ نه و پاته ، خوځنته په ښکاره یو ځای

نه شوې راتولیدی ، ځکه چې نه د دکانونو ترمخ او نه په سماوارونو کې
خه ګڼه ګوڼه لیده کیده .
د پنجشنبې ورځې هم چې سیمې ته د مسافرو ماموریتونو کار-
ګرانو او زده کړو والو د تګ د تلوسو او ولولو ورځ وه هغه پخوانۍ بڼه
او رونق نه درلود - د کوټه سنګي د اډې بیا د سرویس تر دریو ساعته
سفره پورې یوه مطلق سکوت او اضطراب حکم چلاوه ، چې د لارې
په اوږدو کې به د پرله پسې تلاشیو توقف د دغه اضطراب او سکوت سره
یو نامعلوم وحشت هم غبرګ کړ .
په سیمه کې لکه د توپان ترمخ یو مهیب سکوت او چوپتیا خپره
وه . پخوا به چې بزګرانو د شپې له خوا د څورلسمې سپوږمۍ [illegible] ته
لو او د هقانانو نوري چارې پرمخ بیولې اوس سره له ماښامه له خپلو
کورونو نه نه شوې وتلې ، د ولسوالۍ د کوڅه د بو خلقیانو د بې جلبه
لنډغریو د سورلۍ موټر به د ګزمې په نامه لکه وږي لیوان بوه او بله خوا
ځغاستل او د شپې هم کلکې پیرې دریدې .
د خلقیانو له خوا د ا ونډو ورې غږیدې چې له پاکستان او ایران
نه داړه مار او غله راغلي ستاسې په کورونو داړې او چاپې اچوي ځکه به
د شپې د خپل کلي او محلې کلکه پیره کوئ . او د اولسوالۍ موظفین
به په ګزمه ګرځي که څوک هم خلک په هیڅ چې د شپې له خوا د تالاشۍ په
نامه د خلکو په کورونو داړه او چاپه څوک غورځوي خو بیا هم

هغوی
ایستل دګردې ورځې سختۍ او مزدورۍ دومره نه کړول لکه چې په
مارش کې تر اولسوالۍ او ... پورې تګ او د تشو چیغو بدرګې .

د کال له پیله لا د بزګرانو کار او دهقانانو ته دومره درد ونه لګید
للمي حوږې لا سره کرلې نه وې ، د بشتې او د غونډیو لمنې چې پخوا به لله
غنمو پوښلې وې سپېرې او بې بخته پاتې وې .

زده کوونکي به له ښوونځي نه د رخصتۍ په وخت په لارو غلي
او آرام روان وو ، پخوانۍ مستۍ ساتېرې او شوخۍ ګردې ترې پاتې
وې ، د هر یوه سر به ډولیو په منځ کې د ځمکې لوټه داسې ټیټ وُ لکه
چې خپل قدمونه شمیري او یا د لارې کاڼي او خښتې ؛ کورونو ته
به چې ورسیدل په ترهیدلې بڼه او نامرتبه وېرې سره به یې دغه خبرې
را غبرګې کړې . زموږ د حساب معلم یې هم وینو ، پلانی خوږې
پرون بیولی و ، د بر کلي ملایې هم بیولی ، د پلانی کور یې بیګا
تلاشي کړی هغه .. پلانی هم ورک دی .....

دغه ور خبرې او اندیښنې د ټولو پر فکرونو او خولو پورې
کلکې نښتې وې . د کلیو د جوماتونو د طالبانو کوډې له یوې خوا
بار شوې وې ، ګڼ جوماتونه له ملایانو تش وو ، او له یو نیم جومات
نه به د اذان غږ تر غوږو کیده .

د ولسوالۍ بازار هم سوړ و ، پخوانۍ بیروبار ، د دکانو او
سماوارونو جم او جوش هیڅ نه و پاته ، څو تنه په ښکاره یو ځای

نه شوی راټولیدی ، ځکه خو نه د دکانونو ترمخ او نه په سماوارونو کې
خه ګڼه ګوڼه لیده کیده .

د پنجشنبې ورځې هم چې سیمې ته د مسافرو ماموریتو کار-
ګرانو او زده کړه والو د تګ د تلوسو او ولولو ورځ وه هغه پخوانۍ بڼه
او رونق نه درلود - د کوټه سنګي د اډې بیا د سرویس تر درې ساعته
سفره پورې یوه مطلق سکوت او اضطراب حکم چلاوه ، چې د لارې
په اوږدو کې به د پرله پسې تلاشیو توقف د دغه اضطراب او سکوت سره
یو نامعلوم وحشت هم غبرګ کړ .

په سیمه کې لکه د توپان ترمخ یو مهیب سکوت او چوپتیا خپره
وه . پخوا به چې بزګرانو د شپې له خوا د څورلسمې سپوږ[illegible] ته
لو او د هقانانو نورې چارې پر مخ بیولې اوس سره له ماښامه له خپلو
کورونو نه نه شوی وتلی ، د ولسوالۍ د کوڅه د بوخلقیانو د بې جلبه
لنډغرېو د سورلۍ موټر به د ګزمې په نامه لکه وږي لیوان بوه او بله خوا
ګرغاستل او د شپې هم کلکې پیرې دربدې .

د خلقیانو له خوا د ا وندو ورې غږیدې چې له پاکستان او ایران
نه داره مار او غله راغلي ستاسې پر کورونو دارې او چاپې اچوي ځکه به
د شپې د خپل کلي او محلې کلکه پیره کوئ . او د ولسوالۍ موظفین
به په ګزمه ګرځي که څه هم خلک پوهیدل چې د شپې له خوا د تالاشۍ په
نامه د خلکو په کورونو داړه او چاپه څوك غورځوي خو بیا هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی مجبور وو.

* * *

د څو ورځو راسې اولسوالۍ ته د نوي حکومتي کسانو تګ راتګ زيات شوی ؤ، له کابل نه به د ډله ډله جيپونو راتلل او بېرته به تلل. د دې او اضطراب، اميدونه، او دردونه، انديښنې او ناکرارۍ خپل اوج ته رسيدلي وې. له چاپېره د خلق او پرچم د وحشي دارمارانو د تاراکونو ويره او له چاپېره ديوه اسلامي پاڅون د قوام اميدونه، له چاپېره د دغه پاڅون د بېلابېلو جريان په هکله انديښنې او له څېنو سره د غه لاړې دستوتزوا و ربړو ناکرارۍ. د غـــــــــــه اضطراب ورځ تر ورځې پياوړی کېده، د خلقيانو له خوا د غه آوازه هر ځای خپره شوه چې هزارګان عوارې د وردګو په سيمه او کوړونو حملې وکړي، ځکه او کوړونه يې لاندې کړي او د غه حکومتي ځمکې اوشته ترې واخلي. د غه آوازه ورو ورو د خلقيانو له خوا په مارشونو او ميټينګونو کې هم خپرېده او په جدې بڼه يې په غونډو کې مطرح کوله.

خو خلک پوهېدل، هغوی باور وو چې هزارګان د دوی ديني او ملي ورونه دي او په يوه پيړۍ يې د اسلامي اخوت په رڼا کې د ورورۍ او ښه ګاونډيتوب مثالي ژوند تېر کړی دی.

د سيمې سپين ږيري او مشران هم په ځای او بل ځای غونډې کېدل، کله په ټوپ او کله ښکاره، په يوه او بل کلي کې به او بله د وی کې سره راټولېدل، کله کله به له ولسوال او نورو حکومتي کاروزانو سره په ساعتونو

ساعتونو په خبرو لګيا وو. له څو شپو ورځو راهيسې د غه ورلېسېدو کتنې روانې وې. د نژدې ورځو له لېدنو کتنو هغوی راضي معلومېدل. له دردمنو او سپينو ږيرو يې د يوه دول د ښېز دا د او خوښۍ رڼا ځلېده داسې ښکاربدل لکه چې لويه سوبه يې په برخه شوې وي.

داسې لکه چې د غويې له ناورين او د کمونيزم له وحشت نه يې ژغورنده لوری موندلی وي او همدا و س يې د مستبد او کفري نظام راپرځولې وي.

خو بيا هم څه شي نا آرامي او انديښنه به کله ناکله د هغوی له هر کاته تو کره نو او خبرو څرکېده. د هم د غه حالاتو په جريان کې په يوه ورځ کې له کابل نه شل ديرش عسکري لارۍ ترل شوي تر پالونه ولسوالۍ ته راورسېدې چې په مخ کې يې څو جيپ موټر او دوه ټانکونه روان وو.

حکومت يو ځل بيا سپين ږيري راغونډ کړل، د اځل هر څه په واګه شول هغه دا چې له حکومت سره د سيمې مشرانو دا منلې وه چې له دوی نه به توپک او جنګي مهمات اخلي او د هزاره ګانو مقابله به کوي. حکومت دا هم ژباړه کړې وه چې د هزاره ګانو سره زموږ او مال او شته يې ساتو، د سپين ږيرو او حکومت پر د غه موافقه ډېر خلک خواشيني وو، مختلفو انديښنو او چرتونو په سر اخيستي وو، د ډېرو دکړکې په سترګه ورته کتل او دا يې د ګرد قام سپکه کړله او اولس ته تاريخي ننګ او عار.

خلقيان ډېر خوشاله وو، هغوی به خپل نيرنګ او استعماری

هغوی مجبور وو.

* * *

د غه ورځو راسې اولسوالۍ ته د نوي حکومتي کسانو تګ راتګ زيات شوی و، له کابل نه به د له د له جيپان راتلل او بيرته به تلل. دا او اضطراب، اميدونه، او دردونه، انديښنې او ناکرارۍ خپل اوج ته رسيدلي وې. له چاسره د خلق او پرچم د وحشي داره مارانو د تاراکونو ويره او له چاسره د يوه اسلامي پاڅون د قوام اميدونه. له چاسره د دغه پاڅون د پيلامې او جريان په هکله انديښنې او له څېنو سره دغه لاړې دستونزو او رېړو ناکرارې. دغـــــــــه اضطراب ورځ تر ورځې پياوړی کيده، د خلقيانو له خوا د غه آوازه هرځای خپره شوه چې هزارګان غواړي د وردګو په سيمه او کوروبو حملې وکړي، ځکه او کورونه يې لاندې کړي او د غه حکړدې ځمکې او شته ترې واخلي. دغه آوازه ورو ورو د خلقيانو له خوا په مارشونو او ميتنګونو کې هم غبرګيده او په جدي بڼه يې په غونډو کې مطرح کوله.

خو خلک پوهيدل، هغوی باور درلوچې هزارګان د دوی ديني او ملي ورونه دي او پيړی پيړی يې د اسلامي اخوت په رڼا کې د ورورۍ او بينه ګاونډ يتوب مثالي ژوند تېر کړی دی.

د سيمې سپين ږيرو او مشران هم يوځای او بل ځای غونډ غونډ کيدل کله پټ او کله ښکاره په يوه او بل کلي کې يوه او بله دره کې سره راټوليدل کله کله به له ولسوال او نورو حکومتي کارکوونکو سره په ساعتونو

ساعتونو په خبرو لګيا وو. له څو شپو ورځو راسې د غه ورلسيدنې کتنې روانې وې. د نژدې ورځو له ليدنو کتنو هغوی راضي معلوميدل له درد منو او سپيرو څېرو يې د يو دول د ښيز دا د او خوښۍ رڼا ځليده داسې ښکاريدل لکه چې لويه سوبه يې په برخه شوې وي.

داسې لکه چې د غوايي له ناوړين او د کمونيزم له وحشت نه يې ژغورونده لوری موندلی وي او همدا ورين يې د غمستبد او کفري نظام رابرځولی وي.

خو بيا هم ځه بنسې نا آرامي او انديښنه به کله نا کله د هغوی له حرکاتو، کړنو او خبرو څرګنديده. د همدغه حالاتو په جريان کې په يوه ورځ کې له کابل نه شل ديرش عسکري لارۍ ترل شوی تر پالونه ولسوالۍ ته راورسيدې چه په مخ کې يې څو جيپ موټر او دوه ټانکونه روان وو.

حکومت يو ځل بيا سپين ږيري راغونډ کړل، داځل هرڅه په واګه شول هغه دا چې له حکومت سره د سيمې مشرانو د ا منلې وه چې له دوی نه به توپک او جنګي مهمات اخلي او د هزاره ګانو مقابله به کوي. حکومت دا هم زياته کړې وه چې د هزاره ګانو سر زمون او مال او شته يې ستاسو د سپين ږيرو او حکومت پر د غه موافقه ډير خلک خواشيني وو، مختلفو انديښنو او چرتونو په سرا خيستی وو، دړو دکړکې په سترګه ورته کتل او دا يې د ګرد قام سپکه ځکه او اولس ته تاريخي ننګ او عار.

خلقيان ډير خوشاله وو، هغوی په خپل نيرنګ او استعماری

لومړ کې د غه دوازه قوموته نسبتی تصور کړی وو ، هغوی داستعما
دغه زړه حربه چې بېل یې کړه ایل یې کړه یو ځل بیا عملی اوله بشپړ
بری سره یلې لیده .

د توپکو ویش ته دوه ورځې پاته وی چې ځینی مشران په خلکو
وکرځېدل اود توپکو اخیستو ته یې تشویق او وهځول . اولس
حیران وو ، له یوې خوا یې دکفر اوکمونیزم غیراسلامی کړنې
اواقدامات لیدل او بلې خواته یې له همدغه کفری حکومت نه د وسلې
په اخیستو کې د خپلو مشرانو تینګار . خو د خپلو مشرانو له خبرو یې سر
نه شوې غړولی . ځکه چې لږ څه ځیرک وو هغوی د خپلو مشرانو له
حرکاتو ، خبرو او رمزیه کړنو د هرڅه پته لګولی وه هغوی هم نور
وکړی تشویقول او د تاکلی ورځې راتلو ته یې د انتظار ګړی شمیرلې.
په ټاکلی ورځ یو ځل بیا د ولسوالۍ بازار او دکانونه یو عظیم جماوجوش
په سر واخیستل د خلکو ګڼه ګونه دومره زیاته وه چې هیڅ تصور یې نه کیده.
په هغه ورځ د ولسوالۍ بازار یو ځل بیا د یوه عظیم خوځښت د
بېلابې شاهد وو ، داسې خوځښت چې د آزادۍ رڼا او د حق د برې
د زېري ترانې یې غږولې ، سری فکر کاوه چې ځمکه تول خوځیږي .
په دېره بیړه وار په وار د دروا کلیو او سیدو نکو توپک واخیستل
د ستر کو په رپ کې یې پاک کړل او کمربندونه یې وتړل .
پلان دومره دقیق طرح شوی وُ چې د عمل ترشیبې پورې د خلق

او پرچم ګوډاګیانو هیڅ دول شک او ماتې تصور نه وُ کړی ، بره په علاقدارۍ
کې هم د همدغه ورځ پروګرام له مخې د توپکو ویش جریان درلود .
هغوی چې وسلې اخیستی وی دېر ناکراره وو ، د انتظار ګړی
دېرې ترخې او سختې پرې تیریدې ، زړونه یې په سینو کې داسې درزیدل
لکه چې بهرته راوځي ، هغوی نور د انتظار ترخه او سختې نشوی زغملی ، او
هرڅه د یوه انفلاق پولی ته رسیدلی وو ، د خلکو احساسات د انتظار په
دیوالونو وروختل ، جذبات طغیانی شول او ولولې توپانی .
د توپکو ویش لا پای ته نه وُ رسیدلی چې خلکو اسلامی بیرغونه راوایستل
او د الله اکبر او یا چاریار په نارو سره یې د ولسوالۍ شاوخوا سنګرونه
ونیول ، او پر ولسوالۍ یې برید پیل کړ .
سخت جنګ ونښت ، خلقیانو چې له یوې غیرمترقبه او ناڅاپي ټکر سره
پېښې سره مخامخ شوي نه وو ولیدل په وار خطایې او لیونتوب یې د ولسوالۍ
او هوتل د ننه هرلورته د درنو ماشینګنو ډزې پیل کړې ، شاوخوا نژدې
کورونو او کلیو ته یې د ټانکونو او درنو ماشیندارو خولې سمې کړې او بې
دریغه ګولۍ یې پرې وچلولی خو په دې یې هیڅ درزه درد غلی نشو .
له بهرنه د مجاهدینو د توپکو باروڼه چلیدل .
څو تنو لوړ (سوګند) وکړه چې د ولسوالۍ شمال ته د ماشیندارو
پر موضع ورو خیژي له " یا الله " سره یې پرې ورهله کړل د یوګیلن
پترولوله اور سره یې پرې وروختل او موضع یې لاندې کړه .

لومړي دغه دوازه قوموته نسبتي تصور کړی وو ، هغوی د استعما[ر]
دغه نږه حربه چې بېل يې کړه ايل يې کړه يو ځل بيا عملي اوله بشپړ
بری سره يلي ليده .

د توپکو ويش ته دوه ورځې پاته وې چې ځينې مشران په خلکو
وګرځېدل او د توپکو اخيستو ته يې تشويق او وهڅول . اولس
حيران وو ، له يوې خوا يې د کفر او کمونيزم غيراسلامي کړنې
او اقدامات ليدل او بلې خوا ته يې له همدغه کفري حکومت نه د وسلې
په اخيستو کې د خپلو مشرانو ټينګار . خو د خپلو مشرانو له خبرو يې سر
نه شو پ غږولی - ځينې چې لږ څه ځيرک وو هغوی د خپلو مشرانو له
حرکاتو ، خبرو او رمزيه کړنو د هرڅه پته لګولې وه هغوی هم نور
وګړي تشويقول او د ټاکلې ورځې رانلو ته يې د انتظار ګړۍ شميرلې.
په ټاکلې ورځ يو ځل بيا د ولسوالۍ بازار او دکانونه يو عظيم جم او جوش
په سر واخيستل د خلکو ګڼه ګونه دومره زياته وه چې هيڅ تصور يې نه کيده.

په هغه ورځ د ولسوالۍ بازار يو ځل بيا د يوه عظيم خوځښت د
ييلامې شاهد و . داسې خوځښت چې د آزادۍ رڼا او د حق د برې
د زيری ترانې يې غږولې ، سړی فکر کاوه چې ځمکه ټوله خوځيږي .
په ډيره بيړه وار په وار د درو او کليو اوسيدونکو توپک واخيستل
د ستر ځکو په رپ کې يې پالکرل او کمربندونه يې وتړل .
پلان دومره دقيق طرح شوی و چې د عمل تر شيبې پورې د خلق

او پرچم ګوډاګيانو هيڅ ډول شک او ماتې تصور نه وکړی ، بره په علاقداری
کې هم د همدغه ور پروګرام له مخې د توپکو ويش جريان درلود .

هغوچې وسلې اخيستې وې ډير ناکراره وو ، د انتظار ګړۍ
ډيرې ترخې او سختې پرې تيريدې ، زړونه يې په سينو کې داسې درزيدل
لکه چې بهرته راوځي . هغوی نور د انتظار ترخه او سختې نشوی زغملی ، او
هرڅه د يوه انفلاق پولې ته رسيدلي وو ، د خلکو احساسات د انتظار په
ديوالونو وروختل ، جذبات طغياني شول او ولولې توپاني.

د توپکو ويش لا پای ته نه و رسيدلی چې خلکو اسلامي بيرغونه راوايستل
او د الله اکبر او يا چار يار په نارو سره يې د ولسوالۍ شاوخوا سنګرونه
ونيول ، او پر ولسوالۍ يې بريد پيل کړ .

سخت جنګ ونښت ، خلقيانو چې له يوې غيرمترقبه او ناڅاپي شو[ټ]
پيښې سره مخانونه مخامخ وليدل په وارخطايي او ليونتوب يې د ولسوالۍ
او هوټل د ننه هر لورته د درنو ماشينګنو ډزې پيل کړې ، شاوخوا نژدې
کورونو او کليو ته يې د ټانکونو او درنو ماشيندارو خولې سمې کړې او بې
دريغه ګولې يې پرې وچلولې خو په دې يې هيڅ د زړه درد غلی نشو .

له بهرنه د مجاهدينو د توپکو **باروتې چلېدل**.

څو تنو لوړ (سوګند) وکړه چې د ولسوالۍ شمال ته د ماشيندارو
پر موضع ورو خيږي له ،، يا الله ،، سره يې پرې ورحمله کړل د يو ګيلن
پټرولو له اور سره يې پرې وروختل او موضع يې لاندې کړه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولسوال له غوسی او واره لکه مار تاو تاو کیده ، دوه ځله یې پخپلو عسکرو د کلاشنکوف حجوری نشي کړی ، دا ځل هغه بیاله کنځلو او بدو ردو سره پر عسکرو د کلاشنکوف خوله راوګرځوله ، خو بیرته یې ژر لاس و نیو، خپلی پولیس شوی شونډی یې په غابښونو چیچلی ، یوه او بله خوا یې بې هدفه ګرندي اولیونې قدمونه اخیستل .

یو ځل بیا یې په شاوخوا کوروبو د دفاع امر وکړ خو زړه یې بیا هم کرار ونه موند . دوربین یې وغوښت چې وګوری د باندې څه حال دی او څومره مجاهدین له کوم خوا و څه ډول دی ، د دوربین سترګی یې ربړ دیدلو لاسونو په خپلو سرو خونکارو سترګو سمې کړی د دوربین آینه د ملر دوروستیو وړانګو له ټکوسو وپرقیده له دغه ځوکیدو سره دیو مجاهد توپک ګولۍ سیخه د د . د دوربین سر سترګی راسمه شوه او له مغزو یې ووته . له یوې سختې چیغې سره په ځمکه راولوید او له خولګو وهلو سره یې ساه ووته .

مجاهدین وار په وار د ولسوالی دیوالونو ته نژدی کیدل د ولسوال له مرګ سره د کمونستانو مقاومت نور هم کمزوری شو ، شیبه وروسته د کمونستانو د تسلیم تسلیم چیغی پورته شوی ، مجاهدین پر ولسوالی ورننوتل او غوسې د یوی تیاره شپې په توره زړه کمونیزم د وحشتونو بې جلبه واکمنۍ تر خاورو لاندې شوه ، او دسهار د لمر ځرک له زرینو وړانګو سره پر ولسوالی د اسلام پرتمین بیرغ ریپیدو وکړ

... او تاکونه وغوړیدل !

د تیام پر دوهمه ورځ (د ۱۳۵۸ لمریز د جوزا - ۱۱ -) د دفاع وزارت د سیاسي تشکیلاتو د دفتر له خوا د شپې پر یوولسو بجو امین ته د بیبنۍ په هکله چې پلان د هغه تر نظر لاندې جوړ شوی و ، تیلفوني خبر ورکړ شو د سیاسي تشکیلاتو دفتر په ډیره وارخطايي د عاجل جریان په نوم د امین د استوګنځي د تلفون نومره ووهله - له هغه خوا د محافظینو د ګارد له خوا بیرته بیا هم له امین سره د تلفوني تماس د نه تیینګیدو رو یل شول - خو د دفتر موظف اصرار او تینګار دومره زیات شو چې ګارد مجبور شو ، امین د نشو او تماشو له خیالونو او خوبونو راپورته کاندي .

امین په خپل د د غږ د خپلی استبدادي کرکچن پریوه وحشیانه او مخمورانه بڼه د تلفون غوږۍ راسمه کړه په پاسته کوچ سپه ده وار ونت - پښې یې پر مخامخ پروت میز کیښودی ، خولې یې سره یې په ښیه کې د اسې زور بدلون راغی چې دیوه بې ساری وحشت او ویرې ګډه

ولسوال له غوسي او واره لکه مار تاو راتاو کیده دوه ځله یې پخپلو عسکرو د کلاشنکوف حجوری ته شي کړې ، دا ځل هغه بیا له کنځلو او بدو ردو سره پر عسکرو د کلاشنکوف خوله را وګرځوله ، څو بیرته یې ژړلاس وتیو خپلې پولیسي شوندې یې په غابښونو چیچلې ، یوه اوبله خوا یې بې هدفه ګرندي او لیونۍ قدمونه اخیستل .

یو ځل بیا یې په شاو خوا کوروتو د دفاع امر وړکړ ، خونړه یې بیا هم کوم کار ونه موند . دوربین یې وغوښت چې وګوري د باندې څه حال دی او څو مجاهدین له کوموخواوو څخه دولسوالۍ ودانۍ ته راوړاندې کیږي ، د دوربین سترګې لاپه ریبن دیدلو لاسونو په خپلو سرو خونکارو سترګو سمې کړی ، د دوربین آینه دلمر د وړوستیو وړانګو له تکوس و پرتیدو له دغه څرکیدو سره دیو مجاهد توپک ګولۍ سیخه دده د دوربین سره سترګې راسمه شوه او له مغزو یې ووته . له یوې سختې رچاوې سره یې څمکه راولوید او له څولغتو وهلو سره یې ساه ووته .

مجاهدین وار په وار د ولسوالۍ دیوالونو ته نژدې کیدل ، د ولسوال له مرګ سره د کمونستانو مقاومت نور هم کمزوری شو لږ شیبه وروسته د کمونستانو د تسلیم تسلیم چیغې پورته شوې ، مجاهدینو پر ولسوالۍ ورننوتل او غنیمي د یوې تیاره شپې په توره تیاره کې کمونیزم د وحشتونو بې جلبه وا کمنۍ تر خاورو لاندې شوه ، او د سهار د لمر څرک له زرینو وړانګو سره پر ولسوالۍ د اسلام پرتمین بیرغ رپیدو کړ .

... او تانکونه وغورځیدل !

د قیام پر دوهمه ورځ (د ۱۳۵۸ لمریز د جوزا - ۱۲ -) د دفاع وزارت د سیاسي تشکیلاتو د دفتر له خوا د شپې پر یوولسو بجو امین ته د پیښې په هکله چې پلان د هغه تر نظر لاندې جوړ شوی و ، تیلفوني خبر ورکړ شو ، د سیاسي تشکیلاتو دفتر په ډیره وارخطایي د عاجل جریان په نوم د امین د استوګنځي د تلفون نومره ووهله - له هغه خوا د محافظینو د ګارډ له خوا بیرته بیا هم له امین سره د تلفوني تماس د نه تینګیدو وویل شول - خو د دفتر موظف اصرار او تینګار دومره زیات شو چې ګارډ مجبور شو ، امین د نشو او تماشو له خیالونو او خوبونو راپورته کاندي .

امین په خپل د د غږ د خپلي استبدادي کړکیچ پر یوه وحشیانه او مخمورانه بڼه د تلفون غوږۍ را سمه کړه په پاسته کوچ سپه دوه وار وبنت - پښې یې پر مخامخ پروت میز کېښودې ؛ خوله یې سره یې په ځینو کې د اسي زور بدلون راغی چې دیوه بې ساري وحشت او ویرې ګډ

(c) ketabton.com: The Digital Library

امتزاج یې تمثیلاوه ـ غږولې بېښې یې راټولې او په کوڅ کې یې راسم شو ـ امین هیڅکله هم په داسې حالت سره نه ؤ مخامخ شوی د هغه دوحشیانه طبیعت دخونړی تور ژبغړانده لمبو د هغه پرستدی دوبری او شکست خولې راماتی کړی وی .

د امین غږ نور هم د ډېر او غوسه ناک شو ـ هغه یې کوله چې د تهر دشدت له امله داسې وښیي چې نور او پیدلو ته تیار ندی او نه غواړی نور دغه ډول د ماتې او ویرې سپیرې خبرې واورې . ژر یې د متقابل لوړی خبره وراپری کړه او له دی خبری سره یې غوږ ته په ډېر زور سره پر تلفون ور وغورځوله چې سبا به د جمهوریت چارو په وزارت کې د پیښو په هکله خبری کوو او لازم تصمیم به نیول کیږي :

او چې مخ یې راوګرځاوه نو د مخ پر پړی غوښې یې داسې تکی سرې اوښتی وی لکه د آهنګر په کوره کې سره شوی اوسپنه د مړیه رګونه یې پړسیدلی وو ـ هغه نور د دغې شپې د نشو او تماشو نه ؤ ـ د عیش او نوش کوم محفل چې هغه نن راغوښتی ؤ ناتمام پاتې شو ـ بد مستو ګډو ونکو ونکو او نڅاګرو د وضعې پر دغه ناڅاپي بدلون پوه شو لا نه پکه او خپ وکتل ـ او یو په بل پسې له مجلس نه ووتل . . . که څه هم په حقیقت هیڅوک پوه نشول ، خو دومره یې ضرور وانګیرل چې څه ناوړه پیښنه رامنځ ته شوی . . .

امین دا اندیښنو او چرتونو په سمندر کې د څپو په کومې کې ډوب ډوب

کیده ، خپلې هلې ځلې او مټې په سنیند لاهو ورته بر ښیدی ـ یو وار ـ یې حنو نړی جذبات راولنړیدل او داسې یې وپتیله چې له یوی مخې به بمباری وکړی ، یو مخینه وژنی ته به لاس اچوی ـ خوک دي چې د هغه د روسی ټانکو نو الو تکو او . . . مقابله وکړی . . . .

اندیښنو او وسوسو خوب ته نه پرېښوده ـ د میز پر سر یې د ودکا له بوتل نه یو دک ګیلاس په سر واړاوه ، بیا یې هم د وحشیانه طبیعت خونړی او بې جلبه واکمنۍ طغیان کرار نشو ـ له مغزو یې د اندیښنو او وسوسو زولنی بیرته نه شوی ، بل ګیلاس ته یې لاس کړ ، ستونی ستغ په کټ وغزید او سترګې یې پټی کړی .

* * * * *

سبا ته امین د جمهوریت چارو وزارت د ستوری په ماڼی کې حاضر ؤ ، د تالار له یو سر نه تر بله یې قدم واهه ، مؤظفین او محافظین د مغه ننی غیر مترقبه وضعی او حرکاتو ته هک حیران وو ، او دیوی ډیری ناوړی پیښې اټکل یې کاوه .

امین په ډیره بې صبری د انتظار ګړی شمیرلی ـ ښی لاس یې د پتلون په جیب کې اچولی ؤ او په پوره زړه تنګی یې په کین لاس ترل شوی ساعت ته کتل ـ د رنګ ساعت ته (۸) تنه عسکری صاحبمنصبان او څلور تنه ملکی خلقیان تالار ته راننوتل ـ امین د

امتزاج یې تمثیلاوه ـ غږولي ښځې یې راټولې او په کوچ کې راسم شو ـ امین هیڅکله هم داسې حالت سره نه ؤ مخامخ شوی د هغه دوحشیانه طبیعت دخوږي تنور ژبغږنده لمبو د هغه پرسندی دویړی او شکست خولی راماتی کړی وی .

د امین غږ نور هم ډ او غوسه ناک شو ـ هغه یې کوله چې دتهر دشدت له امله داسې وښیې چې نور او پېدلو ته تیار ندی او نه غواړي نور دغه ډول د ماتې او ویرې سپیرې خبرې واورې . ژر یې دمقابل لوري خبره ورپرې کړه او له دی خبری سره یې غوږیه په ډیر زور سره پر تلفون وروغورځوله چې سبا به دیهرنیو چارو په وزارت کې د پېښو په هکله خبری کوو او لازم تصمیم به نیول کیږي :

او چې مخ یې راوګرځاوه نو دغځ پریړی غوښې یې داسې تکی سرې اوښتې وی لکه د آهنګر په کوره کې سره شوی اوسپنه د مرۍ رګونه یې پړسیدلی وو ـ هغه نور د دغې شپې د نشو او تماشو نه ؤ ـ د عیش او نوش کوم محفل چې هغه نن راغوښتی ؤ ناتمام پاتې شو ـ بد مستو ګډ ونکو نکڼو او نڅاګرو د وضعې پر دغه ناڅاپي بدلون پوه شول ته پیکه او خپ وکتل ـ اویو په بل پسې له مجلس نه ووتل . . . که څه هم په حقیقت هیڅوک پوه نشول ، خو دومره یې ضرور وانګیرله چې څه ناوړه پیښه رامنځ ته شوی . . .

امین د اندیښنو او چرتونو په سمندرکې د څپو په کومی کې ډوب ډوب

کیده ، خپلې ملې خلی او مڅې په سیند لاهو ورته بریښېدی ـ یو وار یې خونړی جذبات راولړزېدل او داسې یې وپتېیله چې له یوی مخې به بمباری وکړی ، یو مخیز وژنې ته به لاس اچوی ـ خوك دي چې د هغه د روسي ټانکو ټوالو تکو او . . . مقابله وکړی . . . .

اندیښنو او وسوسو خوب ته نه پرېښوده ـ د میز پر سر یې د ودکا له بوتل نه یو ډك ګیلاس په سر واړاوه ، بیا یې هم د وحشیانه طبیعت خونړۍ او بې جلبه واکمنۍ طغیان کرار نشو ـ له مغزو یې د اندیښنو او وسوسو زولنې بیرته نه شوی ، بل ګیلاس ته یې لاس کړ، ستوني ستغ په کټ وغزېد او سترګې یې پټې کړی .

* * * * *

سبا رسمي امین د بهرنیو چارو وزارت د ستوري په ماڼۍ کې حاضر ؤ ، د تالار له یو سر نه تر بله یې قدم واهه ، مؤظفین او محافظین د هغه نفی غیر مترقبه وضعی او حرکاتو ته هک حیران وو ، او ډیوی ډیری ناوړی پېښې اټکل یې کاوه .

امین په ډیره بې صبرۍ د انتظار ګړۍ شمیرلې ـ ښی لاس یې د پتلون په جیب کې اچولی ؤ او په پوره زړه تنګۍ یې په کین لاس ترل شوی ګړۍ ته کتل ـ درنګ ساعت ته (۸) تنه عسکری صاحبمنصبان او څلور تنه ملکی خلقیان تالار ته راننوتل ـ امین د

پخوا پر خلاف هغوی ته کومه خاصه پاملرنه ونه کړه - هغوی هم خپل
ځانونه داسې عیار کړي وو چې د عسکري انضباط تر څنګ یوړ ود خپګان
او تأثر ترې څرګندیده - څیر وې دي چې غیر منتظره خواشیني څرګندونه
کوله، چې حق په جانب بڼه یې نیولې وه - خو لدې سره یې داسې سنکارو له
چې د پیښې او ستونزې د مقابلې او حل لپاره د جدي او بریالي اقدام لپاره
بشپړ تیاری لري، او د خپل د ننګ وار او عار د پټولو په لټه کې وو.

له معمولي او عادي پوښتنې وروسته د ستر میز شاوخوا
کیناستل - د مرکزي قواو قومندان محمد دوست چې د پلان مهمه
مهره وه د امین په عادي اشاره د راپور وړاندې کولو لپاره ونښویږد - د
ډیرې بیړې او وارخطایي په حالت کې یې کاغذونه راویستل، د کاغذونو
د ترتیبولو پر وخت یې لاسونه لکه د مستې پاڼې رپېدل، له ډیرې
وارخطایي ترې د راپور پاڼې ګډې وډې شوې وې، د شرم او
ویرې په فضا کې به یې پټ پټ او غلا غلا د امین خواته کتل - په
سالون کې چوپه چوپتیا وه - یوازې د محمد دوست په رپېدونکو لاسونو
کې د کاغذ د کړپ کړپ آواز پورته کیده چې د پاڼو
د ترتیبولو کوښښ یې کاوه.

هغه د راپور په لوستلو پیل وکړ:

... خلکو د توپکو د ویش پر وخت د ځینو ناعاقبت اندیشه
مسئولینو د عجولانه اقداماتو او د ولسوال د بې کفایتۍ له امله او هم

لدې کبله چې د پلان په ترتیب او د هیئت په دله کې ځینې اشخاص په پټه
کې له اشرارو سره مله وو پلان له ناکامۍ سره مخامخ شو - خلکو
وسلې د ښتنولي او نږدې یوولس زره توپک یې تر لاسه کړي دي - د
چک پر ولسوالۍ او د دایمیرداد په علاقداري یې برید کړی د علاقدار
او ولسوال په ګډون زموږ زیاتو خلقي ملګرو له منځه تللي - ... مفصل
راپور لا تر اوسه موږ ته نه دی رارسیدلی ...

امین میز په سوک ووا هه وې ویل: مانه ویلې چې د
وسلې د ویش د هیئت په ټاکنه کې باید ښه غور وشي.

محمد دوست: صاحب موږ څه خبر وو. د ګروال غلام-
دستګیر خوشبین کاله په روسیه کې تیر کړي ارکانحرب یې هلته
اخیستی. موږ ځکه پرې باور او داد وو، خو اوس ابتدايي راپور
داسې ښیي چې د پلان په ناکامۍ او د خلکو په پاروته او ولاړیدنه کې هغه د
اغیزمن رول لوبولی دی، امین بیا هم څپل سوک له میز ته ... تیر کړ
تاسو کسان داسې وښودل لکه چې څوک د چالاکه نابیره غر-
سره وریدلی وي زیاته یې کړه: نه نه، تاسي له دقت نه کار نه دی
اخیستی، سهل انګاري مو کړې انقلابي !! دید او درک مو کمزوري
دی. مسئولو کسانو ته باید سخته جزا ورکړه شي. حزبي انضباط
او درایت !! مو له پامه غورځولی دی...

په اوریدونکو کې دا جرئت نه و، چې د پیښې په اړه د-

پخوا پر خلاف هغوی ته کومه خاصه پاملرنه ونه کړه - هغوی هم خپل څانونه داسې عیارکړی وو چې د عسکری انضباط ترڅنګ یوڅو د خپګان او تأثر تری خوتکیده - څیر ویې دیوې غیر منتظره خواشینې څرګندونه کوله، چې حق په جانب بنده یې نیولی وه - خولدی ستړې داسې ښکارو له چې د پیښې او ستونزی د مقابلې او حل لپاره د جدی او بریالی اقدام لپاره بشپړ تیاری لری، اود خپل د ننګ وار او عار د پتولو په لټه کې وو.

له معمولی او عادی پوښتنې وروسته د ستر مېز شاوخوا کیناستل - د مرکزی قواو قومندان محمد دوست چې د پلان مهمه مهره وه د امین په عادی اشاره د راپور ورانډې کولو لپاره وښورېد - د ډیری بیړی او وارخطایۍ په حالت کې یې کاغذونه راویستل، د کاغذونو د ترتیبولو پر وخت یې لاسونه لکه د مستی پاڼی رپېدل، له ډیری وار خطایۍ تری د راپور پاڼی ګډی وډی شوی وی، د شرم او ویری په فضا کې به یې پټ پټ او غلا غلا د امین خواته کتل - په سالون کې چې په چوپیا وه - یواځې د محمد دوست په رپېدونکو لاسونو کې د کاغذ د کړپهار آواز پورته کیده چې د پاڼو د ترتیبولو کوښښ یې کاوه.

هغه د راپور په لوستلو پیل وکړ:

... خلکو د تورکو د ویش پر وخت د خپلو ناعاقبت اندیشه مسئولینو د عجولانه اقداماتو او د ولسوال د بې کفایتۍ له امله او هم

لدې کبله چې د پلان په ترتیب او د هیئت په دله کې ځینې اشخاص په پټه کې له اشرارو سره مله وو، پلان له ناکامۍ سره مخامخ شو - خلکو وسله د ښتنو له ترشی بیولس نږده تونیک یې تر لاسه کړی دی - د چک پر ولسوالۍ او د دایمیرداد په علاقدارۍ یې برید کړی د علاقدار او ولسوال په ګډون زمونږ زیات خلقی ملګری له منځه تللی - ... مفصل راپور لاندې اوسه مونږ ته نه دی رارسیدلی ...

امین میز په سوک ووهه وې ویل: مانه وبلې چې د وسلې د ویش د هیئت په تاکنه کې باید ښه غور وشی.

محمد دوست: صاحب مونږ خبر وو. د کړوال غلام دستګیر خوشبین کاله په روسیه کې تیرکړی ارکان حرب یې هلته اخیستی. مونږ ځکه پری باور او داده وو، خو اوس ابتدایی راپور داسې ښیي چې د پلان په ناکامۍ او د خلکو په پاڅون او ولاړیدنه کې هغه هم اغیزمن رول لوبولی دی، امین بیا هم پخپل سوک له میز څخه تیر کړ تاسو کسان داسې وښوریدل لکه چې څوک د چالې نابیره غږ سره ویریدلی وی نږیاته یې کړه: نه نه، تاسې له دقت نه کار نه دی اخیستی، سهل انګاری مو کړی انقلابي !! دید او درک مو کمزوری دی. مسئولو کسانو ته باید سخته جزا ورکړه شی. حزبی انضباط او درایت !! مو له پامه غورځولی دی ...

په اوریدو نکو کې د اجرئت نه و، چې د پیښی په اړه د-

(c) ketabton.com: The Digital Library

امین د خالت ته په رمزي او کنایي بڼه اشاره وکړه، له خیرو او خوږمنو سرو سترګو یې داسې بریښېده لکه چې د ښینی مسئولیت پزی دیر دروند والی کوي - د تول سترګی په میز کې ښخې وې ...

د ګواښونو، تهدیدونو او اخطارونو په ګیو داږکې ورو ښې پریکړه داسې وشوه چې په دوو ورځو کې دننه به د کوماندو نسرتی هوایي قوا، زغرولي ځلرمي قوا، بالا حصار او قرغې نه موکلوړ رتبه پوځي هیئت په سیمه د بریده پروګرام او نقشه تیاروي - نقشه به په ځلورم ښمبر زغرواله قوا کې د موظفو روسي مشاورینو له نظره تیروي - منظوري به یې اخلي او په عملیاتو به پیل کوي - داسې دقیق او مراخیز عملیات چې یو اشرار هم تري ژوندي پاتې نشي .

امین پرېکړه پرځل بیا د غوسې او تهدید په یو وحشتناک انداز کې تکرار کړه او لدې سره د همدغه ورځپاڼې زیرم پوز په شیولو سره له ځایه پاڅیده، ناست کسان لکه فنري انسانان په ویره بیرته پورته وغورځېدل ... د تل پروخت یې د توقع پرخلاف په نسبتاً ورو او نرمه لهجه زیاته کړه : زه تروکی صاحب ته ځم تاسې به په دیره دقیقه او موثره توګه خپل کار پرمخ بیایئ او ماته به مفصل معلومات راسوئ ...

هغوی په مرو سترګو بیا ځي د ومره ورغبرګه کړه

چې دیر ښه صاحب !

* * * * *

دوه ورځې وروسته د ځمکنیو او هوایي قواو د ګډو عملیاتو پروګرام بشپړ شو او د کابل په زړه کې د زغرولو تانکونو یو اوږد کتار وخوځېده، په پاخه سړک یې خپل پولادي غاښونه ښخول او د سړک زړه یې څیراوه .

هو ! د کابل دونو، بوټونو پانې چې څو مره تازه ګرمې زمولولې وې - له هغه نه زیات یې د استوګنو زړونه د کمونیزم ناوړین مړوړلي وو - له خیرو یې دیره ژوره خزن او اند یښنو دوک پورته کېده ...

دښمن د رواني او اسمایي غزمني بیا دیوی بلی خوږ ناجعی اوناتار شاهدي وي شاه خوا غرونو له بناره خپله غیرتمنه کړي وه - او داسې یې خپله غیني کې نیولی وه لکه مور چې خپل اولاد له چا دښمن او وحشي نه پټوي، د ښیر پور کلا یو ځل بیا د وطن د آزادۍ د دښمن ځېلو ته ننینه ننینه کېده بالا حصار بیا هم دیوه بل نوي ناتار او ویاړلي مقاومت ننداره ته سترګې په لار وه، چې چیرته بیا کوم بل نوی " کمیونارې" راوپرځوي او کوم بل "شاشجاع" د خلکو د قهر په لمبو کې ونغاړي ...

امین د خالت ته په رمزی او کنایی بڼه اشاره وکړه ، له ځیرو او خوږمنو
سرونو یې داسې بریښېده لکه چې د پېښې مسئولیت یې ډیر درونه
والي کوي - د ټولو سترګې په مېز کې ښخې وې ...

د ګواښونو ، تهدیدونو او اخطارونو په ګیر و دار کې د روسي
پریکړه داسې وشوه چې په دوو ورځو کې دننه به د کوماندو
ټولګي هوایي قوا ، زغروالي څلورمې قوا ، بالا حصار او قرغې نه
موکه لوړ رتبه پوځي هیئت په سیمه د برید پروګرام او نقشه
تیاره وي - نقشه به په څلورم نمبر زغرواله قوا کې د موظفو روسي شاوروانو
له نظره تیره وي - منظوري به یې اخلي او په عملیاتو به پیل کوي - داسې
دقیق او مراخیز عملیات چې یو اشرار هم ترې ژوندي پاتې
نشي .

امین پریکړه یو ځل بیا د غوسې او تهدید په یوه وحشتناک
انداز کې تکرار کړه او لدې سره د همدغه ورځا پرانم [illegible] په نیولو
سره له ځایه پاځېده ، ناست کسان لکه فنري انسانان په ویره سره
پورته شول ، د تللو پروخت یې د توقع پرخلاف په نسبتاً ورو او نرمه
لهجه زیاته کړه : زه تره کي صاحب ته ځم تاسې به په ډیره
دقیقه او مؤثره توګه خپل کار پرمخ بیایئ او ماته به مفصل معلومات
راسوئ ...

هغوي په مړو سترګو یواځې دومره ورغبرګ کړه

چې ډیر ښه صاحب !

* * * * *

دوه ورځې وروسته د ځمکنیو او هوايي قواو د ګډو عملیاتو
پروګرام بشپړ شو او د کابل په زړه کې د زغروالو ټانکونو یو اوږد کتار
وخوځېده ، په پاخه سړک یې خپل پولادي غاښونه ښخول او د سړک
زړه یې څیراوه .

هو ! د کابل د ونو ، بوټو پاڼې چې څومره تازه ګرمي زمولولي
وې - له هغه نه زیات یې د استو [illegible] د کمونیزم ناورین
مړوړلي وو - له ځیرو یې ډیره ژوره خزن او اند [illegible] دوک پورته
کېده ...

دښمن درواړې او اسماني عزم لمنې بیا د یوې بلې خونړۍ ناځې
او ناتار شاهدي وي شاو خوا غرونو له ښاره خپله غیږ تاو کړې
وه - او داسې یې په خپله غیږ کې نیولی وه لکه مور چې خپل اولاد له
چا دښمن او وحشي نه پټوي ، د شیر پور کلا یو ځل بیا د وطن
د آزادۍ د دښمن ځپلو ته نینه نینه کېده بالا حصار بیا هم د یوه
بل نوي ناتار او ویاړلي مقاومت ننداری ته سترګې په لار وه ، چې
چیرته بیا کوم بل نوی " کیونارې " راوپرځوي او کوم بل " شاشجاع "
د خلکو د قهر په لمبو کې ونغاړي ...

زاړه ښار بیا د خپلو تیرو ویاړونو په یاد ولو سره د یوبل «مکناتن»
د ځیګر څیرولو ته سنوي « اکبران » راورابندي
کول ...

تنګیو موږی هم خپل رامی تمینګولی چې څوک بل «برانیډن»
تری نیم ژواندی ونه وځی ...

د زرنګار پارک عوندی بیا د هیواد د اسلامی نهضت د سرتیرو
د تکبیر ملکوتی آوازونه غوږ نیولی و . - او د استعمار - کمونیزم
فساد او استبداد پرخلاف یې د مبارزی تیر پلونه دیوه نوی قیام او خوځښت
مخی ته په خپله سینه کې راتازه کول .

کابل پوهنتون بیا د اسلامی نهضت د مبارزو یادونه راسپړل
لاری او واټونو دیوه نوی ویاړمن او بی سیاله خوځښت په مینه د هیواد
د تیرو ویاړونو او ارمینونو ښکرېنې په شننه کولی .

په همدغه ورځ یوه زړه بوږنوونکی او روح ټپاروونکی حالت کې
د کابل له زړه نه ، د ایمان پرتکیه د پاچاهی ولس د انقلابی هود ، آتلو
الوحماسو او ویاړونو د تکونی لپاره د تاتکونو او توپونو په اوږو د کتار
خپله لار وهله او هلته ....

... او هلته چې الله اکبر نارو د تیارو زړونه څیرل

د سپوږمۍ په تته رڼا کې د ستورو له ستر ګکو سره د زړو پارو
لکه دیوه بختور زیری انګازې خپرولې - د کولیو په پلوشو کې دیو نیکمرغه
ارژغورنده سباوون نښې ځلیدلې - او په همغه تیاره کې د مرد کیو د
رڼاکرېنې د کفر او کمونیزم د تورې تروږمۍ د زړه څیرلو ته بیخي
ورته ښکاریدې .

ولسوالي فتح شوې وه ، همغه دوېرې او وحشت مرکزونه
پروت ویروونکی بندیلې . د زندان زنځیري ماتې شویدې او وحشتونو

PROPERTY OF ACKU 5657

(c) ketabton.com: The Digital Library

زاړه ښار بیا د خپلو تیرو ویاړونو په یاد ولو سره د یوبل „ مکناتن „ د ځیګر خیرولو ته نوي « اکبران » راوړاندې کول ...

تنګیو نوری هم خپل ژامی تمینګولی چې څوك بل « براښیډن » تری نیم ژواندی و نه وځي ...

د زرنګار پارك غوندې بیا د هیواد د اسلامی نهضت د سرتیرو د تکبیر ملکوتي آواز ته غوږ نیولی و ... او د استعمار - کمونیزم فساد او استبداد پر خلاف یې د مبارزی تیر پلونه دیوه نوی قیام او خوځښت مخې ته په خپله سینه کې راتازه کول .

کابل پوهنتون بیا د اسلامی نهضت د مبارزو یادونه راسپړل لاړو او واټونو دیوه نوی ویاړمن او بې سیاله خوځښت په مینه د هیواد د تیرو ویاړونو او ارمینتونو کرښې په ښنه کولی .

په همدغه ورځ یوه زړه بوږنوونکې او دوح ځپرونکی حالت کې د کابل له زړه نه ، د ایمان پر تکیه د پاځیدلی ولس د انقلابي هود ، اتلو الو حماسو او ویاړونو د تکوین لپاره د تاتکونو او توپونو یو اوږد کتار خپله لاره وهله او هلته .....

... او هلته چې الله اکبر نارو د تیارو زړونه څیرل

د سپوږمۍ په تته رڼا کې د ستورو له سترګکو سره د زړو ویاړونو لکه دیوه بختور زیری انګازې خپرولې - د کولیو په پلوشو کې دیوه نیکمرغه او ژغورونده سباوون نښې ځلیدلې - او په هغه تیاره کې د زړه کیو د رڼا کرښې د کفر او کمونیزم د تورې تروږمۍ د زړه څیرلو ته بیخي ورته ښکاریدې .

هغه
ولسوالي فتح شوې ده ، هغه دویرې او وحشت مرکزونه پروت ویروونکی بنه نلري . د زندان زنځیري ماتې شویدي او وحشتونو

PROPERTY OF ACKU 5657

اوځوږو تو خپله کډه بار کړیده

دغه سهار مرغانو دېر وختي د ونو په څانګو کي د خوشالۍ
د اتڼ نغمې پورته کړې وې - په ډېر سرور اووجد یې له یوه ښاخ
نه بل ته ټوپ کړ - د اسې شور او زوږ یې جوړ کړی و لکه چې د ټول
عمر له پاره همدا نن ترانې غږوي او د زړه غوټې پرانیزي.

د دغه ګهیځ سپیده چاود بل ډول و - درونده او هیبتناک

خوځون و او اروا پالونکی.

نن سهار د (الله اکبر) خبن او لړزوونکی غږ د اسې
خوندور لګیده لکه چې د سري په زړه او رګونو ننوځي ، ویښ
زړونه یې لا بیدارول - جذبې او ولولې یې نورې هم راپارولې اوژوندی

کولې .

د هغه سهار د لمرځرك ځلنده او طلایي پلوشې له بل هر
وخت نه بریښنده او ورنګینې وې - د لمرخېږې د دښمن تور زړونه
څیرلي وو او د آزادۍ او بریمیال مقاومت د پیل او دوام کړښې
یې انځور کړي وې .

دغه سهار له بل هر سهار نه په خوږ نیات توپیر سره پیل
شو - سترګې یو بل ته دویلو ډېر څه لرل او زړونو ډېر ناویلي رازونه
سپړلو ته لیکه کړي وو ، په شوندو او ژبو د څرګندولو ډېرې نوې
او مینه ناکې خبرې کرځیدې .

ACKU

سیند نن مرام یون ته کاوه څکنو څرو څپو یې په ډېره تېزۍ او بې صبرۍ
له یو بل سره تندي جنګول .

د سیند دواړو غاړو ته د ځنګ دنګ چنارونه لکه وسله وال
سپاهیان د دفاع او مقابلې لپاره تیار سیخ ولاړ وو.

د بریښنا د نابریکې په نهرکې کبانو د اوبو له تل نه د ننه
ورځې د یادونو ننداره ته پرله پسې غوټې راوهلې .

د خلکو له څېرو یو دول مینه ناك هیبت او صلابت
ځلیده - لیرې نه د اپرون و آبله ورځ موچې همدغه وکړي لیدل
او نن مو له نظره تیرول د پرزیات تغییر ترې بریښیده .

پرون چې یوه بزکې پر اوږه بیل او کلنګ و او وچو شونډو
او سپینه مخ یې د بدې ورځې تصویر ورانډې کاوه ، نن یې پر اوږه
یوه توره بړې د ایماني پرتم او ځواك ننداره ښیله او له څېرې یې له
یو اوږده غموونکي انتظار وروسته د یوه فاتح وصال وړانګې
ځلیدې .

نره ورونکي ننداره وه - پاروونکي ننداره او مینه ماتوونکې.
زړونه باغ باغ وو او بدنونه له خوښۍ او ولولو په جامو کې نه ځاییدل
تا به ویل په کاشانو کې له یوې مخې ساه او روح پوکلی شوی - له هرې
تیږې هر کمر - هرې څانګې او هرې پاڼې د آزادۍ او خوښت
ترانې زمزمه کیدې او چې د سیند د څپو آواز به د زړکو له غاړو

او څووو تو خپله کډه بار کړیده ؟

دغه سهار رغانه دي وختي د ونو په څانګوکې د خوشالۍ د اتڼ نغمې پورته کړې وې - په ډېر سرور اوو جذبې له یوه ښاخ نه بل ته توپ کړ - د اسې شور او زوږ یې جوړ کړی و لکه چې د ټول عمر له پاره همدانن ترانې غږوي او د زړه غوټې پرانیزي .

د دغه ګهیځ سپیده چاود بل ډول و - دروند او هیبتناک . خوځون و او اروا پالونکی .

نن سهار د (الله اکبر) غږ او لړزوونکی غږ د اسې خوندور لګیده لکه چې د سړي په زړه او رګونو ننوځي ، ویښ زړونه یې لا بیدار ول - جذبې او ولولې یې نوي هم راپارولې اوځوندي کولې .

د هغه سهار د لمر ځرک ځلنده او طلایي پلوشې له بل هر وخت نه بریښنده او ورنګنې وې - د لمر ځیرې د دښمن تور زړونه ځیرلي وو او د آزادۍ او بریمیال مقاومت د پیل او دوام ګروېږي یې انځور کړې وې .

دغه سهار له بل هر سهار نه په خورا زیات تو پیر سره پیل شو - سترګې یو بل ته د ویلو ډېر څه لرل او زړونې ډېر ناویلي رازونه سپړلو ته لیکه کړي وو ، په شوندو او ژبو د ځرګندولو ډېرې نوې او مینه ناکې خبرې کرځیدې .

ACKU

سیند نن ارام یون نه کاوه ځکه خوځېږې په ډېره تیزۍ او بې صبرۍ له یو بل سره تندي جنګول .

د سیند د ارو غاړو ته دنګ دنګ چنارونه لکه وسله وال سپاهیان د دفاع او متقابلې لپاره تیار سځ ولاړ وو .

د بریښنا د نابریکې په نهرکې کبانو د اوبو له تل نه د نن ورځې د یادوونې ننداري ته پرله پسې غوټې راوهلې .

د خلکو له څېرو یو ډول مینه ناک هیبت او صلابت ځلیده - لیرې نه د اپرون و آبله ورځ موچې همدغه وکړي لیدل او نن مو له نظره تیرول ډېر زیات تغییر ترې بریښیده .

پرون چې دیوه بزګر اوږه بیل او کلنګ و او وچو شونډو او سپیره مخ یې د بدې ورځې تصویر وړاندې کاوه ، نن یې پر اوږه یوه توربرې د ایماني پرتم او ځواک ننداره ښیله او له ځیرې یې له یوه اوږده غموونکي انتظار وروسته د یوه فاتح وصال ورانګې ځلیدې .

نن ورونکې ننداره وه - پاروونکې ننداره او مینه ماتوونکې . زړونه باغ باغ وو او بدنونه له خوښۍ او ولولو په جامو کې نه ځاییدل تا به ویل په کائناتو کې له یوې مخې ساه او روح پوکلی شوی - له هرې تیږې هر کمر - هرې څانګې او هرې پاڼې د آزادۍ او خوځښت ترانې زمزمه کیدې او چې د سیند د څپو آواز به د زړکو له غاړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

او د کوم مجاهد د خوښې له شليک سره غبرګې شوې نو د غوليې
د خونړۍ کودتا د ډيره يو نيم کال په نړه پورې زنګ پې له يوې مخې
ليرې کاوه .

مجاهدينو په نيول شويو موټرونو کې د سيمې يوې او بلې
برخې ته د وسلو د داو له پاره د تکبير له ملکوتي او کفرځپوونکو
نارو سره داسې يو هيجان جوړ کړی و ، چې سړي فکر کاوه
ځمکه - غرونه او کمرونه لړزيږي او خوځيږي .

د مجاهدينو له سترګو نه د اميدونو - خوښيو - تحرک
او نشاط ډيوه درونه احتراق ځليدله . له سترګو مينه - له زړونو اُميدونه
او له زړونو نه او له متو قوت او مهابت ووريده .

مجاهدين په ډېر ايماني او روحي ځواک او پياوړتيا
ويار پېدل او د خپلو سوبو او برلاسيو په هنداره کې يې ديوه ملي غروره
لارې پرانيستې کولې .

د مجاهدينو مشران د سيمې د امنيت او کنټرول له پاره
راغونډ ؤ . تا به ويل جامې يې په وسپنو پټې دي - ټوپک به يې په
ښکون ايښی ؤ او له کارتوسو ډک کتاروښو يې د ملا له وړاندې سره
پر يېښنا يې شغلي شيندلې ، حيثيوري د ايماني پرتم او عظمت ښايندګي
کوله - د تيرو يادونو زاړه او کل پلوته يې رانا کول - د تيرو وياړونو تاريخ
تلپاتنه وياړونه يې راسپړل او د خپل ولس د تورې او سرلوړۍ د ننګ

د ننګ شلې يې ورانول .

د قهرمانانو شملې پورته وې - د ننګ ځادرونه خواره وو
د پت پټکي په سرونو ول ول پراته وو - او له عقابي سرو سترګو
يې ديره ژور او شاهيني ليد جولان بربښيده تا به ويل چې په ځهر سره کې د محمد جان خان
روح غوښېدلی ، هغه راژوندی شوی او د ازادۍ د قافلې په مخکې د خپلو ويښو دېوي بلوي .
دلته مشران په خپلو کې سره جرګه وو - په پوره داد او باور
يې د پېښو په هکله د يو بل خبرې او نظريات اوريدل او د خپل اسلامي
بصيرت ، ولسي تجربو او پوهې په رڼا کې يې غوښې پريکړې او څرګندونې
ورانديې کولې .

ده ، درې کروپونه په بېلا بېلو برخو کې د تنبتيدلو
خلقيانو او جاسوسانو په لټه کې وو - ځکه چې داني نه را ايستلي - بل
به يې د وچې رشتې د دليو له منځه راولاړ کړي و ، هغه دريم يې له
کلاشينکوف سره د تيښتې پروخت نيولي و - او همدا ډله نورې هم
بې يې له پټو ځايونو راروان کړي وو .

مشران ناست وو - لږ اخوا ورته وسله وال سرتيارې
ولاړ وو او په انقلابي وينبتابه سمبال . - او د جهادي بيداری او
ليد په روحيه ځراکمن .

مشرانو د يو بل خبرې واوريدې ، سلا مشورې يې سره
وکړې او په ګډه يې لومړنې تدابير ونيول او د اسلامي انقلابي
شورا تشکيل اعلان کړ :

(c) ketabton.com: The Digital Library

اود کوم مجاهد دخوښۍ لمرشلیک سره غبرګې شوې نو د غوڅې
دخونړۍ کودتا دیوه یونیم کال په نړۍ پروت زنګ یې له یوې مخې
لیرې کاوه .

مجاهدینو په نیول شویو موټرونو کې د سیمې یوې او بلې
برخې ته دوڅکړو د داد له پاره د تکبیر له ملکوتي او کفرځپوونکو
نارو سره داسې یو هیجان جوړ کړی و ، چې سړي فکر کاوه
ځمکه - غرونه او کمرونه لړزیږي او خوځیږي .

د مجاهدینو له سترګو نه د امیدونو - خوښیو - تحرک
او نشاط دیوه دروند احتواج ولاړې ځلیده . له سترګو مینه - له زړونو اُمیدونه
اولږزونه اوله متره قوت او مهابت ورېده .

مجاهدین په خپل ایماني او روحي ځواک او پیاوړتیا
ویاړېدل او دخپلو سوبو او برلاسیو په هنداره کې یې دیوه ملي غروره
لارې پرنښه کوله .

د مجاهدینو مشران د سیمې د امنیت او کنټرول له پاره
راغونډ وو تا به دیل جاې یې په وسپنو پټې دي - ټوپک به یې پر
ټکون ایښی و ، او له کارتوسو ډک کتارونو یې دلس له وړانګو سره
یې ښینا یېو شغلي شیندلې ، خیږوړې د ایماني پرتم او عظمت نمایندګي
کوله - د تیرو یادونو زړه او کل پلوته یې راتاو کول - د تیرو ویاړمن تاریخ
تلپاته ویاړونه یې راسپړل او د خپل ولس د توري او سرلوړي دنګ

دنګ شلي یې ودانول .

د قهرمانانو شملې پورته وې - د ننګ ځادرونه خواره وو
د پټ پټکي په سرونو مل ول پرانه وو - او له عقابي سره سترګو
یې دیوه زور او شاهیني لید جولان بریښیده تابه ویل چې اخرسرکي د محمد جانخان
روح غزیدلی هغه راژوندي شوی او د ازادۍ د قافلې په مخکې د خپلو وینو د یوې بلوي .
دلته مشران په خپلو کې سره جرګه وو - په پوره داد او باور
یې د پیښو په هکله د یو بل خبرې او نظریات اوریدل او د خپل اسلامي
بصیرت ، ولسي تجربې او پوهې په رڼاکې یې غوڅې پرېکړې او څرګندونې
وړاندې کولې .

دوه ، درې ګروپونه په بېلا بېلو برخو کې د تښتیدلو
خلقیانو او جاسوسانو په لټه کې وو - یو یې له کاه دانې نه راایستلی - بل
به یې د وچې رشتې د دلیو له منځه راولاړ کړی و ، هغه د ریم یې له
کلاشینکوف سره د تیښتې پر وخت نیولی و - او همدا رنګه نور یې هم
یو یو له پټنو ځایونو راروان کړي وو .

مشران ناست وو - لږ اخوا ورته وسله وال سړي تیاری
ولاړ وو او په انقلابي ویښتیا به سمبال . - او د جهادي بیدارۍ او
لید په روحیه ځلاکمن .

مشرانو د یو بل خبرې واوریدې ، سلا مشورې یې سره
وکړې او په ګډه یې لومړني تدابیر ونیول او د اسلامي انقلابي
شورا تشکیل اعلان کړ :

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

عبدالکبیر د اسلامي انقلابي شوری مشر .
محمد منیر اخندزاده د اسلامي انقلابي شوری مرستیال .
ډګروال ارکان حرب غلام دستګیر نظامي قوماندان .
حاجي محمد امان - ملک امیرخان - ملک خانصاحب - ملک غلام حیدر

او . . . . د غیرو په توګه

پسند غه اسلامي او انقلابي شوری کې راغونډ او د سیمې او مجاهدینو قیادت ورسپارل شو .

که ووایم چې د یوه مقتدر حکومت بنسټ یې کېښود مبالغه به نه وي .

قضايي څانګه - د امنیت څانګه - د وعظ او تبلیغ له پاره د علماوو څانګه او د غسې د نورو څانګو هستې کېښودل شوې .

د غلته سري ته ثابتېږي چې د رلس له منځه راولاړشوی قوت

کولی شي د ډېرو مشهورو سیاست پوهانو - او هغو کسانو ته چې په سیاست او سیاسي مانورو کې یې ډېري خولې بهولې وي بوږیالي وخېژي او بریمن . او داسې کړنې وکاږي او په نښه کړي چې د ډېرو سیاسیونو د عمرونو هلې ځلې نشي ورپېسې رسېدلای . په رښتیا هم چې « ملتونه له سیاستمدارانو نه هوښیار دي او د حالاتو په نبض پوه . »

هلته د عصر د مدني تکنالوژۍ او عصري تخنیک په نشه مستواو د جهاني سیاست د ډپلوماسۍ متخصصین ، د کې جي بي د شیطنت او سیاسي تزویر په بټۍ کې پخو شوو کارپوهانو - جنرالانو سیاسیونو او ډپلوماتانو دخپلې غلامانه بقا او د خپل مستکبر بادار په لاربنوونه د ولسونو د له منځه وړلو او د خپل ناروا تسلط د دوام په خاطر د کمپیوټر د عصر په سیوری کې پلانونه جوړول .

او دلته یو بېوزلي - ځپل شوي - او اسکېرلي ولس او مشرانو یې د خپل ایماني بصیرت او ولسي تجربې او اسلامي پوهې په رڼا کې د حق د دښمنانو د لا پوځالې اوبري د لارو یون کاوه

هلته د ټانک - توپ - او بمونو د قوت په خمار کې د منظم عسکري انضباط - یونیفورم - لباس - تاکتیک - ستراتیژۍ او فن ماهران لګیا وو .

او دلته په ولسي جامو کې د ځادر او درانه پټکي او لوړې شملې خاوندان .

هلته ټانک ، - بمرۍ او اور .

دلته ایمان ، جذبه او احساس .

د خلقیانو او جاسوسانو بندیان یو یو راوستل شول پوښتنې او کرویزنې ترې وشوې او هر یوه ته د هغه د ګناه مطابق جزا کاني وټاکل شوی .

عبدالکبیر د اسلامي انقلابي شورا مشر .
محمد منیر اخندزاده د اسلامي انقلابي شورا مرستیال .
ډګروال ارکاغرب غلام دستګیر نظامي قوماندان .
حاجي محمد امان - ملک امیرخان - ملک خانصاحب - ملک غلام حید ر
او . . . . دغرو په توګه

پــــــه غــد اسلامي او انقلابي شورا کې راغونډ او دسیمې او مجاهدینو
قیادت ورته سپارل شو .

که ووایم چې د یوه مقتدر حکومت بنسټ یې کیښود مبالغه
به نه وي .

قضایي څانګه - د امنیت څانګه - د وعظ او تبلیغ له پاره د
علماو څانګه او د غسې د نورو څانګو هستې کیښودل شوې .
د غلته سرې ته تابیري چې د رلس له منځه راولاړېږي قوت

کولي شي د دېرو مشهورو سیاست پوهانو - او هغو کسانو نه چې په
سیاست او سیاسي مانورو کې یې دېرې خولې بهولې وي بوییالي
وخېژي او ورېږي . او داسي کړنې وکاړي او په نښه کړي چې د دېرو
سیاسیونو د عمرونو هلې ځلې نشي ورسي رسیدلای . په رښتیا
هم چې « ملتونه له سیاستمدارانو نه هوښیاري دي او د حالاتو
په نبض پوه . »

هلته د عصر د مدني تکنالوژۍ او عصري تخنیک په نشه
مستو او د جهاني سیاست د د پلو ماسۍ متخصصین ، د کې جي بي
د شیطنت او سیاسي تزویر په بتې کې پخو شوو کارپوهانو- جنرالانو
سیاسیونو او دیپلوماتانو د خپلې غلامانه بقا او د خپل مستکبر بادار په
لاربنوونه د ولسونو له منځه وړلو او د خپل ناروا تسلط د دوام په خاطر
د کمپیوتر د عصر په سیوري کې پلانونه جوړول

او دلته یو بېوزلي - ځپل شوي - او اسکېرلي ولس او مشرانو
یې د خپل ایماني بصیرت او ولسي تجربې او اسلامي پوهې په رڼا کې
د حق د دښمنانو د لا پوځالي اوبري د لارې یون کاوه

هلته د ټانک - توپ - او بمونو د قوت په خمار کې د منظم
عسکري انضباط - یونیفورم - لباس - تاکتیک - ستراتیژۍ او فن
ماهران لګیا وو .

او دلته په ولسي جامو کې د خادن او دزانه پټکي او لوړې شملې
خاوندان .

هلته ټانک ، - برق او اور .
دلته ایمان ، جذبه او احساس .
د خلقیانو او جاسوسانو بندیان یو یو راوستل شول پوښتنې
او څېړنې تري وشوې او هر یوه ته د هغه دګناه مطابق جزا کاني
ورکړل شوې .

د مجاهدینو کروپونه دیځې د دفاع او ساتنې لپاره غوره کړی شول - د ایماني ولولو او انتقامي جذبو په تو یان کې د تکبیر د اروا پالونکو نارو په پیلامه وخوځیدل - د لارې په اوږدو کې د خلکو له خوا د زنده باد او تکبیر په نارو بدرګه کیدل - د کلو ماشومانو به وریسې د تکبیر نارې غبرګې کړې - سپین ږیرو به ځای پرځای د شکران او دعاګانو په نشارولو پالل - بوډاګانو به د تشجیع او حمیت په درنو کلماتو ستایل .

دغو کروپونو د سیمې د ساتنې په لارکې د سنګرونو د جوړولو له پاره لازم ځایونه او ستراتیژیکي برخې لټولې او د سنګر نیولو کوښښ یې په نښه کولې .

د هیواد هره برخه او هره کټه د افغانانو له پاره طبیعي سنګر دی - کرنګونه د دښمن د ځپلو کندې دي - هر کمر یو پوخ سنګر دی او هره تیږه یو نه ړنګیدونکی مورچل - هره تږه د غلیم د وینو تږې ده او هره خوره د دښمنو د کسکریو د رغړیدو لیوال - خو هره نره وږونکی او بوږنونکی منظر دی چې د ایماني جذبو او ولولو ننداره د خدای د سرتیرو بندګانو له ښیرو وریبنې - له نرونو د ایمان د عشق او شور هنګامې پورته شي - له مستو یې د پیاوړتوب او ځواک دولت سره کړي - له ستر کو یې د ایماني پرتم بریښنا وپرقیږي د فکر په ساحه کې یې یواځې د خدای (ج) په لارکې د قربانۍ تلوسه ولړزیږي او په مغزو

کې یې د جهاد کفرځپونکی او آزادي بښونکی روح راوپاریږي او په حرکت یې راولي - نو ژوند او مرګ دواړه ورته یوه معنا غوره کړي په دغه لارکې مرګ هم د ژوند مفهوم او دوهم نوم وګڼي - ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی .

او څومره هیبتناکه وونکی دی هغه منظر چې پنځلاس د دښمن
پروسپیزو
او برجودو بارکونو او پځو تأسیساتو وړوخیږي - د کولیو باران او د اورلمبې ډلېمخی ناوبولي او د خپلې تورې د عظمت نوغ اوچت کړي او وي ریږي - څومره د ادمنده هغه صحنه چې یو ولس - یو بیوزلی ولس یو بې اسرې ولس د یوه داسې په ځان مغرور او له مادي اړخه ځواکمن طاقت پرورانده وسله راپورته کا چې تر شاې د نړۍ د یرستراودړ لوی شیطاني (استعماري) قدرت ولاړ دی - خو د غه مستضعف ولس راولاړ شي - یون پیل کړي - د خوځښت لار خپله کړي - ودانګي - غورځنګونه شروع کړي - فتح او سوبه یې په برخه شي - حماسې وزیږوي - کارنامې رامنځ ته کړي په نړۍ کې پر استکبار د استضعاف د برۍ او پر مستکبرینو د مستضعفینو د برلاسي ژوندۍ بیلګه وښلوي او پښتو له نړۍ کې تاریخ جوړونکی دوران رهبري کړي .

ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی - او مسلمان شهادت ابدي او سرلوړی ژوندګڼي، هغه ته ژوند او مرګ یوه معنا لري - د حق په لارکې مرګ د ژوند دوهم (ترلیلاق) نوم بولي ځکه چې د مسلمان ژوند عقیده ده او جهاد .

د مجاهدینو کروپونه دېچې د دفاع او ساتنې لپاره غوره کړی شول - د ایماني ولولو او انتقامي جذبو په تو پانو د تکبیر د اروا پالونکو نارو په پیلامه وخوځیدل - د لارې په اوږدو کې د خلکو له خوا د زنده باد او تکبیر په نارو بدرگه کیدل - د کلوماشومانو به وریسې د تکبیر ناري غبرگې کړې - سپین ږږو به ځای پر ځای د شکران او دعاگانو به نشا ورولو پالل - بوډاگانو به د تشجیع او حمیت په درنو کلماتو ستایل .

دغو کروپونو د سېچې د ساتنې په لارکې د سنگرونو د جوړولو له پاره لازمه ځایونه او ستراتیژیکي برخې لټولې او د سنگر نیولو کوښې یې په نښه کولې .

د هیواد هر برید او هره کته د افغانانو له پاره طبیعي سنگر دی - کرنگونه د دښمن د ځپلو کندې دي - هر کمر یو پوخ سنگر دی او هره تیږه یو نه نړیدونکی مورچل - هره تره د غلیم د وینو تږې ده او هره خوږ د دښمنو د کسکریو د رغږېدو لیوال - خو هره ونه وړونکی او بوټونکی منظر دی چې د ایماني جذبو او ولولو ننداره د خدای د سرتیرو بندگانو له شیرو وبرینې - له زړونو د ایمان د عشق او شور هنگامې پورته شي - له سترگو یې د پیاوړتوب او ځواک دولت سرهسک کړی - له سترگو یې د ایماني پرتم بریښنا وپرقیږي د فکر په ساحه کې یې یرانچي د خدای (ج) په لارکې د قربانۍ تلوسه ولړزیږي او په مغزو

کې یې د جهاد کفن خپو نکی او آزادي بښونکی روح راپارېږي او په حرکت یې راولي - نو ژوند او مرگ دواړه ورته یو معنا غوره کړي په دغه لارکې مرگ هم د ژوند مفهوم او دوهم نوم وگڼي - ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی .

او خومره هیښ کوونکی دی هغه منظر چې پنځه لاس د دښمن

پروسپیرو

او بر جودو بار کونو او پخو تأسیساتو ورو خیژي - د کولیو باران او د اورلمبې د ټانکو ناوړولي او د خپلي توري د عظمت توغ اوچت کړی او وي ډبوي - خومره دادمنده هغه صحنې چې یو ولس - یو بیوزلی ولس یو بې اسرې ولس دیو داسې په ځان مغرور او له مادي اڅه ځواکمن طاقت پروړاندې وسله راپورته کا چې تر شاې د نړۍ دیر ستر او دیر لوی شیطاني اقتدرت (او استعمار) ولاړ دی - خو د غه مستضعف ولس راولاړ شي - یو پیل کړي - د خوځښت لارخپله کړي - وداڼگي - غورځنگونه شروع کړي - فتح او سوبرې په برخه شي - حماسې وزیږوي - کارنامې رامنځ ته کړي په نړۍ کې پر استکبار داستضعاف د بري او پر مستکبرینو د مستضعفینو د برلاسي ژوندی بیلگې وځلوي او په تولنیزه کې تاریخ جوړوونکی دوران رهبري کړي .

ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی - او مسلمان شهادت ابدي او سرلوړی ژوندگڼي ، هغه ته ژوند او مرگ یو معناري - د حق په لارکې مرگ د ژوند دوهم (ترلیاق) نوم بولي ځکه چې د مسلمان ژوند عقیده دی او جهاد .

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او یو ځل بیا تر توپان وړاندي چوپتیا خوره شوه !

د هلیکوپترونو په بدرګه تانکونو په ډېره تیزه پر ټاخه سرک خپلي پولادي زنځیري ښخولې . د مخابرې د ماشین موظف په ډېر اضطراب او هیجاني حالت کي له مرکز سره د شفرونو په ژبه خبري کولې ؛ پس تندي یې د حالاتو د مقابلې هیبت د خولو کړیو ډېر لیکي ایستلې وې چي د ډېرو په خیرو کي یې لاړي جوړولې .

د زغرو والو شوبلو عسکر د مقابلې ویرې له بل هر خیال او سوچ نه بېغمه کړي وو . د مغو د مغزو په دایره کي د توپک د ډز او د ګولې د لمبو کرښو یکنواخته او ستومانوونکې زلزله جوړه کړې وه .

د یوه مجاهد دغه پتکی ، د کارتوسو ډک کمربند او د توپک خونړۍ شپېلۍ په هغه خپل ځیګرته خپرمه لیدله - او پر ماشه ایښې ګوتې په هره لحظه د هغه د زړه مزي راسستول، د ډز د خوب احساس او دورو، کړو ونو یې خولې لکه د زهرو ترخې کړې وې .

د توپ د وېرې او سپیرې دښتې د دوه لاپې پرسر چې څوا به للمه غنمو یکرنګ پوښلې وه او د شمال له ورمو سره به د غنمو ښې لکه دیوه مستانه اتڼ چي یوه سېله خوا خوځیدې خو ترخلقي وحشت وروسته دا دښته ترا اوسه شاړه پرته ده .

دلته د تانکونو او توپونو اوږد کتار پنډ شو او هلیکوپترو پرې د پاسه وزرونه وغوړول .

اوس نو د مقابلې میدان رانږدې و - پل په پل د یوې خونړۍ جګړې مرکونې نندارې ترسترګو کیده .

اوس نو ښایېدله چي د تانکونو او الوتکو تراولاندې هر څه نیسته شوي وای - هغوی باید خپلې وسلې راټولې کړې او ولسوالي یې بېرته فعاله کړې وای د خپلو وژل شوو کمونستو ملګرو په بدل کي یې د پرسرونه د تانکونو په پښو کي رغړولي وای .

دلته یو ځل بیا لوړ رتبه صاحبمنصبانو نظامي میټنګ جوړ کړ - ځوځونه یې د سیمې نقشې وغړیدې - څو ځایونه په ګوته کړای شول - دوه درې ځایونه نور هم په نښه شول - یو ځل بیا هر څه له سره وکتل شول

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او یوځل بیا ترټوپان ورانډي چوپتیا خوره شوه !

د هلیکوپترونو په بدرګه ټانکونو په ډېره تیزۍ پرڅاخه سړک خپلي پولادي ځانې بنخولې . د مخابرې د ماشین موظف په ډېر اضطراب او هیجاني حالت کي له مرکز سره د شفرونو په ژبه خبرې کولې ؛ پس تندي یې د حالاتو د مقابلې هیبت د خولو کرېږ ورېږ لیکي ایستلې وې چې د ډېرو په ځیرو کي یې لارې جوړولې .

د زغره والو شوبلو عسکر د مقابلې ویرې له بل هرخیال او سوچ نه بېغمه کړي وو . د مغو د مغزو په دایره کي د توپک د ډزو او د کولې د لمبو کرښو یکنواخته او ستومانوونکې زلزله جوړه کړې وه .

د یوه مجاهد د غټ پټکي ، د کارتوسو لړک کمربند او د ټوپک خونړۍ شپیلۍ به هغه خپل ځیګرته ځپونه لیدله - او پرماشه ایښې ګوتې یې هره لحظه د هغه د زړه مزي راسستول ، د ډز د خوب احساس او دورو ، کردونو یې خولې لکه د زهرو ترخې کړې وې .

د توپ د وېرې او سپېرې دښتې د دوه لارې پرسر چې ځوا به للمه غنمو یکرنګ پوښلې وه او د شمال له وږمو سره به د غنمو ځنې لکه دیوه مستانه اتڼ چي یوه بله خوا ~~خوځیدي~~ خوترخلقي وحشت ورووسته دادښته تر اوسه شاه پرته ده .

دلته د ټانکونو او توپونو ابند کتار پنډ شو او هلیکوپترو پرې د پاسه وزرونه وغوړول .

اوس نو د مقابلې میدان رانودې وُ - پل په پل د یوې خونړۍ جګړې مرکوني ننداره ترسترګو سترګو کیده .

اوس نو ښایېد له چي د ټانکونو او الوتکو تر اوږلاندي هرڅه نینه شوي وای - هغوی باید خپلې وسلې راټولې کړې او ولسوالي یې ببېرته فعاله کړې وای د خپلو وژل شوو کمونستو ملګرو په بدل کي یې ډېر سرونه د ټانکونو په پښو کي رغړولي وای .

دلته یوځل بیا لوړ رتبه صاحبمنصبانو نظامي میټنګ جوړ کړ - مخونو ته یې د سیمې نقشې وغوړیدې - څوځایونه په ګوته کړای شول - دوه درې ځایونه نور هم په نښه شول - یوځل بیا هرڅه له سره وکتل شول .

د هرځېنجاج راخيستل شو- د ځاځي وغړونه بيا پوره ته شول ، د خپرت راپورونه تبادله شول ، د ورانډي تګ خبرتېرشو او د تيارۍ او حرکت وخو وسته اطلاع ورکړه شوه .

هليکوپټرو له پاخه سړک نه د خام سړک لوري ونيو- ټانکونو هم له خام سړک نه د دوړو بربوکي راپورته او پر ورزوي پيل وکړ، ګرده لاري يوې او بلي خواته وزي کولې - د صاحب منصبانو پرڅوړندو برېتونو د توري دوړو پرېدي يي پر بل پسي غورېدي او د خولي ليکو پري له يوي او بلي خوا لکه ورسره نقشي ليکې ايستلې داسي لکه چي پرڅېرو يي د سيمې د نقشي کرښې کښل شوي وي او يا يي د دوي د رسوايې ار ماتي لاري په نښه کړې وي

د پولادو او وېنو مقابله پيل شوه دايمان او اوسپني وغړه ونښته .

ګولې وچليدې - ټانکونه وغورېدل - الوتکې وغرمېدې او اوروونه ووريدل .

د يوې خوا وسله يواځې ټوپک ؤ اود بلې خوا درانه اتومات ټوپونه ټانکونه ، بمونه ، الوتکې او ...

جنګ ونښت او بيا تود روان ؤ مجاهدينو د کمرو شاته سنګرونه نيولي ؤ ، په ډېر احتياط او بارودې ورځې کولې ، داسي چي کارتوس يې بايد بې ځايه ونه لګيږي - دوهم دقت به يې کاوه او داسي ځاى به يې

کوټ لکه چي په ګولېږي نږه نه کېږي - ځکه له هريوه سره يواځې دوه سوو ګولي وي او اوس يې له يوه مجهز او ترغاښو پوري مسلح پوځ سره مقابله روانه وه .

کوم کارتوس به يې چي په نښه سم ونه لګيده د زړه تفس به يې داسي تنګ شو چي زړه به يې ورسره سم وبرېښيده .

د کلاشنکوفونو د ضربه وزو په نه شليدونکي تسلسل کې به د مجاهدينو د بري تنها داسي انګازه خوروله لکه چي د کلاشنکوف تولې مرمۍ يې په شا شړلې وي .

* * *

درې ورځې کېدې چي د سيمې د شاوخوا استوګنو بودا ګانو - ماشومانو او تورسرو کړي وځ په غروکې تېروله - سهار به چي لا لمرخپره نه وه وهلې نو د غرونو خواته به د وړو او تورسرو بيوه نتوره ليکه خوځېده .

تواچي کلي ته راورسيده تولوړي يې د « بمبئ » په کلي کې د حاجي محمدمنير اخندزاده د کلا پرخوا ټانکونه راوګرځول - له کلا بېګا ټول کسان وتلي وو - خوهغوى يواځې خپل سرونه ايستلي وو کورونه ټول ډک پاته وو - تر دې چي په تنارو کې د خوراک د يګونه او کټوى هم سلامتي ايښې وې .

د هرځین جاج راخیستل شو- د خپل غرونو بیا پوره شول ، د خپل راپورونه تبادله شول ، د ورانډې تګ خبرې شو او د تیارۍ او حرکت وخت وروستنی اطلاع ورکړه شوه .

هلیکوپترو له پاخه سړک نه د خام سړک لوری ونیو- ټانکونو هم له خام سړک نه د دوړو بریوکې راپورته او پر ونیو پیل وکړ، ګرده لارې یو په بلې خواته ودرې کولې - د صاحب منصبانو پرځوندو برېتونو د تورو دوړو پرتې یو پر بل پسې غوړېدې او د خولو لیکو پرې له یوې او بلې خوا لکه ورسره نقشي لیکي ایستلې داسې لکه چې پرخپرو یې د سیمې د نقشې کرښې کښل شوې وې او یا یې د دوی د رسوایۍ او ماتې لارې په نښه کړې وي

د پولادو اوسپنو مقابله پیل شوه د ایمان او اوسپنې وغره ونښته .

ګولۍ وچلیدې - ټانکونه وغورځېدل - الوتکې وغورځېدې او اوسپنه ویلې شوې او ورېدل .

د یوې خوا وسله یواځې ټوپک ؤ او د بلې خوا درانه اتومات ټوپونه ټانکونه ، بمونه ، الوتکې او ...

جنګ ونښت او پنځه توده روان ؤ مجاهدینو د کمره شاته سنګرونه نیولي ؤ ، په ډېر احتیاط او باورې ډزې کولې ، داسې چې کارتوس یې باید بېځایه ونه لګیږي - دوهم دقت به یې کاوه او داسې ځای به یې

کوت لکه چې په ګولیو یې زړه نه کیږي - ځکه له هریوه سره یواځې دوه سوه ګولۍ وې او اوس یې له یوه مجهز او ترغاښو پورې مسلح پوځ سره مقابله روانه وه .

کوم کارتوس به یې چې په نښه سم ونه لګیده د زړه تفس به یې داسې تنګ شو چې زړه به یې ورسره سم وبریښیده .

د کلاشنکوفونو د ضربه ډزو په نه شلیدونکې تسلسل کې د مجاهدینو د برې تنها داسې انګازه خوروله لکه چې د کلاشنکوف تولې مرمۍ یې په شا شړلې وي .

* * *

دری ورځې کېدې چې د سیمې د شاوخوا استوګنو بورا ګانو- ماشومانو او تورسرو کړې ورځ په غرونو کې تېروله- سهار به چې لا لمرخپره نه وه وهلې نو د غرونو خواته به د وړو او تورسرو یوه ستوره لیکه خوځېده .

تر اوچې کلي ته راورسیده تو لوړی یې د « بمبئ » په کلي کې د حاجي محمد منیر اخند زاده د کلا پرخوا ټانکونه راوګرځول - له کلا بېګا تول کسان وتلي وو - خو هغوی یواځې خپل سرونه ایستلي وو کورونه تول ډک پاته وو - تر دې چې په تنارو کې د خوراک د یګونه او کټوې هم سلامتي ایښې وې .

خلقي صاحبمنصبان او عسکر د لاري په اوږدو کې د مجاهدینو مقابلې او بریدونو له اخ او توغ نه غوږ څوړلی وو. د عسکرو مړي خو زیاتره ترې پاته وو خو د ژوبلو زرګیرویو یې نور هم پر اعصابو تېرې چړې نیستې.

کلي ته په رارسیدو ټانکونو مخه د کلا خواته وګرځوله خلقیان په یوه ساختګي ناڅانه انداز په کلا ورننوتل لکه وحشي ځناور په یوه او بلې کوټه ورایله شول، ګرانبېه شیزونه یې په خورا وحشت راایستل او موټرونو ته یې اچول. او دغسې یې د کلا ستري دروازې ته دینامیټ کېښودل او اور یې ورته کړ. کلایې وسوځوله.

له نورو کورونو یې هم ډېر شیزونه ولوټل حتی د بېوزله کورنیو د یوې غوا ژیړ غوړي یې هم ورسره پنسبودل.

د خلکو د تیاره په ترخ کې چې کوم خلقیان وژل شوی وو په ډېر وحشت د مغوی د غچ اخیستلو له پاره بېګناه وګړو ته لاس واچول شو. ډېر کسان ژوندي ونیول شول چې بیا یې هیڅ درک ونه لګید.

له کورونو چې تورسرې او ماشومان غرونو ته ختلی وو دلک دلک کورونه ترې پاته وو، کوم یو یې چې څه وخت میندلی وو خپل قیمتي شیزونه یې بنخ کړي چې صفحه په څو ورځو کې ټول خراب او له منځه تللی وو.

خاروي په شپو شپو په اخورونو نهږ ولاړ وو د تو پوستی او ټانکونو له ډزو. ژوی هم پرې شلولي بو او بیو بل ځای ته تښتیدل خو ورسته چې له ډزو او جګړو سره اموخته شول بیا به دېرو سختو

ډزو او بمباریو پر وخت هم پراخوړ کراره ولاړ وو.

عسکري قوا د چټک په هوتل کې ځای پر ځای شوه - مجاهدین په شاوخوا غرونو کې وو او د حملې لپاره یې تیاري نیوله چې یو ځل بیا د کفر او الحاد بې ننګه بریځوته د شهیدلی انجام ننداره وښیې نو هغه وو چې په سیمه کې یو ځل بیا ترټوپان وراندې چې پټیا خوره شوه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلقي صاحبمنصبان او عسکر د لارې په اوږدو کې د مجاهدينو مقابلې او بريدونو له امله اوتريخ نه غوړځولي وو. د عسکرو مړي خو زياتره ترې پاته وو. خو د ټوپلو ژغيرونو يې نور هم پر اعصابو تېرې چرې نيستي.

کلي ته په رارسيدو تانکونو مخه د کلا خواته وګرځوله خلقيان په يوه ساختګي ناتحانه اندان پرکلا ورننوتل لکه وحشي ځناور په يوه او بل کوټه ورايله شول، ګرانبيه شيزونه يې په خوړا وحشت راايستل او مېنتونه ته يې اچول - او دغسې يې د کلا ستري دروازې ته وينا ميټ کېښودل او اور يې ورته کړ - کلا يې وسوځوله.

له نورو کورونو يې هم دېر شيزونه ولوټل حتى د بيوزله کورنيو ديوې غوا ژير غوړي يې هم ور پسې ننبسودل.

د خلکو د تيام په ترڅ کې چې کوم خلقيان وژل شوي وو په ډېر وحشت د مغوي د غچ اخيستلو له پاره بېګناه وژنو ته لاس واچول شو - د ډېرو کسان ژوندي ونيول شول چې بيا يې هيڅ درك ونه لګيد.

له کورونو چې تور سرې - او ماشومان غرونو ته ختلي وو دك دك کورونه ترې پاته وو، کوم يو يې چې څه وخت ميندلي و قيمتي شيزونه يې بنخ کړي چې ضمم په څو ورځو کې ټول خراب او له منځه تللي وو.

خاروي په شپو شپو په اخوروونو نهس ولاړ وو د تو پوستي او تانکونو له ډزو. ژوبيو هم پرې شلولي بو او يو بل ځاى ته تښتيدل خو وروسته چې له ډزو او جګړو سره اموخته شول بيا به د ډېرو سختو

ډزو او بمباريو پر وخت هم پر اخور کرار ولاړ وو.

عسکري قوا د چك په هوتېل کې ځاى پرځاى شوه - مجاهدين په شا و خوا غرونو کې وو او د حملې لپاره يې تياري نيوله چې يو ځل بيا د کفر او الحاد بې ننګه بريخو ته د شهيدلي انجام ننداره وښيي نو همغه وو چې په سيمه کې يو ځل بيا ترتو پان وراندې چپتيا خوره شوه!

... او د سهار لمونځ یې د فتحې پر میدان ادا کړ!

ماز یگرنی لمر له درې غځ په تیزی سره خپله لمن ټولوله - پل په پل یې د غرونو له لوړو نه لمنو ته څوکو سره خپلي وروستنی وړانگی ځلولې او لاوړو غونډیو سره یې خپله سره بخونه ریښا په مخ ښه کوله.

د درې د دواړو خواوو غرونه د تل په شان په باعظمته او ښایسته انداز د نگي غاړې ولاړ وو او په دې غرونو یې د خپل هیوادو بیرونو او ویاړنو ننداره سره هسکوي او چې څومره لمر دوبیدو ته نژدې کیده او ژیړیده دومره یې سیمه کې دیره بریمن خوځښت او انگې خپریدې.

د مجاهدینو یوه سنړې لیکه د غونډیو له پاسه جگیدله او کوزیدله شا و خوا دلې دلې ټوپک پر اوږو ځوانانو د انتقام او غورځنگ د جذبو او ولولو په توپان کې د یو غیر عادي هیجان او اضطراب حشر گډندونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوله

له سترګو یې داسې بریښیده چې د دې پرځای چې ځان ته یې پام وي کوم بل لیرې ځای په نظر کې لري او ځان ترې هیر دی .

د خلکو اوریده کتاروته خوځېدل - مخونه یې د پېګړیو پس شملو پټ شوي وو چې یواځې تېزې او عقابي سترګې یې له ورا ځلیدې .

د وګړو یو جوړ او بهیر له ګړو وړو لارو د یوې نقطې شا او خوا راغونډیده .

د خلکو بهیر چوپ روان ؤ چې د پېښو له ښکالو سره دلاې په اوږدو کې د کوږونو له باموږو د سپین سرو ښځو د دعا ګانو انګازه ورسره ګډیده . د کلیو ځمکې ته د ماشومانو وړې وړې ولې د دغه خوځښت ننداره ته ولاړې وې - داسې ښکاریدې په سترګو کې یې د یوې معصومانه مینې هیبت او وجد څلکوټن بریښنا بیزه تون برېښ تمثیلاوه .

د ماښام دلماځه وروسته د کوږونو سپین سرو ۴۷ له خپلو اوږدو دعاګانو نه وې وزګاره شوي چې د تیږکو د ونو تند ریزو بارونو د تیارو په زړه کې د نور کرښې وایستلې ، لحظه په لحظه د ونو تسلسل - زیاتیده او د امیدونو او هیجانونو سمندر توپاني کیده .

ستوري یو یو د آسمان پرتندي وځلیده - سپوږمۍ په پړو تلوسه د غرونو له کنډووونه د حق او باطل د دغه وپار منې معرکې ننداري ته سر راپورته کړ مجاهدینو له څلورو خواوو نه د ملحدینو

مرکز چې د چک په ښکلې هوټل کې یې ځای نیولی ؤ تر محاصرې لاندې ونیو .

د چک هوټل د مرمرینو دهلیزونو رنګین ماحول هغه بخوانۍ دلکشي نه درلوده ، د وېرې او مرګ غوغا له هر یوه کوټ نه پورته کیده .

عسکرو په ډېره ستومانۍ خپلې ګوتې د کلاشنکوف پر ماشه خوځولې هغه هم دخپلو کمونستو منصبدارانو له ویرې چې په ډېر لیونتوب به یې پر عسکرو د غوڅې او تهدید خوله راخلاصه کړه او د جنګ شدت ته به یې هڅول .

د هوټل د شیشو تر لو د عسکرو او منصبدارانو پر مخ خپلې منګولې ښخې کړې وې - او له هر لوري د مرد کیو پلوشې دتیارې په سینه کې یوه اوبله خوا ته غلیدې .

مجاهدینو دریو خواوو نه خپل پرمختګ ته دوام ورکاوه او د سیوه دادمن برې په تلوسه یې د دښمن د زړه ستنې لړزولې ..

او چې شپه څومره پخېده دومره د مجاهدینو بریدونه د برې درشل ته نژدې کېدل - د شپې تیاره چې څومره تېنګېده له دښمن لوري اولسون ورکېده .

د هوټل دننه د خلقیانو او صاحبمنصبانو ترمنځ د مجاهدینو د بریدونو د مخنیوي او تکولو په تاکتیکونو باندې سخت کشمکش روان ؤ - د مرګ او نابودۍ ویره ترې لاس ورکه کړې وه - ځینو به یوه طرحه وړاندې

کوله

له سترګو یې داسې بریښېده چې د دې پرځای چې ځان ته یې پام وي کوم بل لیرې ځای پەنظر کې لري او ځان ترې هېر دی .

د خلکو او زده کتاوونه خوځېدل - مخونه یې د پېګړیو پس شمله پرېښلي وو چې یوازې تېزې او عقابي سترګې یې له ورا ځلېدې .

د وګړو یو جوړک او بهیر له ګرېوو او د یوې نقطې شا او خوا راغونډېده .

د خلکو بهیر چوپ روان و چې د پښتو له بښکالو سره دلاې په اوږدو کې د کوهونو له پاموونو د سپین سرو ښځو د دعاګانو اسګانه ورسره غبرګېده . د کلیو ځنې ته د ماشومانو ورېږ ورېږ ولې د دغه خوځښت ننداره ته ولاړي وي - داسې ښکاریده چې د سترګو کې یې د یوې معصومانه مینې هیبت او وجد ځلکوونو بریښنا بیزه تېره بریښ تمثیلاوه .

د ماښام د ملماڼه ورو سته د کوهونو سپین سرې لا له خپلو اوږدو د دعاګانو نه وې ولاړې شوې چې د تپکو د ډزو ننګ او دروند باړ د تیارو په زړه کې د نورکرښو وایستلې ، لحظه په لحظه د ډزو تسلسل - زیاتېده او د امیدونو او هیجانونو سمندر ئې ولاړ کېده .

ستوري یو یو د آسمان پرتندي وځلیده - سپوږمۍ په ورو تلوسه د غرونو له کنډوونو نه د حق او باطل د دغه دیار ستي معرکې ننداري ته سر راپورته کړ - مجاهدینو له شلو ږو خوا ونه د ملحدینو

مرکز چې د چک په بنسکلې هوټل کې یې ځای نیولی ؤ تر محاصرې لاندې ونیو .

د چک هوټل د مرسیو د هیلنو رنګین ماحول هغه غږونه د لکښي نه درلوده ، د وېرې او مرګ غوغا له هر یوه کوټ نه پورته کېده .

عسکرو په دوبره ستومانۍ خپلې کوټې د کلاشنکوف پرماشه خوځولې هغه هم د خپلو کمونستو منصبدارانو له ویرې چې په ډېرلیونتوب به یې پسې عسکرو د غوږ او تهدید خوله راخلاصه کړه او د جنګ شدت ته به یې هڅول .

د هوټل د شیشو تر تود عسکرو او منصبدارانو پرمخ خپلې منګولې ښخې کړې وې - او له هر لوري د مړو کېښ پلوشې د تیارې په سینه کې یو او بله خوا شغلیدې .

مجاهدینو د ریو خوا ته د خپل پرمختګ ته دوام ورکاوه او د سیوه داوم بري په ټلوسه یې د دښمن د زړه ستنې لړزولې ..

او چې شپه ځومره پخېده دومره د مجاهدینو بریدونه د بري درشل ته نژدې کېدل - د شپې تیاره چې څومره ټینګېده له دښمن لوری اولمبې وړکېده .

د هوټل د ننه د خلقیانو او صاحبمنصبانو ترمنځ د مجاهدینو د بریدونو د مخنیوي او تګلورې په تاکتیکونو باندې سخت کشمکش روان ؤ - د مرګ او نابودۍ وېرې ترې لاس ورکړی وو - ځینو به یوه طرحه وړاندې

کوله او څینو به د بلې لارې او بل تجویز عملي کول پیشنهادول او په یوه او بل به یې د ملامتۍ توروونه لګول. او په پای کې به یې تول ذوکټ اوتاو سیا د خپلو عسکرو په وژلو - کنډلو - ترټلو او شړلو سړاوه او یا د شاوخوا په کلو او کورونو د هشکو او درنو ماشیندارو په بې دریغه ډزو؛ شپې د بېره مهیبه او درنه بڼه نیولې وه.

سپوږمۍ د اسمان پر تتو خپلې پلوشې خپرې کړې وې - داسې ښکارېده لکه چې د روسي غلامانو پر کوږ داو بې غیرتۍ او شرمېدلې ماته پرکړکړې خاندي. د مجاهدینو خوځنده سیورې چې پل په پل په دوراندې تګ هڅه کوله د سپوږمۍ په تته رڼا کې یو له بله او بېلتل را او بېلتل.

سیند نن بیا مراړ یون کاوه تا به ویل چې د حق او باطل د معرکې شور او زوږ ته یې غوږ نیولی او د ډزو له خونده یې خپلې څپې ویدې کړې دي.

د هوټل د محاصرې کړۍ ساعت په ساعت تنګېده او ورسره د دښمن د مقاومت بورجلونه سړېدل او ډزې یې ورو په ورو کمېدې - د ټېنټي ټولې لارې تړلې وې د مقابلې توان ترې د شپې په تیاره کې نا معلوم لوري ته کډه بار کړې وه - یوه مخه ورته بېرته وه او هغه د تسلیمېدو مخه وه - او د تسلیمېدو له تصور سره به د ولس د انتقام د جذبې ډېرانده لمبې ترې چاپېره شوې؛ که تسلیم شي او - ژوندي د دغه پارېدلي او تهرېدلي ولس منګولو ته ورشي څه لوبې او

غمرې به پرې وکړي! خو پدې نپوهېدل چې په اسلام کې له دښمن سره هم د عدالت په اساس د چلند امر شوی دی...

سهار لا سپیدې نه وې چاودلې چې د دښمن له خوا خال خال ډزې هم بندې شوې - د مجاهدینو په ډزو کې هم لږ کمښت راغی خو د بېړه بېرته زیاتې او سختې شوې.

چرګانو پرله پسې په زوره زوره بانګونه ویل داسې ښکارېده چې د مجاهدینو د سوبې په استقبال کې د زړه له تل نه د خوښۍ زیرې کوي.

د پېړۍ کلي د جومات د اذان له (اللّٰه اکبر) سره د دښمن د - تسلیمېدو غږ پورته شو او سلهاوې پر ځمکه کېښودې، مجاهدین فاتح پرې ور ننوتل - او د سهار لمونځ یې د فتحې پر ځمکه میدان ادا کړ.

کوله او څینو به د بلې لارې او بل تجویز عملي کول پیشنهادول او په یوه او بل به یې د سلامتۍ تړوونه لګول. او په پای کې به یې تول ذوګ او تاو سیا د خپلو عسکرو په وژلو - کنځلو - ترټلو او شړلو سړاوه او یا د شاو خوا په کلو او کورونو د هشکو او درنو ماشیندارو په بې دریغه ډزو؛ شپې د یره مهیبه او درنه بنه نیولې وه.

سپوږمۍ د اسمان پر تهتر خپلې پلوشې خپرې کړې وې - داسې ښکاریده لکه چې د روسي غلامانو پر کوڼه دار بې غیرتۍ او شرمیدلې ماته پرکوکړو خاندي. د مجاهدینو خوشحاله سپوږمۍ چې پل په پل یې د ورانده تګ هڅه کوله د سپوږمۍ په تته رڼا کې یې له بله او ښتل او ښتل.

سیند من بیا مرام یون کاوه تا به ویل چې د حق او باطل د معرکې شور او زوږ ته یې غوږ نیولی او د ډزوله خونده یې خپلې څپې ویدې کړې دي.

د هوټل د محاصرې کړۍ ساعت په ساعت تنګیده او ورسره د دښمن د مقاومت بورجلونه سړېدل او ډزې یې واره په واره کړاریدې - د تیښتې ټولې لارې تړلې وې د مقابلې توان نتري د شپې په تیاره کې نا معلوم لوری ته کډوه بار کړې وه - یوه مخه ورته بېرته وه او هغه د تسلیمیدو مخه وه - او د تسلیمیدو له تصور سره به د ولس د انتقام د جذبې ډېغرانده لمبې ترې چاپېر شوې؛ که تسلیم شي او - ژوندي د دغه پاریدلي او تهریدلي ولس حکومت ته ورشي څه لوبې او

غمرې به پرې وکړي! خو پدې نپوهیدل چې په اسلام کې له دښمن سره هم د عدالت په اساس د چلند امر شوی دی...

سهار لا سپیدې نه وې چاودلې چې د دښمن له خوا خال خال ډزې هم بندې شوې - د مجاهدینو په ډزو کې هم لږ کمښت راغی خو د ډېرې بېړته زیاتې او سختې شوې.

چرګانو پرله پسې په زوره زوره بانګونه ویل داسې ښکاریده چې د مجاهدینو د سوبې په استقبال کې د زړه له تل نه د خوښۍ زیری کوي.

د پیړۍ کلي د جومات د اذان له (اللّٰه اکبر) سره د دښمن د - تسلیمیدو غږ پورته شو او سله یې پر ځمکه کېښوده، مجاهدین فاتح پرې ورو ورننوتل - او د سهار لمونځ یې د فتحې پر ځمکه میدان ادا کړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او تول ولس د ورور ولۍ په مزي سره راغونډ شوي و

خلکو خپلې ورځنۍ چارې په عادي توګه پر مخ بیولې او د خپلې خوارۍ او مزدورۍ په خولو کې ډوب وو- یوې خواته به چې سرې کتل نو یو داسې تحول او اوښتون به یې تر سترګو شو چې هرڅه به ورته بدل او بل ورېښېدل تر دې چې د خلکو په څېرو کې هم د یوه ژور بدلون نښې ځلېدې - خود همدغه بدلون بلې خوا ته یو داسې آرام او مطمئن ماحول مسلط و چې وګړو به پوره ډاډ د خپلې ژوند چارې ترسره کولې ، داسې لکه چې هیڅ هم نه وي پېښ شوي ، کراه کراري وه او د خلکو د اند ښېښنو پر ژبغړانده او راوبه توی شوي وي.

کله چې په افغانستان کې حکومتونه ټینګ و ولایتونه ، ولسوالۍ او علاقدارۍ فعالې وې او هم لا پدغسې یو امناک او ډاډمن چاپېرچل کې چا ساه نه وه اخیستې سړی حیران شي چې پدغسې بحراني او خطرناکو حالاتو کې چې یو ولس په تش لاس له یوه

مجهز غاصب پوځ سره په نابرابره جګړه کې وي ځکه دغسې یو آفاقي تنظیم پیوستون او د یوې خوځنده بولۍ دولسونو ترمنځ رابیني وغځوي.

داد افغاني ټولنې یوه ستره او بارزه ځانګړنه ده چې په لویو او تاریخي حساسو شرایطو کې وکړي دملي کتو په جهت او د هیواد د پت او آزادۍ د دفاع په لاره کې پخپله سره تنظیم او پر یوه الهي رسۍ وترل شي.

کوم نظم چې افغاني ټولنې په دغسې حساسو او بحراني شرایطو کې خپل کړي د هغو بېلګه نور البر میندل شوې چې بیا په عادي شرایطو او حکومتونو د ټینګښت پر وخت هم نه لیدل شوې او په عادي او آرام چاپېریال کې د همدغه ټولنې له کوتو هم وتلې ده.

* * *

د زرګونو وسله والو مجاهدینو چې هېښ یې د سیمې پر دفاعي کرښو کې سنګرونه نیولي وو او پالل او د هغوی دارتیاوو پوره کول ټول دولس پر غاړه وو. هر سنګر ته خوراکي مواد رسول او د دغو موادو د رسولو له پاره د پروګرام پلان او نوبت ترتیب او تعمیل هم دولس کار و. هره ورځ هر کلي په خپل واربیله کوم شوربا او کرکیچ ځمځنه پخې دوډۍ ټولولې او د سیمې لوی جوماټ ته به یې راوړلې هلته به د نوبت له مخې په ډېر نظم او اودون سنګرونو ته رسول کېدې دا سې چې نه یوه ورځ یکې ځنډ راغی او نه کوم چا ترې ځان وغړاوه. سري فکر کاوه چې دا کار ونه پخپله کېږي دا هرڅه یوه معجزه غوندې بریښېده. ولسي قراردادونو هر څه تنظیم او عیار کړي وو.

هر کلي ته یې سپین ږیري مشر ټاکل شوی وُ خو د ځواني «ملک» په بڼه نه بلکې یو ولسي مشر. د کلو د غو مشرانو بیا د سیمې په سطحه یو لوی مشر درلود او هغه مشر بیا په شورا کې برخه درلوده. پدې ډول ځواني دخانۍ او ملکۍ ورزست او مستبد نظام خپل ځای یوه ولسي نظام ته پرېښود.

زه دا نه وایم چې دغه سیستم بې څه نیمګړتیا او کمزورۍ نه لرلې او یا به یې د طراحانو او کرځوونکو له خوا په چاڅه زور زیاتي نه وي شوی بلکې زما هدف د عمومیاتو لوړې دی چې څه ورپه حساسو او بحراني حالاتو کې خلک سره راټولېږي. راولاړېږي تنظیم کېږي او یوه ولسي اداره چلوي

* * *

د سیمې بریدونه ټاکل شوي وو. له برید سره سم د مجاهدینو بیرغونه رپېدل او د خپلې ریا په شپو کې یې د ولس د آزادۍ او پرېتم ترانې غږولې. دلته د مجاهدینو وروستی ریا یکاوه چې سیمې ته د ننوتو او وتو د کنټرول ترڅنګ یې د دفاع د لومړنۍ کرښې حیثیت هم درلود.

تلفون له همدغه پایګاه نه د شورا تر دفتر او بیا د سیمې ترټولو مهمو څو او مرکزونو پورې غزېدلی وُ، چې وخت پر وخت د لازمو هدایاتو او خبرتیاوو په اړه ترې کټوره استفاده کېده.

د برېښنا فابریکه چالانه وه، کابل ته یې برېښنا قطع کړې وه خو د سیمې د استوګنو له پاره یې برېښنا برابروله. امنیت دومره ټینګ و چې ځوا به ځوانو هلکانو د ساتېرۍ له پاره له باغونو نه منې او نورې مېوې غلا کولې خو پدې وخت کې هغه د ساتېرۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

مجهز غاصب پوځ سره په نابرابره جګړه کې وي ځنګه دغسې يو آفاقي تنظيم پيوستون او د يوې خولې بولۍ د ولسونو ترمنځ رابېښې وغځوي.

دا د افغاني ټولنې يوه ستره او بارزه ځانګړنه ده چې په لويو او تاريخي حساسو شرايطو کې وکړي د ملي ګټو په جهت او د هېواد د پت او آزادۍ د دفاع په لاره کې پخپله سره تنظيم او پر يوه الهي رسۍ ونښلي شي.

کوم نظم چې افغاني ټولنې په دغسې حساسو او بحراني شرايطو کې خپل کړی د هغو بېلګه نورا لږ ميندل شوې چې بيا په عادي شرايطو او د حکومتونو د ټينګښت پر وخت هم نده ليدل شوې او په عادي او آرام چاپېرچل کې د همدغه ټولنې له کوټو جم وتلې ده.

* * *

د زړکونو وسله والو مجاهدينو چې همېش يې د سيمې پر دفاعي کرښو کې سنګرونه نيولي وو پالل او د هغوی د اړتياوو پوره کول ټول د ولس پر غاړه وو. هر سنګر ته خوراکي مواد رسول او د دغو موادو د رسولو له پاره د پروګرام پلان او نوبت ترتيب او تعميل هم د ولس کار و. هره ورځ هر کلي په خپل وار بيله کوم شور او کړکېچ څخه پخې ډوډۍ ټولولې او د سيمې لوی جوماتونو ته به يې راړسولې هلته به د نوبت له مخې په ډېر نظم او اوډون سنګرونو ته رسول کېدې دا سې چې نه يوه ورځ پکې ځنډ راغی او نه کوم چا ترې ځان وغړاوه. سړی فکر کاوه چې دا کار ونه پخپله کېږي دا هرڅه يوه معجزه غوندې برېښېده. ولسي قراردادونو هر څه تنظيم او عيار کړي وو.

هر کلي ته سپين ږيري مشر ټاکل شوی و خود ځواني «ملک» په بڼه نه بلکې يو ولسي مشر. د کلو د غو مشرانو بيا د سيمې په سطحه بل مشر درلود او هغه مشر بيا په شورا کې برخه درلوده. پدې ډول ځواني د خانۍ او ملکۍ وروست او مستبد نظام خپل ځای يوه ولسي نظام ته پرېښود.

زه دا نه وايم چې دغه سيستم بشپړ ډيموکراتيا او کمزورۍ نه لرلې او يا به يې د طراحانو او کړځوونکو له خوا په چاڅه زور زياتی نه وي شوی بلکې زما هدف د عموميا تو لوری دی چې څه ډول په حساسو او بحراني حالاتو کې خلک سره راټولېږي. راولاړېږي تنظيم کېږي او يوه ولسي اداره چلوي

* * *

د سيمې بريدونه ټاکل شوي وو. له بريد سره سم د مجاهدينو بيرغونه رپېدل او د خپلې رڼا په څپو کې يې د ولس د آزادۍ او پرېتم ترانې غږولې. د لته د مجاهدينو وروستۍ پايګاوې چې سيمې ته د ننوتو او وتو د کنټرول ترڅنګ يې د دفاع د لومړنۍ کرښې حيثيت هم درلود.

تلفون له همدغه پايګاوو نه د شورا تر دفتر او بيا د سيمې ترنورو مهمو برخو او مرکزونو پورې غزېدلی و، چې وخت پر وخت د لازمو هدايا تو او خبرتياوو په اړه ترې ګټوره استفاده کېده.

د برېښنا فابريکه چالانه وه، کابل ته يې برېښنا قطع کړې وه خو د سيمې د استوګنو له پاره يې برېښنا برابروله. امنيت دومره ټينګ وو چې ښځوا به ځوانو هلکانو د ساتېرۍ له پاره له باغونو نه منې او نورې مېوې غلا کولې خو پدې وخت کې هغه د ساتېرۍ

دغلاغه هم ونیول شوه او هیڅ داسې پېښه ونه شوه چې په هغه کې دې دچا مال او حیثیت ته صدمه رسېدلې وي عجیبه خبره خو دا ده چې پخوا به له حقوقي دعواګانو نه پرولسوالۍ او محکمه وار نه کېده خو پدې وخت کې دغه ګردې ربړې او اړې شوې ښکارېدې، پخوانۍ د ښمنۍ او بد بینۍ هم له منځه ولاړې - د پرسخت مخالفین هم دیو بل ترڅنګ و درېدل . خوله بده بخته چې وروسته د ځان غوښتنو او دقدرت دلیونتوب او دګوند بازیو بزکشیو او منفي رقابتونو د سیمې دغه د امن ، ورورۍ او اطمینان فضا تر ډېره ګرد جنه کړه او هغه شورایي نظام یې دګوندي مسابقو او ګوندیو داختلافاتو لورې ته ورساوه .

خو په سیمه کې اسلامي او ښتون دژوندانه دعادي حالت داستقرار او پاینت ترڅنګ د یوه بنیادي تحول او بدلون لار هم پرانستله دومره چې پدغو جنګونو کې د سیمې د ښوونځیو ودانۍ روغې رمټې پاتې وې او د برېښنا فابریکه داولس په ګټه فعاله وساتله شوه .

. . . او سهار لمر لا څیره نه وه وهلې . . .

یو ځل بیا پر سیمه دیوې نوې او سختې حملې خبر راورسېد - خبر له کابله راورسېدلی و داسې چې له میرویس میدان څخه تر ارغندی پورې سرک ټول ټانکونو او نورو پوځي وسیلو او لاریو نیولی ووچې مخ پر وړاندې روان وو.

د روژې مبارکه میاشت وه زما په خیال چې ۱۳ مه روژه وه، ملایانو فتوی ورکړې وه چې مجاهدینو ته د روژې خوړل روا دي . خو یوه مجاهد هم د روژې خوړلو ته زړه نه شو ښه کولی - که څه هم په رواوالي کې یې څه شک نه درلود خو خوړل یې د ځان د پاره شرم او یو ډول بې مروتي ګڼله او بله دا چې دوی د اسلام په لار کې وسله راپورته کړې او اوس پخپله روژه وخوري داورته ډېره سخته ښکارېده له دښمن سره له جګړې هم سخته او درانګ او بم له مقابلې هم ګرانه، دا د ولس اعتقاد و او ولسي انګېرنه .

لمر لا نه و ختلی، خلک له حوماتونو نوي راګرځېدلي وو بزګرانو چې پرون دټوپ درانګ آوازه اورېدلې وه کارته د تلو په اړه دوه زړي وو. په تېره په کورونو کې د مېندو خویندو او مېرمنو له خوا ډېره ټېنګتیا کېده څو نن ورځ له کاره تېر شي . خو د

د غلا ځه هم ونیول شوه او هیڅ داسې پېښه ونه شوه چې په هغه کې دې د چا مال او حیثیت ته صدمه رسېدلې وي عجیبه خبره خو دا ده چې پخوا به له حقوقي دعواګانو نه پر ولسوالۍ او محکمه وار نه کېده خو پدې وخت کې دغه ګردې ربړې او اړې شوې ښکارېدې، پخوانۍ د ښمنۍ او بد بینۍ هم له منځه ولاړې - ډېر سخت مخالفین هم دیو بل ترڅنګ ودرېدل . خوله بده بخته چې وروسته د ځان غوښتنو او د قدرت د لېونتوب او د ګوند بازیو بزکشیو او منفي رقابتونو د سیمې دغه د امن، ورورۍ او اطمینان فضا تر ډېره ګردجنه کړه او هغه شورایي نظام یې د ګوندي مسابقو او ګوندیو د اختلافاتو لورې ته ورساوه .

خو په سیمه کې اسلامي او ښتون دژوندانه د عادي حالت د استقرار او پاینښت ترڅنګ د یوه بنیادي تحول او بدلون لار هم پرانستله دومره چې پدغو جنګونو کې د سیمې د ښوونځیو ودانۍ روغې رمتې پاتې وې او د برېښنا فابریکه د اولس په کټه فعاله وساتله شوه .

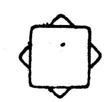

. . . او سهار لمر لاخیره نه وه وهلې . . .

یو ځل بیا پر سیمه دیوې نوې او سختې حملې خبر راورسېد - خبر له کابله رارسېدلی ؤ داسې چې له میرویس میدان څخه تر ارغندۍ پورې سړک تول تانکونو اونورو پوځي وسیلو او لاریو نیولی وو چې مخ په ورانده روان وو .

د روژې مبارکه میاشت وه زما په خیال چې ۱۳ مه روژه وه، ملایانو فتوی ورکړې وه چې مجاهدینو ته د روژې خوړل روا دي . خو یوه مجاهد هم د روژې خوړلو ته زړه نه شو ښه کولی - که څه هم په رواوالی کې یې څه شک نه درلود خو خوړل یې د ځان دپاره شرم او یو ډول بې مروتي ګڼله او بله دا چې دوی د اسلام په لار کې وسله راپورته کړې او اوس پخپله روژه وخوري دا ورته ډېره سخته ښکارېده له دښمن سره له جګړې هم سخته او د ټانک او بم له مقابلې هم ګرانه، دا د ولس اعتقاد ؤ او ولسي انګیرنه .

لمر لا نه ؤ ختلی، خلک له جوماتونو نوی راګرځېدلي وو بزګرانو چې پرون د قوې د راتګ آوازه اورېدلې وه کار ته د تلو په اړه دوه زړي وو . په تېره په کورونو کې د میندو خویندو او میرمنو له خوا ډېره ټینګتیا کېده څو نن ورځ له کاره تېر شي . خو د

هغوی همداڅرګند ؤ که داسې هره ورځ د توپ له آوازې او راتلو سره هغوی کارپرېږدي زراعت به په ټپه ودرېږي، ځمکې به شاړې پاتې شي. کښتونه به وسوځېږي او ښکاره ده چې بیا به مجاهدین هم لدغه لارې د راولاړو شویو ستونزو او ربړو له لاسه آرام نه مومي او جهاد به هم له یوې اقتصادي تکیې او ملاتړ څخه بې برخې شي.

هغوی مجبور ؤ. د خپل کار سامان او وسایل یې برابر او روان شول، خو دومره هر یوه وویل: چې که حالات خراب شول او قوه راورسېده ځوک واړه پدوی پسې مه لېږئ هسې نه چې بمباري پرې وشي هغوی پوهېږي او خپله چاره کولی شي.

د شورا رئیس - مرستیال قومندان او غړو اضطراري غونډه جوړه کړې وه د شورا رئیس پخپل ځانګړي درانده انداز د اولسوال په شعبه کې د هغه د میز ترشا ناست ؤ. له سترګو یې یو نوی او مخصوص هیبت ښکارېده او یو ډول تریخ او پاڅوونکې کیفیت ترې ځلېده. په غونډه کې د ټولو غړو په یوه خبره اتفاق وو او هغه د مقابلې او مقاومت خبره او تر وروستۍ سلګۍ پورې د جنګېدو هوډ.

د غونډې په پای کې هغه ژر ژر د تېلفون انډول وګرځاوه او د معمول خلاف یې په لنډو ټکو کې د مجاهدینو مرکزونو ته د تیارسۍ او حرکت امر وکړ. د تېلفون غوږۍ یې قومندان ته ورکړه او هغه په یوه ساده عسکري انضباط او نظم څو مختصرې جملې وویلې او د حرکت بولۍ یې ورکړه.

د لږې شیبې له پاره یو معنادار سکوت حکم وچلاوه چې د شورا د رئیس د نرۍ او ترخې موسکا یوې لنډې شیبې مات کړ.

د شورا له دفتر نه د باندې د ساتونکو په سترګو کې یو مهیب حرکت ترسترګو کېده د شورا دفتر چې څه موده مخکې د خلقیانو د یوې جلبه واکمنۍ، لنډغرۍ او د سیمې د مؤمنو او پتمنو استوګنو د ځورولو و یرولو مرکز ؤ، دا څه وخت بله بڼه غوره کړې وه، بېل نظم او نظام پکښې چلېده - بېلې خبرې پکښې لیدل کېدې او نورې خبرې او فیصلې پکښې اجرا کېدې.

نن دغه دفتر بیا څه بل ډول ښکارېده خو هغه ورځ نه لکه د خلقیانو د ناروا واکمنۍ په وخت کې.

مؤظفین او محافظین ګرندي او په جدي څېره کې د دفترونو ته تلل او راتلل او په بېړې سره به یوه لوري ته روانېدل.

د قوماندې په رسېدو د حملې د مخنیوي او مقابلې له پاره په ټوله سیمه کې د تیارسۍ غږ خپور او د غزا ډول وډنګېده «د الله اکبر» چیغه پورته شوه او د مجاهدینو منظمو ګروپونو حرکت وکړ.

له پاسه یو دوه ګروپه مجاهدین راورسېدل - خدای خبر چې څه وخت به یې حرکت راکړی وي او څومره لاره یې وهلې او څومره به ستومانه وو، په مخونو یې د لارې د دوړو او ګردونو پېکه ښه ناسته وه - دوی ښه ستړي وو خو د ستومانۍ نښې نه پکې لیدل کېدې - دوی یوه نا انډوله جنګ ته روان وو خو د په شا تګ او ماتې فکر نه ؤ ورسره دوی له یو ټوپک او ۲۰۰ ګولیو سره د ټانکونو، توپونو او الوتکو مقابلې ته ورتږدي کېدل خو ویرې او اندېښنې آثار نه پکې ترسترګو کېدل.

له هغې خوا ترغاښونو پورې ډک وسله وال د ښمن د ځغرولو ټانکونو په بهیر کې روان ؤ

هغوی همداڅرګندوو که داسې هره ورځ د توپ له آوازې او راکټو سره هغوی کارپرېږدي زراعت به په ټپه ودرېږي، ځمکې به شاړې پاتې شي. کېښتونه به وسوځېږي او ښکاره ده چې بیا به مجاهدین هم له دغه لارې د راولاړو شویو ستونزو او ربړو له لاسه آرام نه مومي او جهاد به هم له یوې اقتصادي تکیې او ملاتړ څخه بې برخې شي.

هغوی مجبورو. د خپل کار سامان او وسایل یې برابر او روان شول، خو دومره هر یوه وویل؛ چې که حالات خراب شول او قوه راورسېده څوک وار ه پدوی پسې مه لېږئ هسې نه چې بېباري پرې وشي هغوی پوهېږي او خپله چاره کولی شي.

د شورا رئیس - مرستیال قومندان او غرو اضطراري غونډه جوړه کړې وه د شورا رئیس پخپل ګمانګری درانده انداز د اولسوال په شعبه کې د هغه د میز تر شا ناست و. له سترګو یې یو نوی او مخصوص هیبت ښکارېده او یو ډول تریخ او پاڅوونکی کیفیت ترې ځلېده. په غونډه کې د ټولو غړو په یوه خبره اتفاق وو او هغه د مقابلې او مقاومت خبره او تر وروستي سلګۍ پورې د جنګېدو هوډ.

دغونډې په پای کې هغه ژر ژر د ټیلفون اندول وګرځاوه او د معمول خلاف یې په لنډو ټکو کې د مجاهدینو مرکزونو ته د تیارسۍ او حرکت امر وکړ. د ټیلفون غوږې یې قومندانانو ته ورکړه او هغه په یوه ساده عسکري انضباط او نظم څو مختصرې جملې وویلې او د حرکت بوله یې ورکړه.

د لږې شېبې له پاره یو معنادار سکوت حکم وچلاوه چې د شورا د رئیس د نرې او ترخې موسکا یوې لنډې شېبې مات کړ.

د شورا له دفتر نه د باندې د ساتونکو په سترګو کې یو مهیب حرکت ترسترګو کېده د شورا دفتر چې څه موده مخکې د خلقیانو د بې جلبه واکمنۍ، لنډغرۍ او د سیمې د مؤمنو او پتمنو استوګنو د ځورولو وېرولو نکې مرکز و، دا څه وخت بله بڼه غوره کړې وه. بېل نظم او نظام پکښې چلېده - بېلې خبرې پکښې لیدل کېدې او نورې خبرې او فیصلې پکښې اجرا کېدې.

نن دغه دفتر بیا څه بل ډول ښکارېده خو هغه ورځ نه لکه د خلقیانو د ناروا واکمنۍ په وخت کې.

مؤظفین او محافظین ګرندی او په جدي څېره کې د دفترونو ته تلل او راتلل او په بېړه سره به یوه لوري ته روانېدل.

د قوماندې په رسېدو د حملې د مخنیوي او مقابلې له پاره په ټوله سیمه کې د تیارسۍ غږ خپور او د غزا ډول وډنګېده د الله اکبر چیغه پورته شوه او د مجاهدینو منظمو ګروپونو حرکت وکړ.

له پاسه یو دوه ګروپه مجاهدین راورسېدل - خدای خبر چې څه وخت به یې حرکت راکړی وي او څومره لاره یې وهلې او څومره به ستومانه وو، په مخونو یې د لارې د دوړو او ګردونو پېکه ښېناسته وه - دوی به سترې وو خو د ستومانۍ نښې نه پکې لیدل کېدې - دوی یو نا ناڅوله جنګ ته روان وو خو د په شا ټک او ماټ فکر نه و. وروسره دوی له یو توپک او ۲۰۰ ګولیو سره د ټانکونو، توپونو او الوتکو مقابلې ته ورننوتې کېدل خو ویرې او اندېښنې آثار نه پکې ترسترګو کېدل.

له هغې خوا ترغا ښونو پورې ډک وسله وال د ښمن دزغرو الوتکو په ملاتړ په مخکې روان و

چې کن شپ هلیکوپترونو بدرګه کاوه اولدې خوا پسنې اېبلې په نس ورېږي مجاهد په خپلو پښو پلی یون کاوه .

له هغه لورې د ټانکونو او شوبلو درزا او غرارخوت او لدې خوا دحق دلاری بې وسلې او بې وسیلې مجاهدینو درانده ، آرام متین او پاخه قدمونه اوچتول .

په یوه لیکه دحق او باطل دلښکرو مقابله پیل شوه ـ کولی وچلېدې ټانکونو ځکه ولړزوله او الوتکو داورګولی واوروولی .

سهارلمرلا خپره نه وه وهلې او د دنګو غرونو پرڅوکو دلمر طلایي ورانګو لا د نورکربنې نه وې ایستلې چې دغرونو پرامتداد دسروګولیو پلوشې خپرې شوې او ورپسې د ټانکونو سختو ډزو ځمکه ولړزوله دالوتکو مهیب کرس ددښمن دنرېدلی او وارخطا موقف څرګندوې وکړه ـ لدغو لړزوونکو ډزو او کرسهار سره ماشومان دخپلو پربسترو کې راکښېناستل ـ دوی ښېتنو په ډک انداز یو بل ته وکتل ـ زړو په ډېدل ـ په پټه خوله یو بل ته څو څو واره وکتل او په ستړګو ستړګو کې یې د پرڅه سره وویل او دیو بل په زړه وپوهېدل ـ د ستړګو دغه معصومانه جنګ یوعالم اسرار او سوالونه لرل . چې اوس به ټانکونه د هغوی پرکوروونو ورخېژي داوبوس په ډزو به یې کورنړېږي ، الوتکې به پرې بمونه غورځوي ـ پلار ، ورور او نورو خپلوانو به یې څه څه تېرېږي او په دوی به څه حال راځي . . . .

بې وسلې خلک دغرونو په لور روان شول ځکه که قوه ورانده تېره شي د هغوی د سرخطر دی .

هلته جنګ بنه تود روان ؤ ، مجاهدینو په دریو برخوکې د دښمن مقابلې ته

سنګرونه نیولی وو ـ لدې خوا به د مجاهد دټوپک له یوه ډز سره له هغه خوا د درند و ماشینګنو او توپونو یو دوامدار باران وچلېد ـ سرې به فکر کاوه چې په دغه مسلسل شلیک چې د مجاهد دټوپک دیوه ډز په ځواب کې د هغه پرمورچل شوی هغه څوڅه کوې کانې به هم اوره شوي وي او ځمکه به پربل مخ اوښتې وي ، خو چې کتل به دې بیا به له همغه مورچې د مجاهد دټوپک ډز شو داسې رسا ډز چې که به دوربین کې به دې وکتل نو ګولی به وختې د دښمن پر بدن ښتې وه .

بنځوخپلې کانې چې د پخوانیو پاچاهانو دوخت کومه ښه بندکړي روپۍ وه له ځینونورو څیزونو سره یو ځای بل ځای ښخولی ـ چې یو ځای کې به یې خښې کړې نو زړه به بیا څه وړته وویل په هغه ځای به بې باوره شوې بل ځای ته به یې یووړې ځکه که قوه راتېره شي نو دا هیڅ به پرې نږدي نو رخوڅه کوې چې د کورنو دزېږو غورو په لوټلو هم دریغ نکوي .

قوه له ورانډې تګ څخه پاته شوه خو جګړه په ټول قوت سره روانه وه په یوه برخه کې په اوار ډاګ کې مجاهدینو قوه محاصره کړې وه .

محمد نبي مجاهد به ویل : ما ته د دښمن له ویشتلو څخه د ډزو په تسلسل کې د هغوی رغړېدل اوله وحشت څخه د ګه تېښته خوند راکوې او همېشه به یې د دښمن د لیونی تېښتې لذت یاداوه ، وبه یې خندل او وېری به یې پورته وغورځولې او په خنداکې په ورک غږ به یې ویل : ما ته یې د ګولیو په باران کې د دوی بې ایمانه تر پکې خوند راکوي .

هغه به کله ناکله د شوخی له مخې ویل : زه یې له تندي پرته بل ځای نه

چې کن شپ هلیکوپترونو بدرګه کاوه او لدې خوا پښتنې ابیلې په نس وړې مجاهد په خپلو پښو پلې یون کاوه.

له هغه لورې د ټانکونو او شوبلو درزا او غرار خوت او لدې خوا دحق دلارې بې وسلې او بې وسیلې مجاهدینو درانده، آرام متین او پاخه قدمونه اوچتول.

په یوه لیکه د حق او باطل د لښکرو مقابله پیل شوه ـ کولې وچلیدې ټانکونو ځمکه ولړزوله او الوتکو داورګولې واورولې.

سهار لمرلا څېره نه وه وهلې او د دنګو غرونو پر څوکو د لمر طلایي وړانګو لا د نورکرښې نه وې ایستلې چې د غرونو پر امتداد د سرو ګولیو پلوشې خپرې شوې او وریسې د ټانکونو سختو ډزو ځمکه ولړزوله د الوتکو مهیب ګرس د دښمن د نړېدلې او وارخطا موقف څرګندوې وکړه ـ لدغو لړزوونکو ډزو او کړسهار سره ماشومان د خپل خوب بسترو کې راکښېناستل ـ د پوښتنو په ډول انداز یې یو بل ته وکتل ـ زړو پوهېدل ـ په پټه خوله یې یو بل ته څوڅو واره وکتل او په سترګو سترګو کې یې د هر څه سره وویل او د یو بل په زړه وپوهېدل ـ د سترګو دغه معصومانه جنګ یو عالم اسرار او سوالونه لرل. چې اوس به ټانکونه د هغوی پر کورونو ورخیژي دا وبوس په ډزو به یې کورنړېږي، الوتکې به پرې بمونه غورځوي ـ په پلار، ورور او نورو خپلوانو به یې څه څه تیرېږي او په دوی به څه حال راځي . . .

بې وسلې خلک د غرونو په لور روان شول ځکه که توه ورانده تېره شي د هغوی د سرخطر دی.

هلته جنګ بنه تود روان و، مجاهدینو په دریو برخو کې د دښمن مقابلې ته

سنګرونه نیولي وو ـ لدې خوابه د مجاهد د ټوپک له یوه ډز سره له هغه خوا د درند و ماشینګنو او توپونو یو دوامدار باړ وچلېد ـ سړې به فکر کاوه چې په دغه مسلسل شلیک چې د مجاهد د ټوپک دیوه ډز په ځواب کې د هغه پر مورچل شوی هغه څه کوې کاڼي به هم اوره شوی وي او ځمکه به پر بل مخ اوښتې وي، خو چې کتل به دې بیا به له همهغه مورچې د مجاهد د ټوپک ډز شو داسې رسا ډز چې که په دوربین کې به دې وکتل نو ګولي به وختې د د دښمن پر بدن ښتې وه.

ښځو خپلې کاڼي چې د پخوانیو پاچاهانو د وخت کومه نیمه بندکړې روپۍ وه له ځینو نورو ځیزونو سره یو ځای بل ځای ښخولې ـ چې یو ځای کې به یې خښې کړې نو زړه به بیا څه ورته وویل په هغه ځای به بې باوره شوې بل ځای ته به یې یووړې ځکه که توه راتېره شي نو دا هیڅ به پرې نږدي نور څه کوې چې د کورونو د زېړو غوړو په لوټلو هم دریغ نکوي.

توه له وړاندې تګ څخه پاتې شوه خو جګړه په پوره قوت سره روانه وه په یوه برخه کې په اوار ډاګ کې مجاهدینو توه محاصره کړې وه.

محمد نبي مجاهد به ویل: ماته د دښمن له ویشتلو څخه د ډزو په تسلسل کې د هغوی رغرېدل او له وحشت څخه د که ښېسته خوند راکوي او همیشه به یې د دښمن د لیوني ښېښتې لذت یاداوه، وبه یې خندل او بیا به یې پورته وغورځولې او په خنداکې په ووک غږ به یې ویل: ماته یې د کولیو په باران کې دوی دا بې ایمانه ترپکې خوند راکوي.

هغه به کله ناکله د شوخۍ له مخې ویل: زه یې له تندي پرته بل ځای نه

په نبنه کوم خودا بې غيرته چېرته په تندي لګېږي‌دا هر يو په شا لګېږي هرمردار عسکر يا صاحب منصب چې ګوری نو لومړی په پونده لګېدلی وي.

د هغه به همېشه خوله له خندا ډکه وه او د جنګ په سخت او تريخ ساعت کې به هم هغه يوه نيمه ټوکه ويشتله.

له ټانک نه د يوه صاحبمنصب کېږ لاس سنګاره شو د ځنګ بجاهد ته يې وويل که مې ستړکو کار کولی نو د ساعت عقرب مې يې په نبنه کاوه ته کوره ورته؛ د ټوپک له ډزسره د صاحبمنصب لاس او ساعت دواړه په هوا شول هغه به د ډز ترمخ د عسکر، صاحبمنصب، يا ټانک، لاري او......يو ځانګړي ځای په نبنه کاوه په کوم ځای به چې د هغه زړه ورغی-او بيله دې يې هېڅکله پرما شه کوته نه را کاږله.

خدای خبر چې د کوم مجاهد د ټوپک مردک د جبهه خاني پر موټر ومښت چې د ټانکونو له منځه يو دزاولېبي پورته شوې.

داولېبي دومره ژبغرانده او چاودنه راسخه سخته وه چې نژدې ټانکونه او لاري يې همغلته پچپلو لمبو کې واخيستلې او د نورو چې وس کېده او لاره يې ايستلې شوای نو بيا يې نه سمه کتله اونه کړه.

اوچې له کابل نه د تبيتېدلو عسکرو او صاحبمنصبانو حال راو رسېدنو مغوی خبره دومره لويه کړي وه چې: پدوی له ځانو وخوا او هوا نه څه کوی چې د حمکې له تل نه هم ډزې او بريد ونه کېدل. داسې چې هر کمو هرې ډبرې، هرې او في اوهر بوټي پرې باروته چلول.

...او: په جرګو مرکو نشي کار تمام

د خلقيانو له جګړې ستومانه او نهيلي حکومت دې ته اړ شو چې د زور له لارې نه بلکې د زاريو او ننواتو له لارې ځينې اقوام دې ته د هغوی سپين ږيري او مشهوري خبري چې په کابل کې د دوی د وحشت تر چړې لاندې اوسېدل د جرګې په نوم واستوي.

هغوی چې په کابل کې يې د ورکو مشهوري خبري او مخورو داخله وزارت ته جلب کړل په لستونو کې د هغو ټولو مامورينو نوموونه نيول شوي وو چې د وړدکو چک ته منسوب او لاد خرڅي پله د زندان مېلمانه شوي نه وو.

دغه کسان د روژې په وروستيو ورځو کې د داخله وزارت د مامورينو د دوودی خوړلو په سالون کې راغونډ کړی شول.

دا هغه وخت ؤ چې اسلم وطنجار مازی تش په نوم وزير ؤ، خود دغه وزارت واک او صلاحيت ظاهراً د پوليسو لوی قوماندان انجنير علي شاه پيمان په لاس کې ؤ.

علي شاه پيمان چې يو امين خلقي او لکه امين د مار غونډي ښايسته ؤ د

په نبنه ڪوم خودا بې غیرته چېرته په تندي لګېږي‌دا هریو په شا لګېږي هرمردار عسکر یا صاحب منصب چې ګوري نو لومړی په پونده لګېدلی وي.

د هغه به همېشه خوله له خندا ډکه وه او د جنګ په سخت او تریخ ساعت کې به هم هغه یوه نیمه ټوکه ویشتله.

له ټانک نه د یوه صاحبمنصب ڪېن لاس سنګاره شو د ځنګ مجاهد ته یې وویل که مې سترګې کار ڪولی نو د ساعت عقرب مې یې په نبنه ڪاوه ته ګوره ورته؛ د ټوپک له ډزسره د صاحبمنصب لاس او ساعت دواړه په هوا شول هغه به د ډز ترمخ د عسکر، صاحبمنصب، یا ټانک، لاری او...... یو ځانګړي ځای په نبنه ڪاوه په ڪوم ځای به چې د هغه زړه ورغی - او بیله دې یې هیڅکله پرما شه ګوته نه را ڪاږله.

خدای خبر چې د ڪوم مجاهد د ټوپک مردک د جبهه خانې پرموټر ومښت چې د ټانکونو له منځه یو درز اولمبې پورته شوې.

داورلمبې دومره ژبغړانده او چاودنه [راسې] سخته وه چې نژدې ټانکونو او لارې یې هممغلته پخپلو لمبو کې واخیستلې او د نورو چې وس کېده او لاره یې ایستلې شوای نو بیا یې نه سمه ڪتله او نه ڪرزه.

اوچې له ڪابل نه د تښتېدلو عسکرو او صاحبمنصبانو حال راورسېدنو مغوی خبره دومره لویه کړې وه چې: پدوی له ځلورو خواوو او هوا نه ځه کوی چې د ځمکې له تل نه هم ډزې او برید ونه ڪېدل. داسې چې هرکمو هرې ډبرې، هرې اونې او هربوټي پرې باران چلول.

...او: په جرګو مرکو نشي کار تمام

د خلقیانو له جګړې ستومانه او نهیلی حکومت دې ته اړ شو چې د زور له لارې نه بلکې د زاریو او ننواتو له لارې ځینې اقوامو ته د هغوی سپین‌ږیري او مشهورې څېرې چې په کابل کې د دوی د وحشت ترچرې لاندې او سېدل د جرګې په نوم واستوي.

هغه وُ چې په ڪابل کې یې د ورڅکو مشهورې څېرې او محمور داخله وزارت ته جلب ڪړل په لستونو کې د هغو ټولو مامورینو نوموننې ول شوی وُ چې د ورڅکو چک ته منسوب او لا د څرخي پله د زندان میلمانه شوي نه وو.

دغه کسان د روژې په وروستیو ورځو کې د داخله وزارت د مامورینو د ډوډۍ خوړلو په سالون کې راغوند ڪړی شول.

دا هغه وخت وُ چې اسلم وطنجار مازې تش په نوم وزیر وُ، خود دغه وزارت واک او صلاحیت ظاهراً د پولیسو د لوی قوماندان انجنیر علی شاه پیمان په لاس کې وُ.

علي‌شاه پیمان چې یو امیني خلقي او لکه [امین] د مارغوندې شایسته وُ د

(c) ketabton.com: The Digital Library

حکومت په نمایندګۍ سالون ته په ډېرکس اوفرکې رانوت، دحق په جانب اوغمناکه پوز په نیولو سره یې ددغو کسانو په وړاندې خبرې پیل کړې.

ده وویل: زه دیوه پښتون په توګه له وروکوسره ډېره زیاته مینه لرم داېې هم وویل چې ورډګ دحکومت له نظره ډېرشریف خلک دی په تېره بیا پر ده ډېرګران دی.

ده په شرافت سوګند یادکړ چې هغه دردناکه حالت چې د وردګو ښځو اوماشومانو ته د جګړې له امله په غرونوکې داستوګنې څخه ورپېښ شویدی په خاصه توګه د ده د زړه سوی وړ دی خو په ضمن کې یې د دې خبرې یادونه هم وکړه چې حکومت هغه وسایل اوامکانات په لاس کې لري چې د وردګو ټوله سیمه ورباندې په بل څ واړوي خوزما دا حالت پدغه مېړنې اوغیرتي قام نه لورېږي نوداسې یوکار باید وشي چې د دواړو خواوو یعنی حکومت او وردکو حیثیتونه پکې وساتل شي:

پیمان داهم وویل: په حکومتي دستګاه کې له وردګو نه داسې کسان شته چې د وړدګو په مقابل کې د سختو جګړو اوعسکري عملیاتو تجویز وړاندې کوي خوزه د یوه پښتون په توګه چې وردګ ډېر راباندې ګران دی د هغوی په مخ کې دریږم.

ده د راجلب شویو کسانو ته مخ وکړ څاوه ویلې ویل تاسې خپل قوم ته ورشئ ممکن هغوی له تاسو سره ښه سلوک ونکړي خو هر څه چې د زړه کوئ بیاهم ستاسو قوم دی ورشئ دلاسا یې کړئ.

دپیمان په خبروکې د څکه مامورینو ته پلاله لاندې یواخطار اوکواښ هم وړاندې شو او هغه دا چې دامامورین دې یاله دوی سره ودرېږي او یا دې دخپل قوم څنګ ونیسي.

په سالون یو ویرجن سکوت حکم چلاوه دناستو کسانو له څېرو د ترږو –

اندېښنو لوخړې ختلې هغوی زیاتره د پیمان خبروته نه بلکې خپل ځړونه او سباته په فکر کې ؤ. داسې غمناکه چوپتیا چې سړی فکرکاوه په ناستو کسانو کې دمه نه چلېږي اوهسې یې ستړګې غړېږي.

اسمعیل خان چې یو وخت ډېر مقتدر والي ؤ دغه چوپتیاماته کړه اودنورو په نمایندګۍ یې څوخبرې وکړې ده هم دقام پدغه دردوونکي حالت اندېښنه څرګنده کړه او په ضمن کې یې دڅو تنو وردګو خلقیانو دې تجویز ته چې په وردګو دې سخت عملیات سرته ورسېږي داشارې په توګه کې وویل حکومت اوس هم د دې ډول عملیاتو په برخه کې صرفه نده کړې خوله دې لارې څخه یې کامیابي نده ترلاسه کړې.

لدې وروسته پیمان له غونډې ووت او په ظاهرکې دوه تنه خلقیان یود باالله شا محمود اود بوم کلي نعیم په غونډه کې پاته شول دوی دیولړ مسکو تیتو – وروسته دیوه لست له مخې دهغې کسانو نوم ونه غونډې ته واورول چې باید وردګو ته دجرګې له پاره روان شي، غونډې پدې نوم ونو څه اعتراض ونه کړاو یا یې نشو کولی.

* * *

د ۲۷ روژې په ماښګر دوه هلیکوپټرالوتکې په ډېرلوړوالی سیمې ته ننوتې مجاهدین چې د خپلو مورچو د پاسه ناست ووپرالوتکو یې بنې ډېرې ګولۍ وچلولې هغه ګولۍ الوتکوته رسېدې چېرې شوې اوکېدی شي هغوی پرې خبر شوي هم نه وي خودوی پرې خپل زړونه تش کړل او هغه یې بې ځوابه پرې نښودې.

الوتکوله پاسه سپینې پاڼې شیندلې او چې ترڅو ځمکې ته رارسېدې نودېرلو پام هغه خوانه وو، ماشومانو به منډې پسې وهلې اودالوبه د هغوی دلږې شیبې دساتېری ښه مشغولا وه، پاڼې ځمکې ته راورسېدلې چا به له قهراوخښم څخه پټو ته کړې- چابه بابیزه ایسته واچولې او یو نیم به فکر ورته یووړ خوعمومي فضا داسې وه چې مجاهدینو د رژیم د ماتې سندګانه اوبیول ته به یې د دغو پاڼو په ښودلو داسې

(c) ketabton.com: The Digital Library

حکومت په نمایندګی سالون ته په ډېرګڼ اوفرکې رانوت، دحق په جانب اوغمناکه پوز په نیولو سره یې ددغو کسانو په وړاندې خبرې پیل کړې.

ده وویل: زه دیوه پښتون په توګه له وردګو سره ډېره زیاته مینه لرم داېې هم وویل چې وردګ دحکومت له نظره ډېرشریف خلک دي په تېره بیا پر ده ډېرګران دي.

ده په شرافت سوګند یادکړ چې هغه دردناک حالت چې د وردګو ښځو اوماشومانو ته د جګړې له امله په غرونوکې داستوګنې څخه ورپېښ شویدی په خاصه توګه د ده د زړه سوی وړ دی خو په ضمن کې یې د دې خبرې یادونه هم وکړه چې حکومت هغه وسایل اوامکانات په لاس کې لري چې د وردګو ټوله سیمه ورباندې په بل مخ واړوي خوزما دا حالت پدغه مهربني اوغیرتي قام نه لورېږي نوداسې یوکار باید وشي چې د دواړو خواو یعنی حکومت او وردګو حیثیتونه پکې وساتل شي:

پیمان داهم وویل: په حکومتي دستګاه کې له وردګو نه داسې کسان شته چې د وردګو په مقابل کې د سختو جګړو اوعسکري عملیاتو تجویز وړاندې کوي خوزه د یوه پښتون په توګه چې وردګ ډېر راباندې ګران دي د هغوی په مخ کې درېږم.

ده راجلب شویو کسانوته مخ وکړ څاوه ویې ویل تاسې خپل قوم ته ورشئ ممکن هغوی له تاسو سره ښه سلوک ونکړي خو هڅه چې د رسره کوئ بیاهم ستاسو قوم دی ورشئ دلاسا یې کړئ.

دپیمان په خبروکې د چک ماموریتوته تر پلاله لاندې یواخطار اوګواښ هم وړاندې شو او هغه داچې داماموریت دې یاله دوی سره ودرېږي او یا دې دخپل قوم څنګ ونیسي.

په سالون یو ویرجن سکوت حکم چلاوه دناستو کسانو له څېرو ډېرو —

اندېښنو لوخړې ختلې هغوی زیاتره د پیمان خبروته نه بلکې خپل ژوند او سبا ته په فکر کې ؤ. داسې غمناکه چوپتیا چې سړی فکر کاوه په ناستو کسانو کې دمه نه چلېږي اوهسې یې ستړګې غړېږي.

اسمعیل خان چې یو وخت ډېر مقتدر والي ؤ دغه چوپتیاماته کړه او د نورو په نمایندګی یې څوخبرې وکړې ده هم د قام پدغه دردوونکي حالت اندېښنه څرګنده کړه او په ضمن کې یې دخوټنو وردګو خلقیانو دې تجویز ته چې په وردګو دې سخت عملیات سرته ورسېږي داشاره په ترڅ کې وویل حکومت اوس هم د دې دول عملیاتو په برخه کې صرفه نده کړې خوله دې لارې څخه یې کامیابي نده ترلاسه کړې.

لدې وروسته پیمان له غونډې ووت او په ظاهرکې دوه تنه خلقیان یود باباللا شامحمود او دبوم کلي نعیم په غونډه کې پاته شول دوی د یولړ مسکوتیتو — وروسته دیوه لست له مخې دهغې کسانو نومونه غونډې ته واورول چې باید وردګو ته د جرګې له پاره روان شي، غونډې پدې نومونو څه اعتراض ونه کړاو یایې نشو کولی.

* * *

د ۲۷ روژې په مازیګر دوه هلیکوپتر الوتکې په ډېرلوړوالی سیمې ته ننوتې مجاهدین چې د خپلو مورچو دپاسه ناست وو پر الوتکو یې بنې ډېرې ګولۍ وچلولې هغه ګولۍ الوتکو ته رسېدې چېرې شوې اوکېدی شي هغوی پرې خبر شوي هم نه وي خودوی پرې خپل زړونه تش کړل او هغه یې بې ځوابه پرې نښودې.

الوتکوله پاسه سپینې پاڼې شیندلې او چې ترڅو ځمکې ته رارسېدې نود ټولو پام هغه خوانه وو، ماشومانو به منډې پسې وهلې او دالوبه د هغوی دلږې شیبې دساتېرۍ ښه مشغولا وه، پاڼې ځمکې ته راورسېدلې چا به له قهر اوخښم څخه ټوټه کړې - چا به بابېزه ا یسته واچولې او یو نیم به فکر ورته یووړ خو عمومي فضا داسې وه چې مجاهدینو د رژیم د ماتې سندګانه اوبېول ته به یې د دغو پاڼو په ښودلو داسې

ځوکنده‌ولې چې رژیم ورته د ننواتي لمن وغوړوله خپله ناکامي یې ومنله او د دوی د ایماني پرتم پر وړاندې سلامي شول.

پر کاغذونو چې په زرګونو پاڼې یې په ټوله دره کې تیت شوې وې لیکل شوي ؤ:

دلوی خدای په نامه

«د وردګو کرانو او سپیڅلو اوسېدونکو ته:

ځرنګه چې د ثور د ستر انقلاب په رڼا کې د وردګو ټولو اوسېدونکو دانقلاب سره تضاد نلري. نو هغه وقایع او پېښې چې تر اوسه هلته منځ ته راغلي د سوء تفاهم او د دښمنانو د تبلیغاتو ثمره ده نو ځکه خلقي دولت د وردګو ټولو اوسېدونکو ته دکمکي اختر د مبارکو ورځو په احترام پوره او بشپړه عفوه اعلانوي او ستاسو قومي جرګه چې د لاندنیو اشخاصو څخه عبارت ده تاسې ته د مفاهمې او عفوې د عملي کولو د پاره درځي.

جرګې ته د دولت لخوا د عفوې د عملي کولو له پاره چې لار هواره کړي پوره صلاحیت ورکړ شوی. د جرګې غړي لاندې قومي مشران دي:

۱- محترم محمد انور خان واحدي، ۲- غلام درویش خان (ابرکل)، ۳- عبدالغنی خان

۴- بسم الله علاقدار، ۵- خدایداد خان خړ، ۶- میر افغان، ۷- عبدالحنان خان

مینه پال، ۸- ډګروال سید جان خان، ۹- شیر احمد خان، ۱۰- وکیل امین الله خان

۱۱- مامور جلال الدّین خان، ۱۲- مدیر محمد آصف خان، ۱۳- عید محمد خان،

۱۴- ملک شیر آقا خان، ۱۵- ملک عبدالرؤف خان، ۱۶- پخوانی والي اسمعیل خان،

۱۷- قوماندان عبدالرؤف خان، ۱۸- عبدالجلیل وجدي، ۱۹- عبدالقدیر خان،

۲۰- مدیر محمد یعقوب خان، ۲۱- رئیس محمد انور خان اکبري او څېنې نور.

دافغانستان دموکراتیک جمهوري دولت لخوا»

لدې ځکې هم وردګو ته دوې جرګې د توپونو او ټانکونو په بدرګه تللې

وې خو دهغوی د فعالیت سطحه او ساحه ډېره محدوده وه او تقریباً پټه او غیر رسمي بڼه یې درلوده چې د هغو جرګو کې دغه کسان شامل وو:

۱- حاجي خدایداد خان خړ.

۲- ډګروال عبدالحق د شمنې په زوی مشهور.

۳- حاجي سید رسول د تنګي درې اوسېدونکی.

۴- حاجي موسی وردګ د شېخ آباد.

۵- غند مشر کریم خان د سید آباد د اولسوالۍ اوسېدونکی.

۶- ملک شېر اقا د جلګې علاقدارۍ اوسېدونکی.

۷- حاجي جمعه ګل د شش قلعې اوسېدونکی.

۸- مدیر یعقوب د دورانخېلو اوسېدونکی.

۹- محمد کریم خان د دورانخېلو اوسېدونکی.

۱۰- ډګروال سید جان د چک ولسوالۍ اوسېدونکی. (۱)

سپې ته د جرګې دغړو په راتلو مجاهدینو دوې مخالفې نظریې لرلې ځوان پاټکی ورسره مخالف ؤ چې دکمونیزم او اسلام تضاد ونه دځلاینې ندی او دا د رژیم یوه دسیسه ده خو قومي سپین ږیري چې د جرګو مرکې پر کودونو وارد کسان وو د جرګې د راتلو او مرکې پلوی وو او ویل یې چې که څه هم دا تضاد ونه دځلاینې ندی خو د جرګې ردول هم سم ندی جرګه منو او سبا یې پخپله کتو یې راوغرځوو. دغه اختلاف د مجاهدینو ترمنځ د څو ورځو مباحثې او سخت جدل سبب شو دا نظر هم وړاندې کړشو چې جرګه دې راشي خو غړي دې ونیول شي او بیا دې کابل ته د تلو اجازه نه ورکول کېږي او لدې لارې دې هم پر رژیم دیو بل فشار په توګه کار واخیستل شي.

---

(۱) وګ - پیرچک او د ایمرباد و کې اسلامي پاڅون لیکوال محمد زبیر شفیقي ۱۰۸-۱۰۹ مخونه.

څرګندوله چې رژیم ورته د ننواتي لمن وغوړوله خپله ناکامي يې ومنله او د دوی د ایماني پرتم پر وړاندې سلامي شول.

پر کاغذونو چې په زرګونو یا نهي يې په ټوله دره کې تیت شوې وې لیکل شوي ؤ:

دلوی خدای په نامه

«د ورد ګو کرانو او سپېڅلو اوسېدونکو ته:

څرنګه چې د ثور د ستر انقلاب په رڼا کې د ورد ګو ټول اوسېدونکی دانقلاب سره تضاد نلري. نو هغه وقایع او پېښې چې تر اوسه هلته منځ ته راغلې د سوء تفاهم او د دښمنانو د تبلیغاتو ثمره ده نو څکه خلقي دولت د ورد ګو ټولو اوسېدونکو ته د کمکي اختر د مبارکو ورځو په احترام پوره او شپږه عفوه اعلانوي او ستاسو قومي جرګه چې دلاندینیو اشخاصو څخه عبارت ده تاسې ته د مفاهمې او عفوې د عملي کولو د پاره درځي.

جرګې ته د دولت لخوا د عفوې د عملي کولو له پاره چې لار هواره کړي پوره صلاحیت ورکړ شوی. د جرګې غړي لاندې قومي مشران دي:

۱- محترم محمد انورخان واحدي، ۲- غلام درویش خان (ابرګل)، ۳- عبدالغني خان ۴- بسم الله علاقدار، ۵- خدایداد خان خې، ۶- میرافغان، ۷- عبدالحنان خان مینه پال، ۸- ډګروال سید جان خان، ۹- شیر احمد خان، ۱۰- وکیل امین الله خان ۱۱- مامور جلال الدّین خان، ۱۲- مدیر محمد آصف خان، ۱۳- عید محمد خان، ۱۴- ملک شیر آقا خان، ۱۵- ملک عبدالرؤف خان، ۱۶- پخوانی والي اسمعیل خان، ۱۷- قوماندان عبدالرؤف خان، ۱۸- عبدالجلیل وجدي، ۱۹- عبدالقدیر خان، ۲۰- مدیر محمد یعقوب خان، ۲۱- رئیس محمد انورخان اکبري او نورو.

دافغانستان د موکراتیک جمهوري دولت لخوا»

لدې څخه هم وردګو ته دوې جرګې د توپونو او ټانکونو په بدرګه تللې

وې خو د هغوی د فعالیت سطحه او ساحه ډېره محدوده وه او تقریباً پټه او غیر رسمي بڼه يې درلوده چې د هغو جرګو کې دغه کسان شامل وو:

۱- حاجي خدایداد خان خې.

۲- ډګروال عبدالحق د شنې په زوی مشهور.

۳- حاجي سید رسول د تنګي درې اوسېدونکی.

۴- حاجي موسی وردګ د شېخ آباد.

۵- غند مشر کریم خان د سید آباد د اولسوالۍ اوسېدونکی.

۶- ملک شېر اقا د جلګي علاقدارۍ اوسېدونکی.

۷- حاجي جمعه ګل د شش قلعې اوسېدونکی.

۸- مدیر یعقوب د دوراخېلو اوسېدونکی.

۹- محمد کریم خان د دوراخېلو اوسېدونکی.

۱۰- ډګروال سید جان د چک ولسوالۍ اوسېدونکی. (۱)

سیې ته د جرګې دغړو په راتلو مجاهدینو دوې مخالفې نظرې لرلې ځوان پاتکی ورسره مخالف ؤ چې د کمونیزم او اسلام تضاد و نه د ځلاینې ندی او دا د رژیم یوه دسیسه ده خو قومي سپین ږیري چې د جرګو مرکې پر کودونو وارد کسان وو د جرګې د راتلو او مرکې پلوی وو او ویل يې چې که څه هم دا تضاد و نه د ځلاینې ندی خو د جرګې ردول هم سم ندی جرګه منو او سبا يې ځپله کټه يې راوغوځوو. دغه اختلاف د مجاهدینو ترمنځ د ځو ورځو مباحثې او سخت جدل سبب شو دا نظر هم وړاندې کړ شو چې جرګه دې راشي خو غړي دې ونیول شي او بیا دې کابل ته د تلو اجازه نه ورکول کېږي او لدې لارې دې هم پر رژیم دیوبل فشار په توګه کار واخیستل شي.

---

(۱) وګ - پرچک او د ایمرباد وکې اسلامي پاڅون لیکوال محمد زبیر شفیقي ۱۰۸-۱۰۹ مخونه.

دغه مباحثو اوجدلونو نه یواځې د مجاهدینو د مشرانو ترمنځ بلکې دګروپ مجاهدینو او د سیمې داوسېدونکو ترمنځ د مباحثې جدي او خښمېدلې مجلسونه تاوده کړل.

بالاخره د قومي مشرانو پرېکړه و منل شوه او د جرګې غړو ته د ټلواجازه ورکړ شوه د چک د اسلامي انقلابي شورا غړو د علی خان په کلي کې د جرګې د غړو هرکلي وکړ که څه هم دا هرکلی د زړه د پاسه هرکلی و. خو په کوټه کې د جرګې غړي په عنعنوي توګه برکېنول شول او د شورا غړي او مجاهدینو دروازو ته نژدې ځایونه ونیول. خو بیا هم د جرګې له غړو د ډار او وېرې خپسې منګولې نه وې لیرې کړې او س هم له دوی سره دا اندېښنه وه چې توم به څه ورسره کوي او له دوی څخه به د ژنېم د ناکردو څه وړ انتقام او غچ اخلي، دغه ډار او اندېښنه د دوی له ناستې، حرکاتو، خبرو او کتلو څخه ډېره ښه ښکاره وه- دوی ته ځانونه له ټولې مشهورتیا، غروری او مشرتوب سره د ډېر وړوکي ښکارېدل، د مجاهدینو دایماني پرتم، روحي ډاډ او لېږ سیاله مقاومت له امله دوی ځانونه ډېر بیکه احساسول په تېره دا چې سیمې ته د جرګې د غړو په راتلو مجاهدینو پولیس مانورې ترسره کړې دوی دلاړې په اوږد دوکې په ډېر صلابت او قوت سره ځایونه نیولي و او د لارو دواړو غاړو ته ټوپک په لاس او په کارتوسو پټ ولاړ و چې د لس ورانګو به د کارتوسو سره د ټکړ پړ خت بیړول طلایي وړانګې ښندلې او ځلکونه به یې کول - دوی به یوه ځای کې د بخاري نل په ډېر او بوټو کې پټ کړی او له یاسه یې ترپال پرې غوړولی و داسې ښکارېده لکه اوبوس توپ؛ چې هر چا یې په لیدو دا خیال کاوه چې یوه دا خوږه دروند توپ دی - دوی د الله اکبر په پرله پسې شعارونو او غوږونو د جرګې د غړو هر کلي کاوه او هغوی ته یې د خپل تصمیم او همت ننداره ښودله چې ځینو ځینو به یې له کواښه د کړ عمل هم ترسره کې.

د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبد الکبیرخان د جرګې له غړو څخه خبرې پیل کړې او لکه چې د دوی وېره او اضطراب یې درک کړی وي په مینه، سره سینه او په له موسکا ډکه خوله یې د جوړنا جوړه احوال وروسته خپلې پوښتنې پیل کړې؛

د الوتکو نه په اچول شویو کاغذونو کې ټول معرفي شوي کسان نشته د مثال په توګه د محمد انور واحدي ځای تش دی او ملک عبدالرؤف خان هم له تاسې سره نه لیدل کېږي موږ نه پوهېږو چې هغوی ولې نه دي راغلي بند یاشو او خوږېدلې دي؟

دغه پوښتنې هغوی نور هم تلولې کړل او لکه چې له یوې سختې او خطرناکې پوښتنې سره مخامخ شوي وي یو بل ته په بېړه او وار خطایي وکتل او ویې ویل:

واحدي صاحب ته د عدلیې وزارت د معین په توګه ځینې ضروري کارونه پیدا شول او د هغه وزارت په غوښتنه له جرګې نه وویستل شو او په ځای یې مستوفي سلطان محمد و ټاکل شو. خو د ملک عبدالرؤف په اړه هغوی هیڅ ونه شو ویلای او چوپ پاته شول. د شورا مشر هم د دوی د تلولې حالت په احساس نور څه ونه ویل هدارنګه د خانګل ماما موجودیت ته پدې جرګه کې چې نوم یې په لست کې نه و ډېر و د تعجب په سترګه کتل خانګل د ناوېود وړلو راوړلو له پاره آس ساتلی و او په ودونوکې به د ده آس پر کرایه نیول کېده او هغه پر هیڅ توګه د داسې جلسونو او خانګل په خپله موضوع روښانه کړه و یې ویل:

چې له مدیر محمد یعقوب سره د سړک په غاړه روان و چې د جرګې موټره ودرېده او دی یې هم ورسره موټره ته وخېژاوه نور په هیڅ هم ندی خبر.

بله پوښتنه دا وه چې د جرګې غړي ځانونه قومي بولي او که د حکومت نمایندګان - دغه پوښتنه بیا هم د هغوی په مغزو یو بل د روند ګوتو لو و چې سره ویې لرزول او بیا یو بل ته په کتو شول - د جرګې غړي په خپلو منځو کې هم یو پر بل نه و او دا وه او د اند ېښنه ورسره وه چې د دوی په منځ کې به

دغه مباحثو او جدلونو نه یوازې د مجاهدینو د مشرانو ترمنځ بلکې د کړو
مجاهدینو او د سیمې د اوسېدونکو ترمنځ د مباحثې جدي او خپښېدلې
مجلسونه تاوده کړل.

بالاخره د قومي مشرانو پرېکړه ومنل شوه او د جرګې غړو ته د
راتلو اجازه ورکړل شوه د چک د اسلامي انقلابي شورا غړو د علي خان په کلي
کې د جرګې د غړو هرکلي وکړ که څه هم دا هرکلي د زړه د پاسه هرکلي و.
خو په کوټه کې د جرګې غړي په عنعنوي توګه بر کېنول شول او د شورا غړي
او مجاهدینو دروازو ته نژدې ځایونه ونیول. خو بیا هم د جرګې له غړو د دوی او
ورپې خپسې منګولې نه وې لېرې کړې او س هم له دوی سره د اندېښنه وه چې
قوم به څه ورسره کوي او له دوی څخه به د رژیم د ناکردو څه وېر انتقام او
غچ اخلي، دغه ډول او اندېښنه د دوی له ناستې، حرکاتو، خبرو او کتلو څخه ډېره
ښه څرګندېده - دوی ته ځانونه له ټولې مشهورتیا، غوړي او وشرتوب سره
د ډېر وروکي ښکارېدل. د مجاهدینو دایماني پرتم، روحي ډاډ او لېږ سیاله مقاومت
له ارخه دوی ځانونه ډېر پیکه احساسول په تېره دا چې سیمې ته د جرګې د غړو
په راتلو مجاهدینو پولې ماتورې تر سره کړې دوی دلاړې په اوږدو کې
په ډېر صلابت او قوت سره ځایونه نیولي وُ او د لارو دواړو غاړو ته ټوپک په لاس
او په کارتوسو پټ ولاړ و چې دلس وړانګو به د کارتوسو سره د ټکر پر وخت
یو ډول طلايي وړانګې ښندلې او ځلکونه به یې کول. دوی به یوه ځای کې د
بخاري نل په ډبرو او بوټو کې پټ کړی وُ له پاسه یې ترپال پرې غوړولی وُ داسې
ښکارېده لکه اوبوس توپ؛ چې هر چا یې په لیدو دا خیال کاوه چې یوه داخوږه
دروند توپ دی - دوی د الله اکبر په پرله پسې شعارونو او غوږونو د جرګې د
غړو هرکلي کاوه او هغوی ته یې د خپل تصمیم او همت ننداره ښودله چې ځینو
ځینو به یې له کواښه د ګډ عمل هم تر سره کړ.

د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیر خان د جرګې له غړو څخه
خبرې پیل کړې او لکه چې د دوی وېره او اضطراب یې درک کړې
وي په مینه، سره سینه او په له موسکا ډکه خوله یې د جوړ نا جوړه
احوال وروسته خپلې پوښتنې پدې ډول پیل کړې:
د الوتکو نه په اچول شویو کاغذونو کې ټول معرفي شوي کسان
نشته د مثال په توګه د محمد انور واحدي ځای تش دی او ملک عبدالرؤف خان
هم له تاسې سره نه لیدل کېږي موږ نه پوهېږو چې هغوی ولې نه دي راغلي بندیان شوي خو به نه وي؟
دغه پوښتنې هغوی ته هم ټولې کړل او لکه چې له یوې سختې او خطرناکې پوښتنې
سره مخامخ شوي وي یو بل ته به یې په وېره او وارخطايي وکتل او ویې ویل:
واحدي صاحب ته د عدلیې وزارت د معین په توګه ځینې
ضروري کارونه پیدا شول او د هغه وزارت په غوښتنه له جرګې نه وویستل
شو او په ځای یې مستوفي سلطان محمد وټاکل شو. خو د ملک عبدالرؤف
په اړه هغوی هیڅ و نه شو ویلای او چوپ پاته شول. د شورا مشر هم د دوی
د تلولې حالت په احساس نور څه و نه ویل هدارنګه د خانګل ماما موجودیت
ته پدې جرګه کې چې نوم یې په لست کې نه وُ ډېر و د تعجب په سترګه
کتل خانګل د ناویو د وړلو راوړلو له پاره آس ساتلی وُ او په ودونو کې به د ده
آس په کرایه نیول کېده او هم په هیڅ توګه د داسې غونډو غړی نه وُ خانګل په خپله موضوع روښانه کړه ویې ویل:
چې له مدیر محمد یعقوب سره د سړک په غاړه روان وُ چې د جرګې موټر
ودرېد او دی یې هم ورسره موټر ته وخېژاوه نور په هیڅ هم نه دی خبر.
بله پوښتنه دا وه چې د جرګې غړي ځانونه قومي بولي او که د حکومت
نمایندګان. دغه پوښتنه بیا هم د هغوی په مخ و یو بل د روند ګوزار وُ چې
سره وې یې لړزول او بیا یو بل ته په کتو شول. د جرګې غړي په خپلو مخونو کې
هم یو پر بل نه وو ډاډه او د اندېښنه ورسره وه چې د دوی په منځ کې به

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

حتیٰ د حکومت جاسوس ځای لري نو د دغه پوښتنې په ځواب د پېښور سره وخوځېدل او خوځېدل د پېري خبرې یې وڅوولی خوښاغلی وجدي دا مېړانه وکړه چې د جرګې غړې یې قومي وبلل. وروسته د شورا رئیس او نورو مشرانو هر یوه پخپل وار خبرې وکړې ویې ویل چې خوا به خلقیانو د نڅا دي توپیر پر ضد خبرې کولې خو په عمل کې موږ ولیدل چې دوی هزاره د پښتنو او پښتانه د هزاره ګانو په مقابل کې لمسول. خلقیانو به ویل او لا ګټیا دي وایي چې انقلاب پرمخ تلونکی هدفونه لري خو په عمل کې دوی غوښتل چې موږ دوې پېړۍ په شا بوزي او په افغانستان کې د کورنیو جګړو او قبیلوي اختلافونو زمانه بیا په موږ وویني او بیا هم دوی ګټیا دي او د مرتجعینو ټاپې په موږ لګوي اوس نو تاسې ووایاست چې موږ مرتجعین یوکه دوی.

د حکومت په ابلاغیه کې موږ ته په اصطلاح عفوه اعلان شوی. عفوه خو هغو کسانو ته کېږي چې مقصر وي او ګناه یې کړې وي موږ څه ګناه کړې وه چې زموږ په سیمه سور اور بل کړی شو.

د شورا رئیس جرګې ته مخ واړاوه او څرګنده یې کړه تاسې زموږ مشران یاست تاسې پخپله په ټول قوم کې وګرځئ او پخپلو سترګو ووینئ چې د خوږو بې دفاع او مظلومانو کورونه او کروندې سوځول شوي. زموږ کورونه چور شول. بیا هم زموږ ماشومان نه بلکې زموږ څاروي هم د الوتکو په لیدو سره احساسوي چې د محشر ورځ وربانديې راتلونکې ده. خو موږ به د غه دول ستمګرو عناصرو ته چې ځانونو ته خلقیان وایي او په موږ بمونه او رروي او د توپ ټانک او طیارې له لارې موږ ته خپل زړوربښې د اسلامي جذبې او قومي زړوره مخې سرټیټوب او انسانیت ورو ښیو.

موږ فیصله کړې چې د حق او حقیقت په لار کې یو تن هم ژوندی نه پاتې کېږو نو چې موږ داسې فیصله کړې وی بیا به ولې وسله په ځمکه ږدو بیا به نو

زموږ له پاره سوله او د سولې جرګې څه ارزښت ولري؟ سره لدې هم موږ مسلمان او پښتانه یو د ملامتې بار په اوږو ونشو کرځولی که چېرې د سولې جرګه زموږ ملامتي را برسېره کولی شي راودې نښیي موږ په پوره حوصله د هغو خبرواترو اورېدو ته چمتو یو.... دا وخت د جرګې د غړو خولې په لاړو لمدې شوې وې او د زړونو درزا یې لږ څه ناسته وه ویې ویل موږ پخپلو سترګو ولیدل چې حکومت ستاسې کورونه سوځولي او تاسې ته یې زیات تاوان دراړولی دی خو تاسې هم صرفه نه ده کړې سرکونه مو خراب کړیدي او لکه چې حکومت ادعا کوي ښوونځي او نور اجتماعي مرکزونه مو سوځولي دي.

د شورا رئیس ووېل موږ منکر نه یو د چک هوټل خو ولسوال خپله عسکري چوڼۍ ګرځولې وه چې د جنګ په جریان کې وران شو او بیا ځې یو ښوونځی چې ښوځله حکومت زموږ پر ضد د یوې اډې په توګه ترې کار اخیست له مینځه وړل شوی. بله دا چې دا ټول موږ جوړ کړي د قومي اشرونو له لارې موجوړ کړي او بیا به یې هم موږ جوړوو، نور موږ هیڅ اجتماعي مرکز ته زیان نه دی رسولی. د برېښنا فابریکه لکه چې تاسې یې ګورئ فعاله ده او سیمې ته برېښنا ورکوي خو دا په ډاګه وایو چې پر کابل مو برېښنا قطع کړې. دا وبوبند او نور ټول تأسیسات فعال دي.

د یو لړ آزادو مباحثو په نتیجه کې مجاهدینو وغوښتل چې جرګه خپل نظر څرګند کاندي د جرګې له خوا وویل شول چې قوم ملامته نه دی موږ هیله لرو چې د قوم او حکومت ترمنځ سره اوبه تویې کړو تاسې موږ ته خپلې غوښتنې او شرطونه څرګند کړې کوم چې زموږ له صلاحیته پوره دی هم دلته به یې فیصله کړو او په نورو به له حکومت سره وغږیږو. د شورا رئیس له جرګې اجازه وغوښته چې د دغه مسئلې په اړه د دوی په غیاب کې شورا یوه غونډه وکړي. د دغې ځانګړې

حتیٰ د حکومت جاسوس ځای لري نو دغه پوښتنې په ځواب د هر سړه وخوځېدل او خوځېدل د هرې خبرې یې وڅوولې خو ښاغلی وجدي دا مېړانه وکړه چې د جرګې غړي یې قومي وبلل. وروسته د شورا رئیس او نورو مشرانو هر یوه پخپل وار خبرې وکړې وې ویل چې وابه خلقیانو د نړا دي توپیر پرضد خبرې کولې خو په عمل کې مونږ ولیدل چې دوی هزاره د پښتنو او پښتانه د هزاره کانو په مقابل کې لمسول. خلقیانو به ویل او لا ګټیا دي وایي چې انقلاب پرمخ تلونکی هدف و نه لري خو په عمل کې دوی غوښتل چې مونږ دوې پېړۍ په شا بوزي او په افغانستان کې د کورنیو جګړو او قبیلوي اختلافونو زمانه بیا په مونږ وویني او بیا همدوی ګټیا دي او د مرتجعینو تاپې په مونږ لګوي اوس نو تاسې وویاست چې مونږ مرتجعین یو که دوی.

د حکومت په ابلاغیه کې مونږ ته په اصطلاح عفوه اعلان شوی. عفوه خو هغو کسانو ته کیږي چې مقصر وي او ګناه یې کړې وي مونږ څه ګناه کړې وه چې زمونږ په سیمه سور اور بل کړی شو.

دشورا رئیس جرګې ته مخ واړاوه او څرګنده یې کړه تاسې زمونږ مشران یاست تاسې پخپله په ټول قوم کې وګرځئ او پخپلو سترګو وویني چې د خومره بې دفاع او مظلومانو کورونه او کروندې سوځول شوي. زمونږ کورونه چور شول. بیوزلي زمونږ ماشومان نه بلکې زمونږ څاروي هم د الوتکو په لیدو سره احساسوي چې د محشر ورځ ورباندې راتلونکې ده. خو مونږ به دغه ډول ستمګرو عناصرو ته چې ځانونو ته خلقیان وایي او په مونږ بمونه اوروي او د توپ تانګ او طیارې له لارې مونږ ته خپل زړه بښیږي د اسلامي جذبې او قومي زور له مخې سرټیټ او انسانیت وروښیو.

مونږ فیصله کړې چې د حق او حقیقت په لار کې یو تن هم ژوندی نه پاتې کېږو نو چې مونږ داسې فیصله کړې وي بیا به ولې وسله په ځمکه ږدو بیا به نو.

زمونږ له پاره سوله او د سولې جرګې څه ارزښت ولري؟ سره لدې هم مونږ مسلمان او پښتانه یو د ملامتي بار په اوږو نشو ګرځولی که چېرې د سولې جرګه زمونږ ملامتي را برسېره کولی شي راودې نسیې مونږ به پوره حوصله د هغو خبرو اترو او رېدو ته چمتو یو..... دا وخت د جرګې د غړو خولې په لاړو لمدې شوې وې او د زړونو درزا یې لرڅه ناسته وه وې ویل مونږ پخپلو سترګو ولیدل چې حکومت ستاسې کورونه سوځولي او تاسې ته یې زیات تاوان دراړولی دی خو تاسې هم صرفه نه کړې سړکونه مو خراب کړیدي او لکه چې حکومت ادعا کوي ښوونځي او نور اجتماعي مرکزونه مو سوځولي دي.

د شورا رئیس وویل مونږ منکر نه یو د جګړې هوښیار خو ولسوال خپله عسکري چوڼی ګرځولي وه چې د جنګ په جریان کې وران شوا و بیوزلي یو ښوونځي چې څوځله حکومت زمونږ پرضد دیرې اډې په توګه ترې کار اخیست له مینځه وړل شوی. بله داچې دا ټول مونږ جوړ کړي د قومي اشرونو له لارې موجوړ کړي او بیا به یې هم مونږ جوړوو، نور مونږ هیڅ اجتماعي مرکز ته زیان ندی رسولی. د برېښنا فابریکه لکه چې تاسې یې ګورئ فعاله ده او سیمې ته برېښنا ورکوي خو دا په ډاګه وایو چې پرکابل مو برېښنا قطع کړې. داو بوبند او نور ټول تأسیسات فعال دي.

د یو لړ آزادو مباحثو په نتیجه کې مجاهدینو وغوښتل چې جرګه خپل نظر څرګند کاندي د جرګې له خوا وویل شول چې قوم ملامته ندی مونږ هیله لرو چې د قوم او حکومت ترمنځ سړې اوبه تویې کړو تاسې مونږ ته خپلې غوښتنې او شرطونه څرګند کړئ کوم چې زمونږ له صلاحیته پوره دي هلته به یې فیصله کړو او په نورو به له حکومت سره وغږیږو. د شورا رئیس له جرګې اجازه وغوښته چې د دغه مسئلې په اړه د دوی په غیاب کې شورا یوه غونډه وکړي. د دغې ځانګړي

غوندي حق د جرګې غړو ته هم حاصل وي چې بېله غونډه وکړي. په بله -
کوټه کې کابو يو ساعت خبرې وشوې او لومړی شرط دا و چې ندې
شو چې زموږ بنديان راخوشي کړي که چېرې يې زموږ بنديان راخوشي
کړل بيا به نورو خبرو ته هم سر وکېښنو.
شورا هم هيله لرله چې ټوله جرګه به کابل ته نه ځي ځينې به يې
له قوم سره پاته کېږي خو د جرګې غړي ويرېدل چې کېنې مجاهدين يې د
برمته کولو خيال لري د هغې ويرې له امله ټولو غړو ته د تلو اجازه ورکړ
شوه.

جرګه کابل ته ورسېده د کورنيو چارو په وزارت کې د پوليسو قوماندان
علي شاه پيمان چې جرګه هم د ده د ابتکار له مخې جوړه شوې وه د هغوی
هرکلی وکړ. هغه په تعجب کې وو چې د جرګې غړي روغ جوړ د ده مخې ته
ناست دي او يوه ته هم کوم زيان ندی رسېدلی. د ده پر تلوسه لرله چې د
جرګې له جريان څخه خبر شي هماغه وو چې اسماعيل خان مايار د جرګې په
نماينده‌ګۍ د جرګې د فعاليت جريان په مفصله توګه وړاندې کړ چې علي شاه
پيمان يې مهم ټکي ياد داشت کړل. اسمعيل خان ډېر دلايل لرل چې
قوم ملامته ندی بلکې لدې حالت سره ولسوالانو او دخلقي حکومت نورو
مامورينو د خلقي ګوند غړيو او د انقلاب د دفاع د کميټو غړيو ځامخ کړيدي.
علي شاه پيمان وويل: ماغوښتل جرګه له امين صاحب سره وګوري
خو داسې ښکاري چې امين صاحب له وردګو خپه دی....
مايار په احساساتي بڼه د پيمان خبرې ورپرې کړې او په ماته ګوډه
پښتو يې وويل:
... فرق نه کوي امين خپه کېږي کې تړه کې، کې د هرڅه قوم مهم
دی وطن مهم دی موږ غواړو خدای پدې قوم ورحم وکړي کې حکومت مهرباني

وکړي...
پيمان موسکی شو خپلې خبرې يې ترميم کړې ويې ويل وبخښئ
ما لګه چې خپل مطلب سم ونشو ويلی امين صاحب له وردګو نه خپه
ندی وردګ ډېر ورباندې ګران دی ناز ورباندې لري.
بيا يې وويل ريښتيا چې قوم ملامت ندی ماته دوه تړل شوی
ولسوال ورو ته راغلل او راته يې وويل: چې زموږ ورور وردګو شهيد
کړيدی. خو ما ورته وويل شهيد نه بلکې مردار شويدی. پيمان وويل
ما ځکه خپل ولسوال مردار شوی وګاڼه چې هغه د وردګو پر پښتو او غيرت
باندې ملنډې وهلې دي زه هم پښتون يم که چېرې زما په ولس کې داکار
شوی وای او زما خلک په زور په موټرونو کې د جګړې له پاره استول شوي وای
ما به هم د وردګو په څېر اقدام کاوه.
پيمان د خپلو مخصوصو اکټونو په ملتيا کله د نرمۍ او د پستې غاړې
او کله بيا ګواښونکي او شخصي خبرې کولې پدې کې د تيلفون زنګ راغی د هغه
له خبرو داسې څرګنده شوه چې مقابل لوری يې د مرکزي قواوو قوماندانی ده
چې قوماندان يې د وردګو د تنګي اوسېدونکی محمد دوست دی.
پيمان په تيلفون کې په نسبتاً جدي بڼه مقابل لوري ته وويل نه نه،
ګوره د سولې جرګه دا ده زما سره ناسته ده، دوی له قوم سره مفاهمه کړې
د سولې اميد نو هم زيات شوی تاسې عمليات مه کوئ د وردګو مسئله
ماته پرېږدئ زه د وردګو ضامن يم وردګ ښه خلک دي.
دا معلومه نشوه چې د پيمان دا تيلفوني مرکه مصنوعي وه که حقيقي.
پيمان بيا وروځې او اوږې يې ځای وغورځولې غاړه يې تازه کړه چې به
سترګه يې لږ چوغه کړه د خولې بنې وښکې يې بوې خواته کوږ کړ ويې ويل
د هغه اعتماد له مخې چې زه يې د وردګو د هېواد پالنې پر روحيه لرم که چېرې

غونډې حق د جرګې غړو ته هم حاصل وي چې بيله غونډه وکړي. په بله - کوټه کې کابو يو ساعت خبرې وشوې او لومړی شرط دا وړاندې شو چې زموږ بنديان راخوشي کړي که چېرې يې زموږ بنديان راخوشي کړل بيا به نورو خبرو ته هم سره کېنو.

شوراد اهم هيله لرله چې ټوله جرګه به کابل ته نه ځي څيني به يې له قوم سره پاته کېږي خو د جرګې غړي وير پدل چې کېنې مجاهدين يې د برمته کولو خيال لري د همدې ويرې له امله ټول غړو ته د تلو اجازه ورکړې شوه.

جرګه کابل ته ورسېده د کورنيو چارو په وزارت کې د پوليسو قوماندان علي شاه پيمان چې جرګه هم د ده د ابتکار له مخې جوړه شوې وه د هغوی هرکلی وکړ. هغه په تعجب کې وو چې د جرګې غړي روغ جوړ د ده مخې ته ناست دي او يوه ته هم کوم زيان ندی رسېدلی. ده يو تلوسه لرله چې د جرګې له جريان څخه خبر شي همداوو چې اسماعيل خان ما يار د جرګې په نماينده ګۍ د جرګې د فعاليت جريان په مفصله توګه وړاندې کړ چې علي شاه پيمان يې مهم ټکي يادداشت کړل اسمعيل خان دوه دلايل لرل چې قوم ملامته ندی بلکې لدې حالت سره ولسوالۍ او د خلقي حکومت نورو مامورينو د خلقي ګوند غړيو او د انقلاب د دفاع د کمېټو غړيو خامخ کړيدی.

علي شاه پيمان وويل: ماغوښتل جرګه له امين صاحب سره وګوري خو داسې ښکاري چې امين صاحب له ورډګو خپه دی....

مايار په احساساتي بڼه د پيمان خبرې ور پرې کړې او په ماته کوره پښتو يې وويل:

... فرق نه کوي امين خپه کېږي کې تره کی، کې د هر څه قوم مهم دی وطن مهم دی موږ غواړو خدای پدې قوم ورحيږي کې حکومت مهرباني

وکړي...

پيمان موسکی شو خپلې خبرې يې ترميم کړې ويې ويل وبخښئ ما لکه چې خپل مطلب سم ونشو ويلی امين صاحب له ورډګو نه خپه ندی ورډګ ډېر ورباندې ګران دی ناز ورباندې لري.

بيا يې وويل ربښتيا چې قوم ملامت ندی ماته دوه ولسوال وروزنه راغلل او راته يې وويل: چې زموږ ورور ورډګو شهيد کړيدی. خو ما ورته وويل شهيد نه بلکې مردار شويدی. پيمان وويل ما ځکه خپل ولسوال مردار شوی وګاڼه چې هغه د ورډګو پر پښتنو او غيرت باندې ملنډې وهلې دی زه هم پښتون يم که چېرې زما په ولس کې داکار شوی وای او زما خلک په زور په موټرونو کې د جګړې له پاره استول شوي وای ما به هم د ورډګو په څېر اقدام کاوه.

پيمان د خپلو مخصوصو اکتونو په ملتيا کله د نرمۍ او د پستې غاړې او کله بيا ګواښونکي او شخصي خبرې کولې پدې کې د تيلفون زنګ راغی د هغه له خرو داسې ښکارېده شو چې مقابل لوری يې د مرکزي قواوو قوماندانی ده چې قوماندان يې د ورډګو د ټنګې اوسېدونکي محمد دوست دی.

پيمان په تيلفون کې په نسبتاً جدي بڼه مقابل لوري ته وويل نه نه، کوره د سولې جرګه دا ده زما سره ناسته ده، دوی له قوم سره مفاهمه کړې د سولې اميد نور هم زيات شوی تاسې عمليات مه کوئ د ورډګو مسئله ماته پرېږدئ زه د ورډګو ضامن يم ورډګ ښه خلک دي.

دا معلومه نشوه چې د پيمان دا تيلفوني مرکه مصنوعي وه که حقيقي.

پيمان بيا ورو ځي اواوږې يې ځای وغورځولې غاړه يې تازه کړ چېه سترګه يې لږ چوغه کړه د خولې ښی ويښکی يې بوي خواته کوږ کړ ويې ويل د هغه اعتماد له مخې چې زه يې د ورډګو د هېوادپالني پر روحيه لرم که چېرې

زما په اختیار کې وای ما به وردکو ته ویلي وای چې ځانته جلا جمهوریت جوړ کړي خو زما له واکه وتلې خبره ده خو هغه څه چې زما له واکه پوره دي زه وردکو ته د هغې لوز وړکوم چې د بندیانو په خوشې کولو کې به ورسره مرسته وکړم کوم بندیان چې له ما سره دي د هغوی په باب خو هیڅ خبره نشته.

خو له وردکو نه زما غوښتنه داده چې خپل ښوونځي دې پرانیزي خپل سرکونه دې جوړ کړي ولسوالي دې پخپله فعاله کړي هر څوک چې د دوی خوښ وي هغه دې ولسوال وټاکي او ولسوال به د قوم مشرانو لکه والي اسمعیل خان او ابکل ته مسئول ولري. ترڅو چې پر حکومت د وردکو اعتماد نه وي راغلی تر هغو دې خپل اخیستل شوي ټوپک حکومت ته نه تحویلوي او غوښتنه یې وکړه چې جرګه یوځل بیا قوم ته ورشي. او دی به تر هغې د وردګو د بندیانو لستونه او نور کار او بار برابر کړي.

پدې دول جرګه بیا وردکو ته لاړه. خو دا ځل جرګې هیڅ کومه نوې خبره له ځان سره نه وه وړې مجاهدینو یو ځل بیا هغوی ته خپله پخوانۍ خبره تکرار کړه چې لومړی دې زموږ بندیان خوشې کړي شي بیا به موږ خپلې نورې غوښتنې وړاندې کړو.

جرګه چې له وردکو بېرته ستنه شوه بیا یې طبق معمول علي شاه پیمان له تول جریان څخه خبر کړ هغه ظاهراً د لستونو د برابرولو خبره بیا تکرار کړه پدې دول چې پیمان به د کورنیو چارو د وزارت لستونه برابروي او علي خان به کوښښ کوي چې د اکسا د دوارو نظامي او ملکي برخو څخه د بندي شویو وردکو لستونه برابر کړي.

جرګې مجاهدینو ته د جریانا تو په اړه یو لیک واستاوه او له دوی څخه یې غوښتي وو چې دوی هم د بندیانو لست برابر او جرګې ته یې واستوي. د دوی د لیک په رسید وجاهد ینو دا دول ځوابیه لیک ورواستاوه.

د سولې د جرګې محترمو غړو!

له یوې خوا ستاسې ترنظر لاندې د سولې خبرې روانې دي او له بلې خوا د کابل او د ګران هېواد په بېلو بېلو ځایونو کې د وردکو ګرفتارۍ روانې دي دغه کار موږ ته وښوده چې حکومت د چل او د سیسې فکر لري.

تاسې ته معلومه ده چې د وردکو زیاتره خلک د مامور، منصبدار، ښوونکي، کارګر، سوداګر او نورو په بڼه د هېواد په بېلو بېلو برخو کې ژوند کوي او له بلې خوا د وردکو خلکو په دې پراخه سیمه کې استوګنه لري چې هغوی ته په اوسنیو شرایطو کې زموږ لاسونه نشي رسېدی نو د ټولو وردکو د بندیانو د لست جوړول زموږ له پاره امکان نه لري وتلې خبره ده که چېرې حکومت په ریښتیا سره پخپله اعلامیه کې صادق وي او ښه نیت ولري نو بیا به زموږ شرایط چې د بندیانو خوشې کول او په پیشنهاد شوې چوکاټ کې د خبرو اترو له جریان څخه عبارت دی سخت کارندی. د وردکو د بندیانو شمېر حکومت ته پوره څرګند دی نو حاجت نشته چې خبرې اوږدې شي او تاسې هم تګ او راتګ وکړئ موږ بالخره نه غواړو یو اځې دوه ځې چې حکومت پخپله وعده وفا وکړي.

د چک د سپین بیرو له خوا

۱۴ / ۶ / ۱۳۵۸

لدې سره د جرګې غړو د ده بوریو په جومات کې خپله غونډه راوبلله او څه نویو کسانو هم په غونډه کې برخه واخیسته.

ما یار د غونډې غړو ته ټول جریان تکرار کړ. دا ونځې د موسۍ خېلو او سپد ونکي دا کسا غړي عمر وردګ چې د بېرشیک زلمي او د نوی موړ مثلث پټلون یې اغوستی او بیتلي طلایي وېښتانو یې د یوې پېغلې له -

زما په اختیار کې وای ما به وردکو ته ویلی وای چې ځانته جلا جمهوریت جوړ کړی خوزما له واکه وتلی خبره ده خو هغه څه چې زما له واکه پوره دی زه وردکو ته د هغې لوز ورکوم چې د بندیانو په خوشې کولو کې به ورسره مرسته وکړم کوم بندیان چې له ما سره دی د هغوی په باب خو هیڅ خبره نشته.

خو له وردکو نه زما غوښتنه دا ده چې خپل سپیره ږیري دې پرانیزي خپل سرکونه دې جوړ کړي ولسوالي دې پخپله فعاله کړي هرڅوک چې د دوی خوښ وي هغه دې ولسوال وټاکي او ولسوال به د قوم مشرانو لکه والي اسمعیل خان او ابکل ته مسئولیت ولري - ترڅو چې پر حکومت د وردکو اعتماد نه وي راغلی تر هغو دې خپل اختیستل شوي ټوپک حکومت ته نه ځویلوي او غوښتنه یې وکړه چې جرګه یو ځل بیا قوم ته ورشي. او دی به تر هغې د وردګو د بندیانو لستونه او نور کار او بار برابر کړي.

پدې دول جرګه بیا وردکو ته لاړه. خو دا ځل جرګې هیڅ کومه نوې خبره له ځان سره نه وه وړې مجاهدینو یو ځل بیا هغوی ته خپله پخوانی خبره تکرار کړه چې لومړی دې زموږ بندیان خوشې کړي شي بیا به موږ خپلې نورې غوښتنې وړاندې کړو.

جرګه چې له وردکو بیرته ستنه شوه بیا یې طبق معمول علي شاه پیمان له ټول جریان څخه خبر کړ هغه ظاهراً د لستونو د برابرولو خبره بیا تکرار کړه پدې دول چې پیمان به د کورنیو چارو د وزارت لستونه برابروي او علي جان به کوښښ کوي چې د اکسا د دوارو نظامي او ملکي برخو څخه د بندي شویو وردکو لستونه برابر کړي.

جرګې مجاهدینو ته د جریانا تو په اړه یو لیک واستاوه او له دوی څخه یې غوښتل چې دوی هم د بندیانو لست برابر او جرګې ته یې واستوي. د دوی د لیک په رسید وړ مجاهدینو دا دول ځوابیه لیک ور واستاوه.

د سولې د جرګې محترمو غړو!

له یوې خوا ستاسې ترنظر لاندې د سولې خبرې روانې دي او له بلې خوا د کابل او د ګران هیواد په بېلو بېلو ځایونو کې د وردکو ګرفتارۍ روانې دي دغه کار موږ ته وښوده چې حکومت د چل او د سیسې فکر لري.

تاسې ته معلومه ده چې د وردکو زیاتره خلک د مامور- منصبدار سپوونکي - کارګر - سوداګر او نورو په بڼه د هیواد په بېلو بېلو برخو کې ژوند کوي او له بلې خوا د وردکو خلکو په بیو پراخه سیمه کې استوګنه لري چې هغوی ته په او سنیو شرایطو کې زموږ لاسونه نشي رسیدی نو د ټولو وردکو د بندیانو د لست جوړول زموږ له پاره امکان نه لري خبره دا ده چې که چیرې حکومت په ریښتیا سره پخپله اعلامیه کې صادق وي او ښه نیت ولري نو بیا به زموږ شرایط چې د بندیانو - خوشې کول او په پیشنهاد شوي چوکاټ کې د خبرو اترو له جریان څخه عبارت دی سخت کارندی - د وردکو د بندیانو شمیر حکومت ته پوره څرګند دی نو حاجت نشته چې خبرې اوږدې شي او تاسې هم تګ او راتګ وکړئ موږ بالخره نه غواړو بیا هغې دوره چې حکومت پخپله وعده وفا وکړي.

د چک د سپینو بیرو له خوا

۱۴ / ۶ / ۱۳۵۸

لدې سره د جرګې غړو د ده بوریو په جومات کې خپله غونډه راوبلله او څه نوي کسانو هم په غونډه کې برخه واخیسته.

مایار د غونډې غړو ته ټول جریان تکرار کړ. دا وخت د موسی خېلو او سپدونکی داکسا غړی عمر وردګ چې د پر شیک زلمی او د نوی مومند ثلث پټلون یې اغوستی او بیټلې طلایي وښتانو یې د یوې پېغلې له -

(c) ketabton.com: The Digital Library

وپښتانو سره سيالي کوله او پدې سيالي کې يوځه وړاندې هم ؤ. د روشنفکرانو (!) په نمايندګۍ پداسې حال کې چې ژاولې يې په خوله کې وې داکسا په زور او طاقت خبرې وکړې او وړدګ يې سخت محکوم کړل ده له خپلو سترګو نه د سردنمو وپښتانو دليرې کولوله يوه جانانه حرکت سره د وړځو او سترګو په بېلوبېلو اشارو ويل: وردګوله بشريت سره خيانت کړېدی د پرستو جنايتکاران دی چې دافغانستان پوزه يې پرې کړې ده- خارجي اتباع يې وژلي- جنايت وردګو کړی خو تور او تومت يې په خلقي دولت ورتپل شويدی.

ده بيا د ناز، کرشمو او جديت په کډ اندازکې زياته کړه: داخبره دروغ ده چې د وردګو بنديان به خوشې کېږي- جنايتکاران څوک نه خوشې کوي وردګو داسې جنايتونه کړيدي چې که حکومت د خپلو نازولو سترګو ته ونه ګوري دوردګو ټوله سيمه به په بل مخ واړوي- همدغه څونازولي دي چې پرحکومت ګران دي اود هغوی په خاطر وردګو ته صبر کوي خو دا حوصله دپردوام نشي کولای.

مايار دعمرخبرې ترهغه ځايه چې وردګ يې جنايتکاران بلل رد کړې او بوځل بيا يې دقوم دلايل بيان کړل چې دغه ټول حالت په قوم تپل شويدی او هغه مجبور شوی چې وسلې ته لاس کړي.

بيا يې شاه محمود او نعيم ته چې له پيمان سره ليدنه اوکتنه د دوی په وسيله برابره شوې مخ وراواړوه ويې ويل: دعمرجان په خبرو کې ځينې داسې ټکي راپيدا شول چې اصلاً د جرګې د دوام ضرورت له منځه وړې هيله ده پيمان صاحب نورمونږ معاف کړي. شاه محمود او نعيم دعمرخبرې رد کړې اود پيمان په اړه يې وويل چې وردګو ته د ده نيت سنه دی هغه غواړې چې داسې يوه روغه وشي چې د دواړو خواو حيثيت پکې خوندي شي.

خو عمر بياله سترګو نه د سر د وپښتانو دليرې کولو په يوه اتومات حرکت سره په خبرو کې مداخله وکړه ويې ويل: سوله امکان نلري ځکه چې د جرګې غړي او مشران د زړه له اخلاصه پدې کار کې برخه نه اخلي په جرګه کې داسې کسان شته چې يو وروړ يې دلته په جرګه کې ناست دی او بل ورور يې د اشرارو (مجاهدينو) قوماندان دی. ده د مثال په توګه وويل: حاجي خدايدادخان دلته دی او ورور يې مدير غمی په جغتو کې د اشرارو (مجاهدينو) مشرتوب کوي.

همدارنګه زمونږ د اونخي يو دګروال دلته ناست دی چې سيد حکيم نوميږي زه يې سنه پيژنم لاس يې داشارې په توګه هغه ته ونيو او پدې جرګه کې غړيتوب لري مګر ورور يې په اونخي کې زمونږ پرضد په جګړه کې بوخت دی.

جرګې بيا له پيمان سره وليدل خو پيمان داځل هغه پخوانی پيمان نه ؤ، په غوسه ناک د ډ غږ يې جرګې ته وويل: تاسې له جرګې نه بېرته دچين او شوروي ترمنځ د کشالو غونډې يوه مساله جوړه کړې ده تاسې اصلاً دا مساله نه حل کوئ اولا يې غوړځوئ او ددې له پاره چې دوردګو په باب خپل سنه نيت ثابت کاندې او وښيې چې پدې مساله کې څومره ترفشار لاندې دی خپل ياور يې راوغوښت او هغه ته يې سوګند ورکړ چې څو شيبې د مخه د مرکزي قواوو قوماندان محمد دوست په تيلفون کې څه وويل، ياور په خدای سوګند ياد کړ چې د مرکزي قواوو قوماندان وويل: چې مونږ نور وردګو ته حوصله نشو کولی د عمليا تو پلان تر لاس لاندې لرو.

پيمان د دغه شهادت له اوريدو وروسته وويل: چې د سولې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

وپښتانو سره سیالي کوله او پدې سیالي کې یوځه وړاندې هم ورو د
روښنفکرانو (۱) په نمایندګي پداسې حال کې چې ژاولي يې په خوله کې
وې داکسا په زور او طاقت خبرې وکړې او وردک یې سخت محکوم کړل
ده له خپلو سترګو نه د سر د نرمو وپښتانو دلیرۍ کولوله یوه جانانه حرکت
سره دوږځو او سترګو په بېلوبېلو اشارو ویل: وردګو له بشریت سره
خیانت کړېدی د بېرسترجنایتکاران دي چې د افغانستان پوزه یې پرې کړې
ده- خارجي اتباع یې وژلي- جنایت وردګو کړې خوتور او تومت یې په
خلقي دولت وړتپل شوېدی.

ده بیا د ناز، کرشمو او وجدیت په کډه انداز کې زیاته کړه: داخبره دروغ
ده چې د وردګو بندیان به خوشې کېږي- جنایتکاران څوک نه خوشې کوي
وردګو داسې جنایتونه کړېدي چې که حکومت د خپلو نازولو سترګو ته
ونه ګوري د وردګو ټوله سیمه به په بل مخ واړوي- همدغه ښونازولي دي چې
پرحکومت ګران دي او د هغوی په خاطر وردګو ته صبر وکړي خو دا
حوصله د بېرېدوام نشي کولای.

مایار د عمرخبرې تر هغه ځایه چې وردک یې جنایتکاران
بلل رد کړې او یو ځل بیا یې د قوم دلایل بیان کړل چې د غه ټول حالت به
قوم تپل شوېدی او هغه مجبور شوی چې وسلې ته لاس کړي.

بیا یې شاه محمود او نعیم ته چې له پیمان سره لید نه او کتنه د دوی
په وسیله برابر بده مخ ورواړاوه وې ویل: د عمرجان په خبرو کې ځیني
داسې ټکي راپیدا شول چې اصلاً د جرګې د دوام ضرورت له منځه وړي
هیله ده پیمان صاحب نورمونږ معاف کړي. شاه محمود او نعیم د عمرخبرې
رد کړې او د پیمان په اړه یې وویل چې وردګو ته د ده نیت سنه دی هغه
غواړي چې داسې یوه روغه وشي چې د دوارو خواو حیثیت پکې خوندي شي.

خو عمر بیا له سترګو نه د سر د وپښتانو دلیرۍ کولو په یوه اتومات حرکت سره
په خبرو کې مداخله وکړه وې ویل: سوله امکان نلري ځکه
چې د جرګې غړي او مشران د زړه له اخلاصه پدې کار
کې برخه نه اخلي په جرګه کې داسې کسان شته چې یو ورور
یې دلته په جرګه کې ناست دی او بل ورور یې د اشرارو
(مجاهدینو) قوماندان دی. ده د مثال په توګه وویل: حاجي
خدایدادخان دلته دی او ورور یې مدیر غمي په جغتو کې
د اشرارو (مجاهدینو) مشرتوب کوي.

هدارنګه زمونږ د اونغي یو ډګروال دلته ناست دی چې
سید حکیم نومېږي نه یې سنه پېژنم لاس یې داشارې په توګه
هغه ته ونیو او پدې جرګه کې غړیتوب لري مګر ورور یې په اونغي
کې زمونږ پرضد په جګړه کې بوخت دی.

جرګې بیا له پیمان سره ولیدل خو پیمان داځل هغه پخواني پیمان نه
ؤ، په غوسه ناک د د غږ یې جرګې ته وویل: تاسې له جرګې نه بهرنې
د چین او شوروي ترمنځ د کشالو غوندې یوه مسأله جوړه کړې ده تاسې
اصلاً دا مسأله نه حل کوئ اولا یې غوړځوئ او ددې له پاره چې دوږګو
په باب خپل سنه نیت ثابت کاندې او وبنیې چې پدې مساله کې څومره
ترفشار لاندې دی خپل یاور یې راوغوښت او هغه ته یې سوګند ورکړ
چې څوشپې د مخه د مرکزي قواوو قوماندان محمد دوست په تیلفون کې
څه وویل، یاور په خدای سوګند یاد کړ چې د مرکزي قواوو قوماندان وویل:
چې سږون نور وردګو ته حوصله نشو کولی د عملیاتو پلان تر لاس لاندې
لرو.

پیمان د دغه شهادت له اورېدو وروسته وویل: چې د سولې په

جریان کې ورډکو خپلې پښې لا اوږدې کړې- په میدان، نرخ کې یې
بې امنیتي لا زیاتې کړې دی حقۍ په پنجشیر کې هم د اشرارو -
(مجاهدینو) ځینې ډلې د ورډکو په ګډون تخریبکاري کوي.

ده له چا سره په تیلفون کې له یوې لنډې مرکې وروسته زیاته کړه
موږ دقیق اطلاعات تر لاسه کړي دي.

د جرګې غړو هغه ته ګیله وکړه چې د جرګې په جریان کې د جرګې
دوه تنه غړي مستوفي سلطان محمد او عبدالقدیر حکومت نیولي دا کار
د جرګې له اصولو سره د بېنمنې معنا نلري؟

پیمان وویل: د عبدالقدیر جرم ډېر سخت دی خو دهغه بل په برخه
کې به دا دی ستاسې په مخ کې پوښتنه وکړم. تیلفون یې راواخیست او
وې ویل، که چېرې د صوفي سلطان محمد...

د جرګې غړو یې خبره ورپرې کړه چې صوفي نه بلکې مستوفي
سلطان محمد...

ده خپلو تیلفوني خبرو ته دوام ورکړ، که چېرې تاسو یې ورځو کې
د مستوفي سلطان محمد په نامه کوم ورډک نیولی وي موضوع ژر ماته راولېږئ
وروسته څرګنده شوه چې هغه نه وو نیول شوی.

د هېواد پیاوړي لیکوال عبدالجلیل وجدي چې پخپله د دغه جرګې غړی
و، په دې اړه داسې لیکي:

«...له بلې خوا جرګې زما په غیاب کې یوه بله غونډه کړې وه د دې غونډې
په نتیجه کې داسې فیصله شوې وه چې د جرګه محدوده ده باید د جرګې غړي زیات
شي او هغه باید په بېلو بېلو ګروپونو ووېشل شي او د ورډکو نورو برخو لکه
جغتو، اوڼغي، شنیز او شیخ آباد ته واستول شي. په دې موده کې عبدالقدیر
چې د جرګې یو غړی و بندي شوی و او په جرګه کې زما غیاب نورو غړو

هم داسې اشتباه پیدا کړې وه.

مستوفي سلطان محمد د شپې په ۸ بجې خپل ورور رحیم زما د
حال احوال اخیستلو له پاره رالېږلی و او ماته یې وویل: چې د جرګې
یو غړی عبدالقدیر یې بندي کړی ته او مستوفي دواړه په خطر کې
یاست. ده وویل چې سبا به جرګه بیا په نهو بجو د ده بورۍ په جامع
جومات کې راغونډېږي خو مستوفي نظریه داده چې د نهو بجو نه مخه د
اوو بجو په شاوخوا کې له تاسره د میرویس میدان په یوه برخه کې وګوري
که چېرې حالات خراب وي نو سره به و پوهېږئ او د فرصت نه په -
استفادې سره به خپلې پښې وباسئ!

سهار د اوو بجو نه د مخه زه میرویس میدان ته ورسېدم په ختو
اختناقي شرایطو کې د ساعتونو د انتظار ګړول هغو کسانو ته معلومېدای
شي چې د یوه چې نظامي حکومت تر تېغ لاندې ژوند کړی وي. له اوو بجو
تر اته نیمو بجو پورې ما دلته انتظار وویست په دې دومره موده کې د پروکسانو
زه پوړ ته او کښېنته وکتل دوی زیاتره د حکومت جاسوسان و. او یا هغه کسان
وو چې زه د یو خطرناک جاسوس په بڼه ورته ښکارېدم د انتظار شیبې یوه په
بله پسې سختېدلې او خطرناکې کېدلې، د مستوفي سلطان محمد پته ونه لګېده
زه ته مې ورسېده چې دغه سړی یې نیولی دی خو وروسته معلومه شوه
چې هغه یې نه و نیولی او بالاخره د غه معما باندې څوک پوه نشول.»

د جرګې د غړو له خوا د یولړ مباحثو وروسته داسې فیصله وشوه
چې جرګه دې بېلو بېلو سیمو ته په بېلو بېلو ګروپونو کې لاړه شي ځکه زه هم
هم زړه نه شو ټینګولی ځکه دا ځل چک ته تلل د جرګې د غړو په نزد له سره
د تېرېدلو معنی ورکوله ځکه دوی له ځان سره بېله خپلې ناکامۍ څخه
دورلو هېڅ نه لرل حکومت لکه چې پخپله طرحه او پلان کې خپله ناکامي

(c) ketabton.com: The Digital Library

جریان کې ورډګو خپلې پښې لا اوږدې کړې - په میدان، نرخ کې پې بې امنیتي لا زیاتې کړې دی حق، په پنجشېر کې هم د اشرارو - (مجاهدینو) ځینې ډلې د وردګو په ګډون تخریبکاری کوي.

د ه له چا سره په تېلفون کې له یوې لنډې مرکې وروسته زیاته کړه مون دقیق اطلاعات تر لاسه کړېدي.

د جرګې غړو هغه ته ګیله وکړه چې د جرګې په جریان کې د جرګې دوه تنه غړي مستوفي سلطان محمد او عبدالقدیر حکومت نیولی دا کار د جرګې له اصولو سره د ښمنی معنا نلري؟

پیمان وویل: د عبدالقدیر جرم ډېر سخت دی خو دهغه بل په برخه کې به دادی ستاسې په مخ کې پوښتنه وکړم. تېلفون یې راواخیست او وې ویل، که څېړې د صوفي سلطان محمد...

د جرګې غړو یې خبره ورپرې کړه چې صوفي نه بلکې مستوفي سلطان محمد...

د ه خپلو تیلفوني خبرو ته دوام ورکړ، که څېړې تاسو پدې ورځو کې د مستوفي سلطان محمد په نامه کوم وردګ نیولی وي موضوع ژر ماته راولېږئ وروسته څرګنده شوه چې هغه نه وو نیول شوی.

د هېواد پیاوړی لیکوال عبدالجلیل وجدي چې پخپله د دغه جرګې غړی و پدې اړه داسې لیکي:

«... له بلې خوا جرګې زما په غیاب کې یوه بله غونډه کړې وه د دې غونډې په نتیجه کې داسې فیصله شوې وه چې د جرګه محدوده ده باید د جرګې غړي زیات شي او هغه باید په بېلو بېلو ګروپونو وویشل شي او د وردګو نورو برخو لکه جغتو، اونغي، شنیز او شیخ آباد ته واستول شي. پدې موده کې عبدالقدیر چې د جرګې یو غړی و بندي شوی و او په جرګه کې زما غیاب نورو غړو

هم داسې اشتباه پیدا کړې وه.

مستوفي سلطان محمد د شپې په ۸ بجې خپل ورور رحیم زما د حال احوال اخیستلو له پاره رالېږلی و او ماته یې وویل: چې د جرګې یو غړی عبدالقدیر یې بندي کړی ته او مستوفي دواړه په خطر کې یاست. ده وویل چې سبا به چرګه بیا په نهو بجو ده بوړی په جامع جومات کې راغونډېږي خو مستوفي نظریه داده چې د نهو بجو نه دمخه د اوو بجو په شاوخوا کې له تاسره د میرویس میدان په یوه برخه کې وګورې که څېړې حالات خراب وي نو سره به و پوهېږئ او د فرصت نه په - استفادې سره به خپلې پښې وباسئ!

سهار د اوو بجو نه دمخه زه میرویس میدان ته ورسېدم په ختو اختنا ق شرایطو کې د ساعتونو د انتظار لګول هغو کسانو ته معلومېدای شي چې د یوه چپې نظامي حکومت تر تېغ لاندې ژوند کوي. له اوو بجو تر اته نیمو بجو پورې ما دلته انتظار وویست پدې دومره موده کې د پروکسانو زه پوره اوکښته وکتل دوی زیاتره د حکومت جاسوسان و. او یا هغه کسان وو چې زه دیو خطرناک جاسوس په بڼه ورته ښکارېدم د انتظار شیبې یوه په بله پسې سختېدلې او خطرناکې کېدلې، د مستوفي سلطان محمد پته ونه لګېده زه ته مې ورسېده چې دغه سړی یې نیولی دی خو وروسته معلومه شوه چې هغه یې نه و نیولی او بالاخره دغه معما باندې څوک پوه نشول.»

د جرګې د غړو له خوا دیولړ مباحثو وروسته داسې فیصله وشوه چې جرګه دې بېلو بېلو سیمو ته په بېلو بېلو ګروپونو کې لاړه شي چک ته هیڅ هم زړه نه شو ښېنګولی ځکه د اځل چک ته تلل د جرګې د غړو په نزد له سرنه تېرېدلو معنی ورکوله ځکه دوی له ځان سره بېله خپلې ناکامی څخه د وړلو هېڅ نه لرل حکومت لکه چې پخپله طرحه او پلان کې خپله ناکامي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیدلي وي نو ځکه یې د جرګې له غړو سره وضعه سره شوه.

چګ ته د جرګې په رسېدو او له مجاهدینو سره د لومړنۍ ورځې د ملاقات په ورځ له یولړ خبرو او بحثونو وروسته مجاهدینو خپله فیصله سبا ته پرېښوده خو سبا خبر راغی چې سیمې ته یوه لویه قوا راتلونکې ده.

د شورا رئیس د جرګې غړو ته خبر ورکړ چې حکومت د الاسنګ نه چې د چګ ولسوالۍ په ختیځ کې پروت دی حمله شروع کړېده - موږ د زما نخیلو کلي ستاسې له پاره انتخاب کړېدی موږ پخپله یو نامعلوم ځای ته روانېږو نو ستاسې خوبنه ده چې که موږ سره په قوم کې پاتې کېږئ اوکه نه.

د جرګې په غړو د مرګ ویرې پرده غوړولې وه د بېرار خطا وو. له دوی سره داویره وه چې مجاهدین به دا فکر وکړي چې جرګه یواځې د دوی د اغفال له پاره په کار اچول شوې وه او مجاهدین به حتماً له دوی څخه غچ اخلي. او دوی به په دغه جرم محاکمه کوي چې دوی مجاهدین د جرګې په نامه په اغفال کې ساتلي وو خو داسې و نه شوه د دوی دویرې او توقع خلاف د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیر په بشاشه څېره کله چې د دوی دغه ویره یې درک کړې وي د لطف او متانت نه په ډک آواز له دوی نه پوښتنه وکړه ویې ویل: زموږ خو همدا حال دی چې تاسې خپه شوی نه واست نو رو مشرانو هم دا دولت د مهربانۍ او داډ خبرې ورته وکړې.

مجاهدینو دغه شپه د جرګې له غړو سره تېره کړه او دوی یې په شو شو خبرو چې د مذهبي احساساتو ملي دردونو او نورو په نړۍ پورې مفاهیمو څخه ډکې وې خوشاله ساتل او د هغوی د ویرې او اندېښنې د له منځه وړلو له پاره یې له هغوی سره له مطایبو ډکې خبرې وکړې او په سبا یې هغوی ته وویل: موږ ته ثابته شوه چې تاسې هیڅکله هم د حکومت نشئ کېدی (په رېښتیا هم چې جرګه د حکومت نه شوه د جرګې

غړي واړه په واړه له مجاهدینو سره یو ځای شول ښاغلی عبدالجلیل وجدي همغلته له مجاهدینو سره پاته شو، اسمعیل خان مایار هم وروسته د هجرت لاره ونیوله. خدایداد خان او ډېر نورو هم هجرت وکړ او یا له مجاهدینو سره یو ځای شول. او اوس یې کن شمېر د مجاهدینو په لیکو کې ځای لري.)

ستاسې او ستاسې د جرګې قدر یواځې موږ ته معلوم دی موږ جهاد هم کوو او سیاست هم. تاسې حکومت موږ ته تش لاس راولېږلې که څه هم موږ ترې د خیر توقع نلرو خو تاسې چې زموږ مشران یاست خالي لاس موږ نه لېږو موږ د پولیسو د قوماندان علي شاه پیمان په نوم یو لیک لیکلی چې تاسې ته یې درکوو ښایي دوموږ مهم څه یکې نه وي خو موږ ته هغوی یواځې دومره اهمیت لري چې د هغه په ورلو تاسې تش لاس لاړ نشئ.

د جرګې د تګ پر وخت ځینو مجاهدینو غوښتل چې له جرګې خپل غچ واخلي ځکه د حکومت حملې دوی ډېر پاروي ځو مشرانو یې پرېښنو د ل هغوی دا جرګه د حکومت یو خطرناک کوابن او توطیه ګڼله او دلایل یې هم وړاندې کول چې دغه جریان د جرګې په پیل او پای کې ډېر جدي بڼه درلوده.

د جرګې له خوا پیمان ته د ولس سرپېتې لیک وړاندې کړی شو دلیک له لوستلو سره د پولیسو عمومي قوماندان داسې تاو راتاو شو چې تا به ویل غومبسو وچیچه او په عصباني حالت کې یې د کاغذ په لیکونکې لفظي حملې وکړې او ددې له پاره چې د جرګې غړي د کاغذ لیکونکي په سار سلوک قضاوت کولو ته راوبولي هغه یې جرګې ته ولوست.

لیک داسې و:

د ستړګو تورو علي شاه جان پیمان!

موږ قصداً ستاسې له پاره ستاسو رسمي القاب په کار وانه چول او د پښتني میني لقب مو درته غوره کړ. دا ځکه چې تاسې موږ ته د قومي جرګې

لیدلي وي نو ځکه یې د جرګې له غړو سره وضعه سره شوه.

چګ ته د جرګې په رسیدو اوله مجاهدینو سره د لومړنۍ ورځې د ملاقات په ورځ له یولړ خبرو او بحثونو وروسته مجاهدینو خپله فیصله سبا ته پرېښوده خو سبا خبر راغی چې سیمې ته یوه لویه قوا راتلونکې ده.

د شورا رئیس د جرګې غړو ته خبر ورکړ چې حکومت د الاسنګ نه چې د چګ ولسوالۍ په ختیځ کې پروت دی حمله شروع کړېده - موږ د زما نخیلو کلي ستاسې له پاره انتخاب کړېدی موږ پخپله یو نامعلوم ځای ته روانېږو نور نو ستاسې خوښه ده چې له موږ سره په قوم کې پاتې کېږئ او که نه.

د جرګې په غړو د مرګ ویرې پرده غوړولې وه او ډېر وارخطا وو. له دوی سره داویره وه چې مجاهدین به دافکر وکړي چې جرګه یوازې د دوی د اغفال له پاره په کار اچول شوې وه او مجاهدین به حتماً له دوی څخه غچ اخلي.

او دوی به په دغه جرم محاکمه کوي چې دوی مجاهدین د جرګې په نامه په اغفال کې ساتلي وو خواسې و نه شوه د دوی دویرې او توقع خلاف د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیر په بشاشه څېره کله چې د دوی دغه ویره یې درک کړې وې د لطف او متانت نه په ډک آواز له دوی نه پوښتنه وکړه و یې ویل: زموږ خو همدا حال دی چې تاسې خپه شوې نه واست نور و مشرانو هم دا دولت د مهربانۍ او داډ خبرې ورته وکړې.

مجاهدینو دغه شپه د جرګې له غړو سره تېره کړه او دوی یې په نبو نبو خبرو چې د مذهبي احساساتو، ملي دردونو او نورو په نړۍ پورې مفاهیمو څخه ډکې وې خوشاله ساتل او د هغوی د ویرې او اندېښنې د له منځه وړلو له پاره یې له هغوی سره له مطایبو ډکې خبرې وکړې او په سبا یې هغوی ته وویل: موږ ته ثابته شوه چې تاسې هیڅکله هم د حکومت نشئ کېدی (په ریښتیا هم چې جرګه د حکومت نه شوه د جرګې

غړي وار په وار له مجاهدینو سره یو ځای شول. بناغلی عبدالجلیل وجدي همغلته له مجاهدینو سره پاتې شو، اسمعیل خان مایار هم وروسته د هجرت لاره ونیوله. خدایداد خان او ډېرو نورو هم هجرت وکړ او یا له مجاهدینو سره یو ځای شول. او اوس یې کښ شمېر د مجاهدینو په لیکو کې ځای لري.) ستاسې او ستاسې د جرګې قدر یوازې موږ ته معلوم دی موږ جهاد هم کوو او سیاست هم. تاسې حکومت موږ ته تش لاس راولېږلې که څه هم موږ تړې د خیبر توقع نلرو خو تاسې چې زموږ مشران یا ست خالي لاس موږ نه لېږو موږ د پولیسو د قوماندان علي شاه پیمان په نوم یو لیک لیکلی چې تاسې ته یې درکوو بیا یې دومره مهم څه پکې نه وي خو موږ ته هغوی یوازې دومره اهمیت لري چې د هغه په ورلو تاسې تش لاس لاړ نشئ.

د جرګې د تګ پر وخت ځینو مجاهدینو غوښتل چې له جرګې خپل غچ واخلي ځکه د حکومت حملې دوی ډېر پارولي او خو مشرانو یې پرېښنو دل هغوی دا جرګه د حکومت یو خطرناک کواښ او توطیه گڼله او دلایل یې هم وړاندې کول چې دغه جریان د جرګې په پیل او پای کې ډېر جدي بېلګه دلود.

د جرګې له خوا پیمان ته د ولس سرپېتي لیک وړاندې کړې شو دلیک له لوستلو سره د پولیسو عمومي قوماندان داسې تاوراتاو شو چې تا به ویل غومبسو وچیچه او په عصباني حالت کې یې د کاغذ په لیکونکي لفظي حملې وکړې او ددې له پاره چې د جرګې غړي د کاغذ لیکونکي په سارسلوک قضاوت کولو ته رامبولي هغه یې جرګې ته ولوست.

لیک داسې و:

دسترګو تور و علي شاه جان پیمان!

موږ قصداً ستاسې له پاره ستاسو رسمي القاب په کار وانه چول او د پښتني میني لقب مو درته غوره کړ- دا ځکه چې تاسې موږ ته د قومي جرګې

په وسیله د یوه ځوان په توګه پیغام رالیږلی ؤ اولکه چې د جرګې غړومونږ ته – وویل تاسې د وردګو په حال چې بې کلتور او بې شعوره جټ الوتکو کوماندوی هلیکوپترونو داوبوس توپونو، غرنیو هاوانونو، زره دارو – زره پوشو – درنو او سپکو ماشینګنو او درنو بمونو یې کورونه وران کړي ندونه یې سوري کړي او جوماتونه او قرآنونه یې سوځولي – ښځې او ماشومان یې په غرونو کې د روزګار سره او تو دوته سپارلي دي او په ځای د دې چې دوی ته کور، کالي او ډوډۍ ورکړ شي کالي یې حکومت په غلا وړي، کورونه یې سوځول شوي او ډوډۍ یې له خولې نه اخیستل شوې ده یوڅه ژړلي وو او زمونږ په غم کې موځان راسره شریک نبودلی ؤ – دادیوه ریښتیانی افغان وظیفه ده چې د نورو په غم کې ځان شریک کړي.

خوګوره په پښتو او پښتونولۍ کې سیاسي چل او دوکه نه بخښونکی ګناه ده، پښتانه د تود او پېغور پورچاته نه پرېږدي که هغه دوردګو غوندې بې دفاع قوم هم وي، دوموره کولی شي چې ترووروستي کس پورې ځانونه د خپل ایمان او افغانیت په ځای کولو د پاره قرباني کړي.

البته تاسو ته دا هم معلومه ده چې پښتانه ملامتي په ځان نه شي زغملای خوښه کاروشو چې تاسې ته معلومه شوه چې په وروستیو پیښو کې وردګو کوم مسئولیت نه درلود.

مونږ خپله قامولی له پلیتو عناصرو څخه پاکه کړه – نو ونو په تاسې اړه لري چې پخپل دولت او حزب کې هغوی ته ځای ورکوئ او که نه ؟

پاتې شوه دروغجې جوړې خبرې که چېرې تاسې اسلامي شریعت، حقوقي پرنسیپونه او یاد پښتونولۍ نرخونه او کانې په نظر کې ونیسئ او د بندیانو او نورو موضوعاتو په باره کې خپلې وعدې ترسره کړئ نو زمونږ نورې غوښتنې او شرایط به هم ونه نډي کړی شي او خبرې به دوام پیدا کړي د قوم له خوا تاسې ته داو درکولی

کیږي مونږ هیڅکله د ملامتي تولي پېغور په ځان نه منو.

کرانه! که تاسو واقعاً د وردګو د حق په جانب او خپل شوي قوم سره مینه لرئ نو بیا هم دیوه پښتون په توګه د دوی د مظلومیت او نه ملامتي حالات لکه څنګه چې ستاسې وجدان حکم کوي او د جرګې غړیو ته موشرح کړی دی – هماغسې خپلو سترو مقامو ته وړاندې کړئ.

په پای کې بنا یې ووایو چې دوردګي مظلوم او خپل شوی قوم به هیڅکله هم د زور او ظلم په مقابل کې تسلیم نه شي.

په ځواني دې برکت شه
د چک دسپین ږیرو له خوا

وګورئ د لیک په سرخط کې د ښارندوی لوی قوماندان دیپلوم انجنیر علي شاه پیمان د ماشوم غوندې د سترګو تور علي شاه جانه په القاب مخاطب شوی په دې پول د مخاطبو لمعنا داوه چې قومي مشران له هغه سره د یوه داسې چا په حیث مکاتبه لري چې د قوم د مشرانو په مقابل کې د ډېر کوچنی دی. په عین حال کې دوی حکومت په رسمیت نه پېژني یواځې د علي شاه جان پیمان د شخصي احساس له مخې هغه ته لیک استول شوی.

دلیک د متن په اوږده و جرګې پیمان ته وویل چې داسې نده دوردګو سپین ږیرو تاسې ته په درلښت کتلی او تا ته یې د دې ویاړ بخښلی چې د یوه پښتون ځوان په توګه ستاسو د هیلې او آرزو سره سم درته وظیفه وسپارې ترڅو تاسو خپلو مربوطه مقاماتو ته د قوم مشکلات او پدوی باندې د وروستیو شویو بدو حالاتو په اړه معلومات ورکړئ !

علي شاه پیمان په احساساتو راغئ له چوکۍ ولاړ شو څو قدمه یې وړاندې وروسته واخیستل بېرته میز ته راوګرځید سترګې یې را وایستلې او پرمېز یې د سوک له یوه سخت ګوزار سره وویل، زه خپلې پښتو او پښتونولۍ نه تېر

په وسیله د یوه ځوان په توګه پیغام رالیږلی ؤ او لکه چې د جرګې غړو مونږ ته – وویل تاسې د وردکو په حال چې بې کلتور او بې شعوره جټ الوتکو کوماندوی هلیکوپترونو داوبوس توپونو، غرنیوهاوانونو، زره دارو – زره هپوشو- درنو او سپکو ماشینګنو او درنو بمونو یې کورونه وران کړي ندونه یې سوری کړي او جوماتونه او قرآنونه یې سوځولي. ښځې او ماشومان یې په غرونو کې د روزګار سرو او تودو ته سپارلي دي او په ځای د دې چې دوی ته کور، کالي او ډوډۍ ورکړ شي کالي یې حکومت په غلا وړي، کورونه یې سوځول شوي او ډوډۍ یې له خولې نه اخیستل شوی ده یوځه ژړلي وو او زمونږ په غم کې موځان راسره شریک شبودلی ؤ- دادیوه ریښتیانی افغان وظیفه ده چې د نورو په غم کې ځان شریک کړي.

خوګوره په پښتو او پښتونولی کې سیاسي چل او دوکه نه بخښونکی ګناه ده، پښتانه د تود او پیغور پوړ چانه نه پرېږدي که هغه دوردکو غوندي بې دفاع قوم هم وي، دومره کولی شي چې تر وروستي کس پورې ځانونه د خپل ایمان او افغانیت په ځای کولو دپاره قربانی کړي.

البته تاسو ته دا هم معلومه ده چې پښتانه ملامتي په ځان نشي زغملای خو بنه کار وشو چې تاسې ته معلومه شوه چې په وروستیو پیښو کې وردکو کوم مسئولیت نه درلود.

مونږ خپله قامولي له پلیتو عناصرو څخه پاکه کړه- نور نو په تاسې اړه لري چې پخپل دولت او حزب کې هغوی ته ځای ورکوئ او که نه ؟

پاتې شوه دروغجې جوړې خبره که چېرې تاسې اسلامي شریعت حقوقي پرنسیپونه او یاد پښتو لارې نرخونه او کانې په نظر کې ونیسئ او د بندیانو او نورو موضوعاتو په باره کې خپلې وعدې ترسره کړئ نو زمونږ نورې غوښتنې او شرایط به هم ولېندي کړی شي او خبرې به دوام پیدا کړي دقوم له خوا تاسې ته د او درکولی

کیږي مونږ هیڅکله د ملامتی تورلو پیغور په ځان نه منو.

کرانه ! که تاسو واقعاً د وردکو د حق په جانب او خپل شوي قوم سره مینه لرئ نو بیا هم دیوه پښتون په توګه د دوی د مظلومیت او نه ملامتی حالات لکه څنګه چې ستاسې وجدان حکم کوي او د جرګې غړیو ته موشرح کړی دی – هماغسې خپلو سترو مقامو ته وړاندې کړئ.

په پای کې بنا یې ووایو چې دوردکو مظلوم او خپل شوی قوم به هیڅکله هم د زور او ظلم په مقابل کې تسلیم نه شي.

په ځواني دې برکت شه
د چک دسپین بیرو له خوا

وکورئ د لیک په سرخط کې د څارندوی لوی قوماندان دیپلوم انجنیر علي شاه پیمان د ماشوم غوندي د ستړکو تور علي شاه جانه په القاب مخاطب شوی پدې دول د مخاطبولو معنا داوه چې قومي مشران له هغه سره د یوه داسې چا په حیث مکاتبه لري چې د قوم د مشرانو په مقابل کې ډېر کوچنی دی.

په عین حال کې دوی حکومت په رسمیت نه پېژني یوازې د علي شاه جان پیمان د شخصي احساس له مخې هغه ته لیک استول شوی.

دلیک د متن په اوږدو کې د جرګې پیمان ته وویل چې داسې نده دوردکو سپین بیرو تاسې ته په درنښت کتلی او تاته یې د دې ویاړ بخښلی چې د یوه پښتون ځوان په توګه ستاسو دهیلو او آرزو سره سم درته وظیفه وسپاري تر څو تاسو خپلو مربوطه مقاماتو ته د قوم مشکلات او پدوی باندې د وروستیو پېښو حالاتو په اړه معلومات ورکړئ !

علي شاه پیمان په احساساتو راغئ له چوکۍ ولاړ شو څو قدمه یې وړاندې ورو سته واخیستل بېرته میز ته راو ګرځېد ستړګې یې را وایستلې او پرمینږ یې د سوک له یوه سخت ګوزار سره وویل، زه خپلې پښتو او پښتونولی نه تېر

ثابته شوه خلقیان څه چې وایي هغسې نشي کولی.
قوم له لومړي سره پوهېده چې خلقیان پر جرګو او د پښتنو پر عنعناتو هېڅ عقیده نلري منتهی غواړي چې پدې حساسه مرحله کې ورڅخه پخپله ګټه استفاده وکړي پدې ډول د ولسونو دا ډیللو په اړه درڅېږ دا حربه هم د وردکو د مجاهدو مشرانو د تدبیر، کارپوهنې او درایت له مخې له کاره ولوېده او خپله د دوی د غاړې تړینه شوه.
او هغه د خوشال بابا خبره:

یاتکیه دیوه خدای ده یاد توري
په جرګو مرکو نشي کار تمام

یادونه:

پدغه لیکنه کې د محترم عبدالجلیل وجدي د کتاب د په افغانستان کې د عنعنوي جرګو نړ او پړون) څخه زیاته استفاده شوې او په ځینو ځایونو کې د هغه نه په مستقیمه توګه عبارات هم را اخیستل شویدي.
د نوموړي کتاب یو فصل د وردکو د هدغو جرګو په اړه چې لیکوال خپله د هغې برخوال وُ کښل شویدی لوستونکی ګولی شي چې د زیات تفصیل له پاره هغه کتاب ته مراجعه وکړي.

نیم، څه چې مې ویلی هغه سره رسوم. زه د وردکو مشران خپل مشران بولم او زیاته تلوسه لرم چې له هغوی سره خپله مخامخ وکورم، که دوی دلته راځي مونږ به یې په درنښت هرکلی وکړو. تاسې د جرګې غړي به د دوی د ژوند تضمین وکړئ او که چېرې ما وربولی زه هم چمتو یم چې ورشم خو زما د ژوند اند تضمین هم ضرور دی نو چې دا خبره کوم له مرګه نه وېرېږم. یواځې دومره اندېښنه لرم چې که چېرې وردګ ما مړ کړي زمونږ د بېن الللي دېښمنانو نیونه به یځ شي او په خپلو اډیوکانو کې به ووایي چې وردکو د داخله وزارت دا منیې یوستر قومانداان ووژه. بیا یې قلم راواخیست او د قوم په نوم لیک چې د نښواتي بڼه یې درلوده ولیکه،
د پروقدرمنو پښتنو زړورو سپېڅلو او نازولو د وردګو د چګ سپین ږیرو!
له ټولو نه اول السلام علیکم!
ستاسو خط ما ته راورسېد د ستاسو د خط د ویلو نه د پرخوشحاله شوم زه د پریشیان نه لیکم. خود پښتانه یو خبره وې زه هم یو پښتون یم په پښتنو کې یو پښتون بل پښتانه ته تن نه ورکوي. نو زه هم تاسو ته تن نه درکوم. خو زه وایم چې تاسې ټول زما پښتانه مسلمان وروڼه یاست زما ستاسې په ماشومانو، ښځو، غویانو، چرګو او سپو زړه سوځي. پښتون خپل مړي په ننواتي بخښي. زه وایم چې خپله خاوره موږه، خپله ځمکه موږه خپله آرامه زندګي وکړئ. د خلکو کونډتاسې سره کوم مخالفت نه بو رګلوي او د ښمني نلري. د دغې ضامن زه یم نور مو په خدای سپارم. خوشحاله کامیابه اوسئ، زه ستاسو سپین ږیرو د لید و انتظار لرم.
د خدای پامان

قوم د جرګې یو غړي ته چې د علي شاه لیک یې ورځ وُ وویل:
مونږ له لومړي سره پدې پوهېدو چې خلقیان قومي او اخلاقي ارځښتونو ته اهمیت نه ورکوي خو مونږ چې غوره اسلامي اخلاق او معیارونه لرو هېڅ ډول ملامتیا مو په ځان ونه منله نو جرګې ته حاضر شوو خو بنه شوه چې تاسو او نورو مشرانو ته

نیم ، څه چې مې ویلې هغه سرته رسوم . زه د وړکو مشرانو خپل مشران بولم او زیاته تلوسه لرم چې له هغوی سره خپله مخامخ وکورم ، که د وی دلته راځي موږ به یې په درښت هرکلی وکړو تاسې د جرګې غړي به د دوی د ژوند تضمین وکړئ او که چېرې ما ورسرولې زه هم ځمتوی یم چې ورشم خو زما د ژوند انه تضمین هم ضروري نه چې داخبره کوم له مرګه نه ویریږم - یوازې دومره اندیښنه لرم چې که چېرې وړوکي ما مرګ کړي زموږ د بین المللي دښمنانو نیونه به بخ شي او په خپلو اډیوکانو کې به وا یې چې وړوکو دداخله وزارت دامنیې پوستې قوماندان وواژه - بیا یې قلم راواخیست او د قوم په نوم لیک چې دنتواتي بنه یې درلوده ولیکه ،

د پوروقدرمنو پښتنو زړورو سپېڅلو او نازولو د وړوکو د جګ سپین ږیرو !

له ټولو نه اول السلام علیکم !

ستاسو خط ما ته راورسید د ستاسو د خط د ویلو نه ډېر خوشحاله شوم زه د پرېشیان نه لیکم - خو د پښتانه یو خبره وي زه هم یو پښتون یم په پښتنو کې یو پښتون بل پښتانه ته تن نه ورکوي - نو زه هم تاسو ته تن نه ورکوم - خو زه وایم چې تاسې ټول زما پښتانه مسلمان وروڼه یاست زما ستاسې په ماشومانو، ښځو، غویانو، چرګو او سپو زړه سوځي - پښتون خپل مړي په ننواتي بخښي - زه وایم چې خپله خاوره موږه ، خپله ځمکه موږه خپله آرامه ژندګي وکړئ - د خلکو کوندتا سې سره کوم مخالفت نه یو رکلوي او دښمني نلري - د دغې ضامن زه یم نورمو په خدای سپارم - خوشحاله - کامیابه اوسئ ، زه ستاسو سپین ږیرو د لید و انتظار لرم .

د خدای پامان

قوم د جرګې یو غړي ته چې د علي شاه لیک یې ورته لوستو ویل ،

موږ له لومړي سره پدې پوهېدو چې خلقیان قومي او اخلاقي ارزښتونه ته اهمیت نه ورکوي خو موږ چې غوره اسلامي اخلاق او معیارونه لرو هیڅ ډول ملامتي مو په ځان ونه منله نو جرګې ته حاضر شو ، خو بنه شوه چې تاسو او نورو مشرانو ته

ثابته شوه خلقیان څه چې وایي هغسې نشي کولی .

قوم له لومړي سره پوهېده چې خلقیان په جرګو او د پښتنو په عنعناتو هیڅ عقیده نلري منتهی غواړي چې پدې حساسه مرحله کې ورڅخه یې په ګټه استفاده وکړي پدې ډول د ولسونو دا یللو په اړه درڅیم د احربه هم د وړکو د مجاهدو مشرانو د تدبیر ، کارپوهنې او درایت له مخې له کاره ولوېده او خپله د دوی د غاړې نه نیندی شوه .

او هغه د خوشال بابا خبره :

یا تکیه دیوه خدای ده یاد تورې
په جرګو مرکو نشي کار تمام

یادونه :

پدغه لیکنه کې د محترم عبدالجلیل وجدي د کتاب د ره افغانستان کې د عنعنوي جرګو نن او پرون) څخه زیاته استفاده شوې او په ځینو ځایونو کې د هغه نه په مستقیمه توګه عبارات هم راخیستل شوي دي ،

د نوموړي کتاب یو فصل د وړکو د هغو جرګو په اړه چې لیکوال خپله د هغې برخوال و ، کښل شوي دي لوستونکې شولې شي چې د زیات تفصیل له پاره هغه کتاب ته مراجعه وکړي .

... او د حق د سربښندونکو خپل او د توپکونو ږغ دکې پاتې شول

وفادار شاګرد د خپل نابغه استاد خوله له خاورو ډکه کړې وه - اوس نو هغه ځان د میدان یکه تاز ګڼلو - په رژیم کې یې هم مخالفین چپل کومان تس نس کړي وو - د قانونیت عدالت او مصئونیت بکتی یې یکنواخته غبرولو - پخوانی جنایات، نیونې، وژنې، وحشت او دهشت یې پر تره کی ور تپلی و - او په همدې توسه یې د څرخي پله په خونړي زندان کې د دوولس زره بندیانو د وژنې تور لست د خپل ناروا حاکمیت د قانوني ښودنې په تمه د داخله وزارت تر مخې ځړولی و.

هر ماښکر به د کابل له محکومې راډیو څخه له آمو نه ترا باسینده د عزیز ولی سندره د هغه په ستغ آواز سره غبرګېده خولدې ناخبره چې د آمو او اباسیند همدغه اسره به د ده سر خوري.

د غویې د بد مرغي کودتا د خونړی سبا وون قوماندان ځان له نورهر ډول خطره څخه بې غمه کڼانه د پرچمیانو کار یې کړی وو - د تره کي ډلګی یې د روسیې پر سفارت ورننیستلی وه او پوزانوف یې له سفارت څخه شړلی و خود روسانو غلچکی برید او کمین نیونه یې په فکر کې هم نه تېرېده چې د ده غاړې ته یې وروورو دوړښمنو

زبندی وراچوله.

د ده پر وړاندې یواځې د مجاهدینو مقاومت پاته و، له نورو ګردو د ننیزو مخالفتونو او کوابښونو د هغه زړه تړول و، ځکه خو هغه په پوره وحشت سره د هېواد په کوټ کوټ کې د مقاومت ټکولو ته مخه وکړځوله.

ورد کو ته یې له پخوا زړه ډک و ځکه له ده سره یې دوکه کړې وه او د ولس په خپلو کې د جنګونې تمه یې ورته طاعون او په شرمونو شرمولی وه له همدې امله یې د خپل بې جلبه اقتدار له پیله په ورد کو تانکونه او الوتکې وربمارش کړې. هغه وخت له مجاهدینو سره ند راکټ و، نه د هشکه او نه هاوان. ماشینګن هلته داسې ښکارېده لکه نن چې په کومه جبهه کې ستنګر ښکاري.

خو د جهاد د جذبې زبغرانده لمبې پر آسمان لګېدې او د طاغوتیانو او ستمګرو د استبداد پر ماڼې یې اوربل کړې و، د احساساتو غرغړېزه څپو یو په بله پسې د خوځښت سیلابې موجونه تو پاني کول - ځکه هغه وخت په زړونو کې یواځې او یواځې د جهاد تلوسه او مینه وه او د خدای (ج) رضا او خوښې هدف - نه د دنیاوي لاس ته راوړنو لوبډلې غوښتنې. وسله او وسیله کمه څه چې په نشت شمار وه مجاهدینو په ټوله سیمه کې اعلان وکړ چې که هر څوک په کور کې هر رنګه ټوپک او وسله لري جبهې ته یې دې وسپاري د خوات او سیدونکي چې د سیمې په لومړۍ برخه کې اوسېږي له یوې مخې یې وسلې وړ او ددې له پاره چې له خپلې سیمې څخه دفاع وکړي بنا یې یوه جبهه ولري که څه هم په چړې او موشکش ټوپکونو هیڅ نه شوی کېدای خو جهاد جذبې څه نه کېدل نیږندل او دغې متل پر بنا چې وسله هغه ده چې په لاس درغله هغوی هم پر همدغه ورټوپکونو جبهه جوړه کړه او هغه هم د سیمې په لومړنۍ دفاعي کرښه کې.

د سیمې پر لومړنۍ دفاعي کرښه د همدغې جبهې د مجاهدینو او ټانکونو، توپونو او الوتکو مقابله پیل شوه - ګردونه آسمان ته وختل د توپونو له غورهېی سره ځمکه لکه د زلزلې رپېدېده - جاروېنو د اورباران اوراوه - د غازیانو پر سینو د دښمن د وحشت کولیو خولې

... او دحق د سربښندونکو خپل او د ټوپکونو ږغو د ګې پاڼي شول

وفادارشاګرد خپل نابغه استاد خوله له خاورو ډکه کړې وه - اوس نو هغه ځان د میدان یکه تازګڼلو - په رژیم کې یې هم مخالفین پخپل ګومان تس نس کړي وو - د قانونیت عدالت او مصؤنیت بګنې یې یکنواخته غږوله - پخواني جنایات، نیونې، وژنې، وحشت او دهشت یې پرتره کې ورتیلي وُ - او په همدې توسه یې د څرخي پله په خونړې زندان کې د دیولس زره بندیانو د وژنې تورلست د خپل ناروا حاکمیت د قانوني ښودنې په نمه د داخله وزارت تر مخې ځړولي وُ.

هرمازیګربه د کابل له محکومې راډیو څخه له آمونه ترا باسینده د عزیزولي سندره د هغه په سنج آواز سره غبرګېده خولدې ناخبره چې د آمو او اباسیند همدغه اسره به د ده سرخوري.

دغوبې د بدمرغي کودتا د خونړۍ سباوون قوماندان ځان له نورهر دول خطر څخه بې غمه ګڼله د پرچمیانو کارې کړې وو- د تره کي د ګلي پي د روسیي پرسفارت ورنیستلی وه او پوزانوف یې له سفارت څخه شرلې وُ خود روسانو غلچکی برید او کمین نیونه یې په فکر کې هم نه تېرېده چې د ده غاړې ترې وروورو د وریښمنو

زېندی وراچوله.

د ده پر وړاندې یواځې د مجاهدینو مقاومت پاتې وُ له نورو ګردو د ننیزو مخالفینو او ګوابنو نږد هغه زړه تول وُ ځکه خو هغه په پوره وحشت سره د هېواد په کوټ کوټ کې د مقاومت تکولوته ملا وکړځوله.

وردګو ته یې له پخوا زره ډک وُ ځکه له ده سره یې دوکه کړې وه او دلږ په خپلو کې د جنګونې تمه یې ورته طاعون او په شرموونو شرموني وُ له همدې امله یې د خپل بې جلبه اقتداره پېله په وردګو تا تکونه او الوتکې وربارش کړې. هغه وخت له مجاهدینو سره نه راکټ وُ، نه د هشکه او نه هاوان. ماشین ګڼې هلته داسې ښکاریده لکه نن چې په کومه جبهه کې ستنګرښکاري.

خو د جهاد د جذبې ښه رغړانده لمبې پر آسمان لګېدې او د طاغوتیانو او ستمګرو د استبداد پرماڼي یې اور بل کړی وُ د احساسا تو غرغړ په څپو یو په بله پسې د خوځښت سیلابې موجونه تو پاڼي کول - ځکه هغه وخت په زړونو کې یواځې او یواځې د جهاد تلوسه او مینه وه او د خدای (ج) رضا او خوښی هدف - نه د دنیاوي لاس ته راوړنو لوبې لې غوښتنې. وسله او وسیله کمه څه چې په نشت شمار وه مجاهدینو په تولو سیمه کې اعلان وکړ چې که هر څوک په کورکې هر رنګه ټوپک او وسله لري جبهې ته یې دې وسپاري د خوات او سپد ونکي چې د سیمې په لومړي برخه کې او سېږي له یوې مخې پې وسلې وو او ددې له پاره چې له خپلې سیمې پخپله دفاع وکړي بنایي یوه جبهه ولري که څه هم په چرېي او موشکش ټوپکونو هیڅ نه شوی کېدای خو د جهاد جذبې څه نه کېدل نیټزندل او د دغې متل پر بنا چې وسله هغه ده چې په لاس در غله هغوی هم پر همدغه ورتوپکونو جبهه جوړه کړه او هغه هم د سیمې په لومړنی دفاعي کرښه کې.

د سیمې پر لومړنی دفاعي کرښه د همدغي جبهې د مجاهدینو او تانکونو، توپونو او الوتکو مقابله پیل شوه - ګردونه آسمان ته وختل د توپونو له غورېږي سره ځمکه لکه د زلزلې رپېږ دېده - جا زونو د او ربا ران اوراوه - د غازیانو پر سینو د دښمن د وحشت ګولیو ختلې

ښخولي او په وینو کې لمبېدل د شهیدانو د سرلوړي کاروان بهیر غازیان نور هم د انتقام اوکسات د جذبو تو پاني څپو ته سپارل.

د جنګ په سرولمبو او د ګولیو په بڼلی کې تور سرو زخمیان پخپلو کورونو کې ځای په ځای کول او د شهیدو دکې خمرې به یې ترنیمایي لارې د ماشومانو په لاس مجاهدینو ته ورسولې.

د جګړې پر دوهمه ورځ د مجاهدینو لومړني ګروپونه د کمو شهیدانو او زخمیانو له ورکولو وروسته په شا شول، تا څو نه پر تشو مورچو ور وختل خو په دوهمه لیکه کې مقاومت د لومړنیو ګروپونو له یو ځاینې سره نور هم پیاوړی شو.

له پاسه د لیری لیری سیمو مجاهدینو د اوږدو منزلونو په وهلو سره ځانونه د جګړې ډګر ته را رسول په دوړو اوګردونو کې به داسې پټ وو چې د سر او مخ په کاسه کې به یې یواځې ځیرو او عقابي سترګو د ناخوالو او بې وسیو ترښا دوروستی برې د سوبې او د پاو دامید رڼا ښندله او د انتقام بڅری ترې باد بېدل په اوږدو اوږدو کتارونو کې د مجاهدینو لیکې لکه د سیند څپې خوځېدلې چې مخ پر وړاندې روان وو. د سیمې په کوټ کوټ کې د غزا چیغه پورته وه او د غزا ډول وهل کېده.

سخت جنګ روان ؤ د یو توپک په وړاندې ټانک، توپ او جهاز مقابله کوله چې اتومات یې بارونه چلول او د اوربلی یې وروله او هلیکوپټرو تو د مجاهدینو د مورچلونو د پاسه راکټونه غورځول او ماشیندار یې چلول - جګړې دومره شدت غوره کړی چې د جنګ سیمې ته یې د مجاهدینو له پاره د دوړې ورتګ ناممکن وګرځول - غازیان د دوو شپو نهر په سنګرونو کې د د دښمن د اور او ګولیو مقابلې ته اوږې ورکړې او سینې سپر کړې وې.

د سیمې عمده پرابلم د بې وسلې وګړو ؤ - هغوی چې یو ډول نه یو ډول وسله درلوده تکلیف یې نه و بنا نه ؤ او په سنګرونو کې په نره جنګېدل، ټپیانېدل او شهیدانېدل خو هغوی چې تش لاس وو هغوی څه کړي وای، چې د جنګ شدت او خپلې ځواني او د خپلو همځولو سرښندنې او میړانې ته به یې وکتل نو ځانونه به ورته پیکه ښکاره شول خو چې لاس یې تش

ؤنو بیا:
اوکه خدای مکړه سیمې ته قوه ننوځي هله به بیا څه کېږي.

د هرې قوې له آوازې را تګ او جنګ پروخت د بې وسلې وګړو همدغه ستونزه وه چې د دوی د وجود غوښې یې ویلولې.

د جنګ په لومړیو میاشتو کې به چې کله د قوې آوازه شوه نو خلکو به خپل واړه غرونو ته لېږدول - کورونه به تول تش پاتې وو او تر هغې به چې د قوې پته لګېده او بېرته به نه وه ستنه شوې هغوی به په غرونو کې ترې بروا وکمرونو لاندې شپې تېرولې. خو وروسته بیا داسې نه وه سپین ږیري به په کورونو کې وو وسله وال به جنګ کاوه، او بې وسله ځوانانو به په نژدې غرونو کې قوه څارله او ځانونه به یې ګوښه کول. مجاهدینو ځای پر ځای سړک بند کړی ؤ. او همدغه ځایونو ته څېرمه به چې پوځ او ټانکونه دلارې په بېرته کولو اخته وو د مجاهدینو د بریدونو د پر مناسب وخت ؤ. مجاهدینو به پر دغسې وختو او ځایونو کې ښه د خوند حمله پرې وکړه او خپل او د خپلو توپکو زړونه به یې له یوې مخې پرې تش او د پوځیانو پرتنو به یې سره مردک یخ کړل.

د جنګ زخمیان د نژدې کلیو په کورونو کې ځای په ځای کېدل او هلته د تورو سرو له خوا د هغوی پالنه او د دارو درملو غم خوړنه کېده - دا کلي او کورونه طبعاً د سړک غاړې ته نژدې پراته وو ځکه لیرې ځایونو ته د سخت جنګ په جریان کې د زخمیانو لېږد ډېر ګران ؤ.

په نژدې کلیو او کورونو کې سره لدې چې د پوځیانو د برید او تالاشۍ او د ټول کور او کلي د تباهۍ ویره وه د تورسرو له خوا په کلک هوډ او ټینګه اراده د زخمیانو سمبالښت کېده.

له هرې ترې، کمراو شېلې ځنه د جنګ، وینو او اور فوارې او ژړبغرا نده لمبې ختلې د هر کلي او هر کور - د هر بوډا، هرې تورسرې او هر ماشوم د وراني، بربادۍ

بنخولې او په وینو کې لمبېدل د شهیدانو د سرلوړي کاروان بهیر غازیان نور هم د انتقام اوکسات دجذبو توپاني څپو ته سپارل.

د جنګ په سرولمبو او د ګولیو په بڼلی کې تور سرو زخمیان بخپلو کورونو کې ځای په ځای کول او د شپېدو د کې خمرې به یې ترنیمایي لارې د ماشومانو په لاس مجاهدینو ته ورسولې.

د جګړې پر دوهمه ورځ د مجاهدینو لومړنۍ ګروپونه د کمو شهیدانو او زخمیانو له ورکولو وروسته په شا شول، تا نکونه پر تشو مورچو وروختل خو په دوهمه لیکه کې مقاومت د لومړنیو ګروپونو له یو ځاینې سره نور هم پیاوړی شو.

له پاسه د لیرې لیرې سیمو مجاهدینو د اوږدو منزلونو په وهلو سره ځانونه د جګړې ډګر ته را رسول په دوړو اوګردونو کې به داسې پټ وو چې د سر او مخ په کاسه کې به یې یوازې ځیرو او عقابي سترګو د ناخوالو او بې وسیو ترشا د ورو ستی برۍ د سوبې او د پاڼ د امید رڼا ښندله او د انتقام بځري تړې باد بېدل په اوږدو اوږدو کتارونو کې د مجاهدینو لیکې لکه د سیند څپې خوځېدلې چې مخ پر وړاندې روان وو. د سیمې په کوټ کوټ کې د غزا چیغه پورته وه او دغزا دول وهل کېده.

سخت جنګ روان و د یوه توپک په وړاندې ټانک، توپ او جهاز مقابله کوله چې اتومات یې بارونه چلول او د اورېږلي یې ورولې او هلیکوپټرونو د مجاهدینو د مورچلونو د پاسه راکټونه غورځول او ماشیندار یې چلول. جګړې دومره شدت غوره کړ چې د جنګ سیمې ته یې د مجاهدینو له پاره د دوړې ورتل ناممکن وګرځول. غازیان د دوو شپو نهر په سنګرونو کې د دښمن داور او ګولیو مقابلې ته اوږې ورکړې او سینې سپر کړې وې.

د سیمې عمده پرابلم د بې وسلې وګړو و. هغوی چې یو دول نه یو دول وسله درلوده تکلیف یې رونبنا نه و او په سنګرونو کې په نړه جنګېدل، ټپیانېدل او شهیدانېدل خو هغوی چې تش لاس وو هغوی څه کړې وای، چې د جنګ شدت او خپلې ځوانی او د خپلو همځولو سرښندنې او مېړانې ته به یې وکتل نو ځانونه به ورته پیکه ښکاره شول خو چې لاس یې تش

وُنوبیا:
اوکه خدای مکړه سیمې ته قوه ننوځي هله به بیا څه کېږي.

د هرې قوې له آوازې راتګ او جنګ پروخت د بې وسلې وګړو همدغه ستونزه وه چې د دوی د وجود غوښې یې ویلولې.

د جنګ په لومړیو میاشتو کې به چې کله د قوې آوازه شوه نو خلکو به خپل واړه غرونو ته لېږدول. کورونه به ټول تش پاته وو او ترهغې به چې د قوې پته لګېده او بېرته به نه وه ستنه شوې هغوی به په غرونو کې تره برو او کمرونو لاندې شپې تېرولې. خو وروسته بیا داسې نه وه سپین بږیري به په کورونو کې وو وسله والو به جنګ کاوه، او بې وسله ځوانانو به په نږدې غرونو کې قوه څارله او ځانونه به یې ګوښه کول. مجاهدینو ځای پرځای سرک بند کړی و. او همدغه ځایونو ته څېرمه به چې پوځ او ټانکونه د لارې په بېرته کولو اخته وو د مجاهدینو د برېدونو د پر مناسب وخت و. مجاهدینو به پر دغسې وختو او ځایونو کې بنه د خوند حمله پرې وکړه او خپل او د خپلو ټوپکو زړونه به یې له یوې مخې پرې تش او د پوځیانو پرتنو به یې سره مردک یخ کړل.

د جنګ زخمیان د نږدې کلیو په کورونو کې ځای په ځای کېدل او هلته د تور سرو له خوا د هغوی پالنه او د دارو درملو غمخوړنه کېده. داکلي او کورونه طبعاً د سرک غاړې ته نږدې پراته وو ځکه لیرې ځایونو ته د سخت جنګ په جریان کې د زخمیانو لېږد ډېر ګران و.

په نږدې کلیو او کورونو کې سره لدې چې د پوځیانو د برید او تالاشۍ او د ټول کور او کلي د تباهۍ ویره وه د تور سرو له خوا به کلک هود او پخه اراده د زخمیانو سمبالښت کېده.

له هرې ترې، کمر او شېلې څخه د جنګ، وینو او اور فوارې او ژبغړاندې لمبې ختلې د هر کلي او هر کور د هر بوډا، هرې تور سرې او هر ماشوم د ورانۍ، بربادۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

او مرګ انتظار ته سترګې ختلې وې.

له بمبارېو سره د کورونو د کړکیو ښیښې ماتېدې او له هر ګوزار سره به څمکه دامې ولړزېده چې سړي به ویل پر سر یې د کور چت او دېوالونه راپرېوتل.

د مجاهدینو تلفات په همغه جبهه کې زیات وو چې د سیمې په لومړۍ کرښه کې وه او وسله یې چړې او موشکش توپکونه وو. په دغه جبهه کې به د سیمې وګړو پنځلس ورځې په نوبت سره پېره کوله او معین مجاهدین یې نه لرل.

قوه تر ولسوالۍ ورسېده مجاهدین هم په یوه یوه نیمه ورځ کې بېرته سره راغونډ شول او ځانونه یې د یوه کاري برید له پاره چمتو کړل دلته وه چې د دغه قوه به همدلته مغکنۍ قوې تس نس کېږي او لکه د پخوا په شېر به د مجاهدینو د ایماني پرتم پر وړاندې پوځیان یو ځل بیا د خپلو اسلافو په شېر سلامي کېږي او د حق د لارې د سربښندونکو د هوډ په مقابل کې به یو ځل بیا د باطل او ناروا د سرټیټي او شرمېدلي ماتې صحنه تکرارېږي.

خو چې مجاهدین د همدغې یوې حماسې په لارکې په خپلو لیکو کې ځای په ځای کېدل چې اوس به نو یوه بله ویاړمنه سوبه او پرسوا شکست یوله بل سره سترګې لګوي او هوډ به ازمویل نو د تانکونو کتار د دوړو او لوګړو په توپان کې د تېښتې مخه اخیستې وه او د غسې د حق د لارې سرتېرو خپل او د توپکو زړونه ډک پاته شول.

...او تول یې د روس پر ضد یوه کوټلی سرتاسري قیام ته چمتو کړي وو!

د ژمي سړه هوا چلېده - پرځمکه د واورې سپینه بړستن غوړېدلې وه - خلک له کار او خوارۍ وزګار شوي وو؛ هسې هم د کلوړمې په بېکارۍ او د ساده کلیوال محیط په مجلسونو کې تېرېږي. څکه خو پېښاوته هماغسې د پخوا په څېر مجلسونه ګرم وو. - د جومات وینو تاواخانې بنې تر وې وې - د مجاهدینو په مرکزونو کې د پېرې لړۍ دوام درلود او کلي ته به چې هر مجاهد له پېرې راغبرګ شو نو د جومات د تبې سر او پېټاوګ بندا او به د هغې په لید نوکتنو ښه ګرم و.

خلک د پسرلي په تمه وو او دا یې زړه منلې وه چې د ژمي په تېرېدو به مجاهدین پر کابل یو عنیز یرغل کوي، په ځانګړي انداز کې به یې ترلیږې لیږي د واورې غورېدلې ځادر ته وکتل او بیا به یې په داد منه لهجه وویل چې یو وار د دې واورې لمن ورټوله شي بیا به هکوږ چې پر کابل د اسلام بیرغ رپېږي او نو د کابل په فتحکې پاته څه دي، ترا رغندي شا و خوا سیمه ترله مجاهدینو نیولې، له قضا ما پسنین وروسته د کابل کندهار په پادشاهي سړک بیله مجاهدینو

اومرګ انتظارته ستر کې ختلې وې.

له بمبار یو سره د کورونو د کړکیو ښیښې ماتېدې او له هر یم سره به څمکه دامې ولړزېده چې سړي به ویل پر سر یې د کور چت او دېوالونه راپرېوتل.

د مجاهدینو تلفات په همغه جبهه کې زیات و چې د سیمې په لومړي کرښه کې وه او وسله یې چړې او موشکش ټوپکونه و. په دغه جبهه کې به د سیمې وګړو پنځلس ورځې په نوبت سره پیره کوله او معین مجاهدین یې نه لرل.

قوه ترولسوالي ور رسېده مجاهدین هم په یوه یوه نیمه ورځ کې بېرته سره راغونډ شول او ځانونه یې د یوه کاري برید له پاره چمتو کړل دلته وه چې د غه قوه به هم لکه مغکې قوې تس نس کېږي او لکه د پخوا په شېر به د مجاهدینو دایماني پېر تم پس ورانده پروځیان یو ځل بیا د خپلو اسلافو په څېر سلامي کېږي او د حق د لارې د سرښندونکو دهوړې په مقابل کې به یو ځل بیا د باطل او ناروا د سر ټېټي او شړېدلې ماتې صحنه تکرارېږي.

خو چې مجاهدین د همدغسې یوې حماسې په لارکې په خپلو لیکو کې ځای په ځای کېدل چې اوس به نو یوه بله و یا ړ منه سره او ړ سوا شکست یوله بل سره ستر ګې لګوي او هو د به ازموېې نوره تانکونو کتار د دوړو او لوګړو په توپان کې د تېښتې غه اخیستی وه او د غسې د حق د لارې ... رتېر و خپل او ټوپکو زړونه ډک پاته شول.

...اوتول یې د روس پر ضد یوه کوټلی سرتاسري قیام ته چمتو کړي وو!

د ژمي سړه هوا چلېده - پر ځمکه د واورې سپینه بړستن غوړېدلې وه - خلک له کار او خوارۍ وزګار شوي وو؛ هسې هم د کلو زړې په بېکارۍ او د ساده کلیوال محیط په مجلسونو کې تېرېږي ځکه خو پیټاوته هماغسې د پخوا په څېر مجلسونه ګرم وو. د جوماتونو تاواخانې بنې تو دې وې - د مجاهدینو په مرکزونو کې د پېښو لړۍ دوام درلود او کلي ته به چې هر مجاهد له پیرۍ راغی ګ شونو د جومات د تبې بېر او پیټاوکې بندو او به د هغې په لید نو کتنو بنه ګرم و.

خلک د پسرلي په تمه و او دا یې نو منلې وه چې د یخني په تېرېدو به مجاهدین پر کابل یو عمومي یرغل کوي، په ځانګړې انداز کې به یې ترلېږې لېږې د واورې غورېدلې ځادرته وکتل او بیا به یې په وادمنه لهجه وویل چې یې وار ه د واورې لمن ورټوله شي بیا به کورۍ چې پر کابل د اسلام بیرغ ورپېږي او نو د کابل په فتحې پاته غه دی ترا رغندي شا و خوا سیمه ټوله مجاهدینو نیولې له قضا ما پښین وروسته د کابل کندهار په پادشاهي سړک بیله مجاهدینو

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک پرهم نشي وهلی.

* * *

له کابل سره د ولس رابطه بالکل غوڅه وه تک راتګ بند ؤ. په کابل کې رسمي مامورین زیاتره په خپلو سیمو کې ؤ او چې څوک مامور به سیمې ته راغی نو د بېرته تګ اجازه یې نه درلوده.

خلک د مالګې، چای، بورې او نورد ضرورت وړ لومړنیو موادو له سختې کاختې سره مخ ؤ له کابل څخه ورد کوته د دغه ډول موادو په وړن سخت بندیز لګول شوی ؤ او په دې نامه چې "تاسې اشرار چاغوئ" د سوداګرو توکي مالونه ضبطېدل.

په هدغه وړ شرایطو کې یوه شپه چې د کابل راډیو په خپلو عادي خپرونو لګیا وه او د امین د آمو او اباسیند سندرې او د هغه ستونې شلول یې خپرول د تاشکند راډیو له خپرو څخه د ببرک ناړې سورې پورته شوې او چې پر سبا یې خلک پیتا ووهنو ته راووتل نو دا خبره خوله په خوله کرځېده چې کابل ته روسان راغلي او ببرک یې پر ټانک سپور راوستلی او د کابل پر تخت یې کېنولی دی.

سیمې ته لدې مخکې هم دا آوازې رارسېدلي وې چې په کابل کې څه کېدونکي دي ځکه د کابل رژیم د راډیو او تلویزیون له لارې څو ورځې مسلسل دا اعلان او خبرتیا خپروله چې کله هم د خطر هغه مخصوص زنګ وغږول شي نو سمدستي به د کورو توڅراغونه وژني او پر کړکیو به پرده خپروي.

د جدي پر شپږمه د مجاهدینو راډیو نژدې کړی ورځ خپرونې وکړې او د حالاتو په اړه یې ولس ته خبرتیا ورکوله کله به هم چې سرې د کابل راډیو نشرات او د مجاهدینو د راډیو خپرونې سره پرتله کړې نو له هماغه لومړې ورځې څخه د مجاهدینو موقف، مورال، عظمت، بري او برلاسي او د ببرک د رژیم او بادار وارخطایي دوه زړې، رسوایي او شرمېدلي ماته جوته وه د

روسانو یرغل د خلکو جذباتو په انکار داسې کار وکړ لکه چې په دغه ساړه او کرخت ژمي کې پیراوړ میتروول وشیندل شي.

اوس نو هیڅ ته هیڅ ډول سوال او شک نه ؤ پاته. کافر روس پر وطن تیری کړی او په مقابل کې یې غزا او جهاد په هر مسلمان داسې فرض دی لکه لمونځ او روژه. د نژدې کلیو مجاهدین په هماغه ساعت کې سره راغونډ شول او د مرکز لوري یې ونیوه ــــــــــ مرکز ته یې په بیړه بیړه ځانونه ورسول څوله حالاتو او راتلونکي له پاره له پروګرام څخه ځانونه خبر کاندي.

مازیګر خواته د توپ پر پوځي څوکۍ د مجاهدینو عملیات پیل شول. مجاهدینو په ډېره قهرماني په نیم ساعت واوره کې چې نه سنګرؤ او نه کوم کمر او د بره برید وکړ په مېړانه وجنګېدل او د پوځي څوکۍ زیاتره برخې یې ونړولې.

له حملې مخکې مجاهدینو په لوډسپیکر کې د څوکۍ پر عسکرو او صاحبمنصبانو غږ وکړ چې پر وطن روسي پوځونو تیری کړی اوس دا د هر افغان مکلفیت او فریضه ده چې د دغه تیري په وړاندې ودرېږي، موږ او تاسې بنایي په ګډه د خپل وطن او شرف دفاع وکړو له خپلو مجاهدو ورونو سره یو ځای شئ، تاسې زموږ ورونه یاست موږ باید له همدې لارې د خپل وطن او شرف د دښمن پرضد په یوه لیکه کې مقاومت ته دوام ورکړو.

خو د هغوی ضمیر داسې خپسې لاندې کړی ؤ چې د وطن ناموس او شرف په معنا نه پوهېدل او دا هر څه یې له هغوی څخه هېر کړي وو او له غلامانه ذهنیت او الحادي مغزو یې د آزادۍ احساس داسې کډه کړی و چې بېرته راګرځېدل یې ناشوني ؤ.

مجاهدینو هسې هم د یخنۍ په له منځه تللو او د پسرلي په رارسېدو د خپلو برید وتو د پراختیا او پیاوړتیا طرحې تر لاس لاندې لرلې خو د روسي پوځونو وحشیانه یرغل نو رهم دې ته اړ کړل چې خپلې لیکې غښتلې او ځانونه

څوک پرهم نشي وهلی.

* * *

له کابل سره د ولس رابطه بالکل غوڅه وه تک راتګ بند و. په کابل کې رسمي مامورین زیاتره په خپلو سیمو کې و او چې څوک مامور به سیمې ته راغی نو د بېرته تګ اجازه یې نه درلوده.

خلکو د مالګې، چای، بورې او نورو د ضرورت وړ لومړنیو موادو له سختې کاختې سره مخ و له کابل څخه وړو کوټه د دغه وړ مواد وېړ وړې سخت بندیز لګول شوی و او پدې نامه چې «تاسې اشرار چاغوئ» د سودا کرو توکو مالونه ضبطېدل.

په هدغه وړ شرایطو کې یوه شپه چې د کابل راډیو په خپلو عادي خپرونو لګیا وه او د امین د آمو او اباسیند سندرې او د هغه ستوني شلول یې خپرول د تاشکند راډیو له خپرو څخه د ببرک کارمل ناره سوده پورته شوه او چې پر سبا یې خلک پیدا وه نو ته را و وتل نو د اخبره خوله په خوله ګرځېده چې کابل ته روسان راغلي او ببرک یې پر ټانک سپور را وستلی او د کابل پر تخت یې کېنولی دی.

سیمې ته لدې څخه هم دا آوازې رارسېدلې وې چې په کابل کې څه کېدونکي دي څکه د کابل رژیم د راډیو او تلویزیون له لارې خوړو څخه مسلسل دا اعلان او خبرتیا خپروله چې کله هم د خطر هغه مخصوص زنګ وغږول شي نو سمدستي به د کورو نو څراغونه وژني او پر کړکیو به پردې خوروي.

د جدي پر شپږمه د مجاهدینو راډیو نژدې کړی وه خپرونې وکړې او د حالاتو په اړه یې ولس ته خبرتیا ورکوله کله به هم چې سرې د کابل راډیو نشرات او د مجاهدینو د راډیو خپرونې سره پرتله کړې نو له هماغه لومړي ورځې څخه د مجاهدینو موقف، مورال، عظمت، بری او برلاسی او د ببرک د رژیم او بادار وارخطایي دوه نږه، رسوایي او شرمېدلې ماته جوته وه د

روسانو یرغل د خلکو جذباتو په انکار داسې کار وکړ لکه چې په دغه ساړه او کرخت ژمي کې پټرول وشیندل شي.

اوس نو هیڅ ته هیڅ ډول سوال او شک نه و پاته - کافر روس پر وطن تیری کړی او په مقابل کې یې غزا او جهاد په هر مسلمان داسې فرض دی لکه لمونځ او روژه د نژدې کلیو مجاهدین په هماغه ساعت کې سر راغونډ شول او د مرکز لوري یې ونیوه ——— مرکز ته یې په بیړه بیړه ځانونه ورسول څوله حالاتو او راتلونکي له پاره له پروګرام څخه ځانونه خبرکاندي.

ماز یګر خواته د توپ پر یوې څوکۍ د مجاهدینو عملیات پیل شول. مجاهدینو په ډېره قهرماني په نیم ستر واوره کې چې نه سنګر و او نه کوم کمر او د بره بریده وکړ په مېړانه وجنګېدل او د یوې څوکۍ زیاتره برخې یې ونیولې.

له حملې څخه مجاهدینو په لوډسپیکر کې د څوکۍ پر عسکرو او صاحبمنصبانو غږ وکړ چې پر وطن روسي یوځونو تیری کړی اوس دا د هر افغان مکلفیت او فریضه ده چې د دغه تیري په وړاندې ودرېږي، موږ او تاسې بنایي په ګډه د خپل وطن او شرف دفاع وکړو له خپلو مجاهدو ورورنو سره یو ځای شئ، تاسې زموږ ورونه یاست موږ باید له همدې لارې د خپل وطن او شرف د دښمن پر ضد په یوه لیکه کې مقاومت ته دوام ورکړو.

خو د هغوی ضمیر لا داسې خپسې لاندې کړی و چې د وطن ناموس او شرف په معنا نه پوهېدل او د اهر څه یې له هغوی څخه هېر کړی وو او له غلامانه ذهنیت او الحادي مغزو یې د آزادۍ احساس داسې کډه کړی و چې بېرته راکرځېدل یې ناشوني و.

مجاهدینو هسې هم د یخنۍ په له منځه تلو او د پسرلي په رارسېدو د خپلو بریدو نو د پراختیا او پیاوړتیا طرحې ترلاس لاندې لرلې خو د روسي پرځونو وحشیانه یرغل نو رهم دې ته اړکړل چې خپلې لیکې غښتلې او ځانونه

سنه چمتو کړي ځکه له روسي ججهز پوځ سره مقابله زړوانه وه دوی داهم اټکل کړی و چې روسي لښکرې به پر دوی سختي حملې کوي او خونړۍ جګړه به دوام پیدا کوي. هلته روسانو ډېرک په واسطه یو لړ مانوړی تر لاس لاندې ونیولې خو بیا هم دینو ته د همدغو مانورو اجرا یو څه فرصت په لاس ورکړ.

رژیم د لوان وخورولو مانورته ډېره پراختیا ورکړه آوازې داسې وې چې روسانو داسې کیمیاوي او مکروبي بمونه راوړي چې د استعمال په صورت کې دسیمې ګرد استوګن په سیل یا سرطاني ناروغیو اخته کېږي - داسې وسلې یې راوړي چې له کابله هر ځای چې وغواړي په څنګه کولی یې شي پدې دول هر مرکز او حتی هر کور په آسانی سره له منځه وړلی شي - داسې بمونه ورسره دي چې دیوې سیمې وګړی دیوې ورځې له پاره بې هوښه کوي - دوی به سیمې ته ننوزي او په آسانی سره به ټرې وسلې ټولوي او هغوی به نیسي.

داسې تربیه شوی سپي ورسره دي چې د هر ډول وسلې او نورو موادو پته لګولی شي.

دا هغه آوازې او پروپاګند و چې د زور پله یې دربند وه، ددې په څنګ کې یې د تزویر دامونه هم غوړول او هغه دا چې اوس قدرت د پرچم ډلې ته رسیدلی داد خلقیانو غوندی وحشیان ندی چې وژنه او جبل ته واچوه - داښاري او متمدنه ډله ده، لکه د خلقیانو دغرو او شپنو زامن ندی دوی هر څه لیدلی په غمو غمو کورونو کې لوی شوی او بله دا چې د خلقیانو له وحشیانه اعمالو تجربه هم لري. پخپله ببرک د یوه غټ جنرال زوی دی له خلقیانو سره د پرچمیانو مخالفت هم له همدې امله و چې د هغوی دوحشیانه اعمالو او وژنو نیونو مخالفت یې کاوه.

دوی په لارو کې د تالاشی لړې تر یوه وخته ختمه کړه ور ډګر ته له کابل څخه دغذایي او نورو لومړنیو موادو ورلو څخه بندیزونه لیرې کړې شول.

خود ولس په مغزو کې د «روس راغلی» خبره ناسته وه - روس کافر دی او دغه

کافر روس په یوه اسلامي هېواد تېری کړی او س که روس دوی ته د نیویارک او پاریس غوندې ترقي هم ورکړي دوی یې نه مني - نه یې پرېبږدي، مقابله ورسره کوي وژني، او ځان پرې وژني.

د ولس ذهن کې د روس کلمې او پر افغانستان تېری هیڅ ډول توجیه نشوای منلی - روس چې خدای نه مني - له دین او مذهب څخه منکر دی - بخارا او سمرقند یې نیولي هلته یې جوماتونه وران کړي او په هوټلونو او شرابخانو یې بدل کړي، دغو خبرو او پېښو د ولس په حافظه کې داسې ځای نیولی و چې د دیپلوماسي کړشمو د سیاست لوبو او مانورو هغه نشوای ترې هېرولی. په رینښتیا هم چې د ولسونو حافظه ډېره غښتلې وي.

اوس نو د نړاو ښځې واړه او زاړه ټول په ذهن کې د روس او روسي یرغل فاجعه د روس د خدای نه منلو او د بخارا او سمرقند سانحې کلکې منګولې ښخې کړې وې چې دوی یې هیڅ کراړ نه پرېښود ل او دغه وړیې ټول د روس او د هغوی د ببرک څو پرځند یوه کوټلی سرتاسری او نه ماتېدونکی قیام او مقاومت ته چمتو کړي و داسې مقابله او مقاومت چې بری یې په تقدیر کې کښل شوی و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سنبه چمتو کړې ځکه له روسي جګړن پوځ سره مقابله ړاروانه وه دوی دا هم اټکل کړی ؤ چې روسي لښکرې به پر دوی سختې حملې کوي او خونړۍ جګړه به دوام پیدا کوي. هلته روسانو ډېرګ په واسطه یو لړ مانوړي ترلاس لاندې ونیولې خو بیا هم دېنو ته د هم‌دغو مانورو اجرا یو څه فرصت په لاس ورکړ.

رژیم د اوازه وخوره ولو ما نور ته ډېره پراختیا ورکړه آوازې داسې وې چې روسانو داسې کیمیاوي او مکروبي بمونه راوړي چې د استعمال په صورت کې دسیمې ګرد استوګن په سیل یا سرطاني ناروغۍ اخته کېږي - داسې وسلې یې راوړې چې له کابله هر ځای چې وغواړي په غښتنه کولی یې شي پدې او ول هر مرکز او حتی هر کور په آسانی سره له منځه وړلی شي - داسې بمونه ور سره دي چې د یوې سیمې وګړي د یوې ورځې له پاره بې هوښه کوي - دوی به سیمې ته ننوزي او په آسانی سره به ترې وسلې ټولوي او هغوی به نیسي.

داسې تربیه شوی سپي ورسره دي چې د هر ډول وسلې او نورو موادو پته لګولی شي.

دا هغه آوازې او پروپاګند ؤ چې د زور پله یې درنیدوه، ددې په څنګ کې یې د تزویر دامونه هم غوړول او هغه دا چې اوس قدرت د پرچم ډلې ته رسیدلی دا د خلقیانو غوندې وحشیان ندي چې وژنه او جېل ته واچوه - دا ښاري او متمدنه ډله ده، لکه د خلقیانو د غرو او شپنو زامن ندي دوی هر څه لیدلي په غمو غمو کورونو کې لوی شوي او بله دا چې د خلقیانو له وحشیانه اعمالو تجربه هم لري. بېڅله ببرګ د یوه غټ جنرال زوی دی له خلقیانو سره د پرچمیانو مخالفت هم له همدې امله ؤ چې د هغوی د وحشیانه اعمالو او وژنو نیونو مخالفت یې کاوه.

دوی په لاروکې د تالاشي لړې تر یوه وخته ختمه کړه ورډګر ته له کابل څخه د غذایي او نورو لومړنیو موادو وړلو څخه بندیز ونه لیرې کړې شول.

خود ولس په مغزو کې د «روس راغلی» خبره ناسته وه - روس کافر دی او دغه

کافر روس په یوه اسلامي هیواد تیری کړی او س که روس دوی ته د نیو یارک او پاریس غوندې ترقي هم ورکړي دوی یې نه مني - نه یې پرېږدي، مقابله ور سره کوي وژني، او ځان پرې وژني.

د ولس ذهن کې د روس کلمې او پر افغانستان تیری هیڅ ډول توجیه نشوای منلی - روس چې خدای نه مني - له دین او مذهب څخه منکر دی - بخارا او سمرقند یې نیولې هلته یې جوماتونه وران کړي او په هوټلونو او شرابخانو یې بدل کړي، دغو خبرو او پیښو د ولس په حافظه کې داسې ځای نیولی ؤ چې د دیپلوماسۍ څخو د سیاست لوبو او مانورو هغه نشوای ترې هېرولی. په رښتیا هم چې د ولسونو حافظه ډېره غښتلې وي.

اوس نو د نړاو بنځي ولاړه او زاړه ټولو په ذهن کې د روس او روسي یرغل فاجعه د روس د خدای نه منلو او د بخارا او سمرقند ساني کلکې منګولې ښخې کړې وې چې دوی یې هیڅ کراره نه پرېښودل او دغه ور یې ټول د روس او د هغوی د ببرک څخو پر ضد یوه کوټلې سرتاسري او نه ماتېدونکې قیام او مقاومت ته چمتو کړي ؤ داسې مقابله او مقاومت چې بري یې په تقدیر کې کښل شوی ؤ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

... اوښکې په غوږ ځنګ وي!

بیا هم د اسد میاشت وه - یوه درنده ، ګرمه ، اوږده او دوبه شپه چې هېڅ سبا کېده نه .

ستوري ټوله شپه تت تت او پټ پټ کېدل ، نن آسمان روڼ او تک شین نه معلومېده - سپوږمۍ د دوپځن آسمان پر وېرېتېتو وروورو او په نه زړه پل اخیست داسې چې هغه هم د دغه دوږخنې شپې په سبا کېدو نه وې خوښه - نن د سپوږمۍ وړېښمینو وړانګو هغه ځوانۍ ځلا نه درلوده ، داورېتکه سره بریښېده لکه چې همدا اوس د وینو له سیند څخه لېه لغړه راختلې وي .

بیا هم د روژې میاشت وه د ۱۳ مې روژې - پښتنی د همداسې یوې هیبتناکې او درندې شپې د تېرېدو مزې را للندول او یوې ویرجنې او غملړلې ورځې ته یې مخه پرانستله .

یوه مهیب سکوت یوې ژورې چوپتیا او یوې درندې خاموشۍ په زړونو او خولو لاسونه ایښي وو - اوږد و سوچونو او بوږنوونکو

خیالونو په سرونو او مغزو وزرونه غوړولي وو .

نن د پیشمینې په چرګ بانګونو کې هغه ځوانی کشش نه لیدل کېده داسې ښکارېده لکه چې د چرګانو په مریو هم چا منګولې ښخې کړې وي - د سپوږمۍ ونه یې ټپ ټوپ وو یواځې ستغې او سوې انګولا به یې د درې په اوږدو کې څه ویروونکې انګازې خپرې کړې . د سیند د څپو شور او زوږ نه وو داسې معلومېده چې نن شمال هم په درانه خوب بیده دی او د وینو له پانو سره کوټې نه خوږوي سرې به ویل چې نن دا هرڅه یوه خوځنده ویرېږخیله غیږ کې نغښتي دی او یواځې همدا ستړي او ناکراره انسانان دي چې خپلې ځوانمرګه اوتنکۍ هیلې یې آرام نه پرېږدي - بوږنوونکو سوچونو په سر اخیستي - ترخو خاطرو او یادونو یې مخې ته دارې جګې کړې او پرهرژلي خیالونه یې سترګې پټېدو او دې ته نه پرېږدي .

د دغې غمجنې شپې د روند سکوت د درې په اوږدو کې د سهار دلما نځه یو په بل پسې اذانونو مات کړ او د ستوماڼه بزګرانو له پاره یو بله ستړې ورځ د کار او مزدورۍ د درانده پېټي او چټولو ته رادبره شوه .

دغې شپې د هغوی هېڅ دمه نه وه جوړه کړې د دغې شپې دناکراره لمحو [موقتیه] د هغوی پر اوږو دیوه دېر درانده بار نه هم درنده اوږه ولوونکې تما مېده او اوس بیا دیوې ستومانه او سرګردانه ورځې راختل له هغوی څخه بیا د آرام ساه اخیستله .

داو د اسه له پاره کلیوال یو یو دویالي غاړې ته راتلل ، داو بو نالانه وله حرکت او د څپو ناکراره آوازونو د خلکو د ستومان او کړاوجن ژوند ویرجنې نغمې غږولې او د دوی پر دردمند او خواړ ژوند یې یوه بله غمونکې ورځ وراضافه کوله په لنډه شیبه کې نیمایي جومات ډک

... اوښکې په غوځنګ وي!

بیا هم داسې میاشت وه - یوه درنده، ګرمه، اوږده او دوبه
شپه چې هېڅ سبا کېده نه .

ستورې توله شپه تت تت او پټ پټ کېدل ، نن آسمان روڼ او
تک شین نه معلومېده - سپوږمۍ د دوېچن آسمان پر وړیو تېښتو وروورو
او په نه زړه پل اخیست داسې چې هغه هم د دغه دوېچنې شپې په -
سبا کېدو نه وي خوښه - نن د سپوږمۍ وړښتینو ورانګو هغه ځوانې
ځلا نه درلوده ، داوړتکه سره برېښېده لکه چې همدا اوس د
وینو له سیند څخه لېچه لغړه راختلې وي .

بیا هم دروږې میاشت وه د ۱۳ مې روږې - پښتنې د همداسې یوې
هیبتناکې او درندې شپې د تېرېدو مزې رالنډول او یوې ویرجنې
او غملړلې ورځې ته یې غېږ پرانستله .

یوه مهیب سکوت یوې ژوږې چوپتیا او یوې درندې خاموشۍ
په زړونو او خولو لاسونه ایښي وو - اوږه د سوچونو او بوږنونو ونکو

خیالونو په سرونو او مغزو وزړونه غوړولي وو .

نن د پیشمینې په چړګ بانګونوکې هغه ځواني کشش نه لیدل کېده
داسې سنکارېده لکه چې د چړګانو په مرۍ وهم چا منګولې ښخې کړې وي -
د سپوږمۍ ونه یې تپ توپ وو یواځې ستغې او سوې انګولا به یې د درې
په اوږدو کې څه ویروونکې انګازې خپرې کړې . د سیند د څپو شور او زوږ
نه وو داسې معلومېده چې نن شمال هم په درانه خوب بیده دی او د وینو له
پاڼو سره کوتې نه خوړ وې سرې په ویل چې نن دا هرڅه یوه خوځښت
وپه پخپله غېږکې نغښتي دي او یواځې همدا ستړې او ناکراره انسانان
دي چې خپلې ځوانیمرګه اوتنکۍ هیلې یې آرام نه پرېږدي - بوږنوکو
سوچونو په سر اخیستي - ترخو خاطرو او یادونو یې مخې ته داړې جنګې
کړې او پر ټولې خیالونه یې سترګې پټېدو او دمې ته نه پرېږدي .

د دغې غمجنې شپې دروند سکوت د درې په اوږدوکې د سهار
دمانځه یو په بل پسې اذانونو مات کړ او د ستوماني ناکرانو له پاره
یوه بله سترې ورځ د کار او هڅو دورې د دراندې پېټي او چتولو
ته راد برېږه شوه .

دغې شپې د هغوی هېڅ دمه نه وه جوړه کړې د دغې شپې
دناکراره لمخوځو موقتیه د هغوی پر اوږو د دیوه ږې دراندې بار نه هم درنده
اوزړه لولوونکې تمامېده او اوس بیا د یوې ستوماني او سرګردانه ورځې
راختلو له هغوی څخه بیا د آرام ساه اخیستله .

داود اسه له پاره کلیوال یو یو د ویالې غاړې ته راتلل ، داوبو
نالاسنده وله حرکت او د څپو نا کراره آوازونو د خلکو د ستوماني او کرلوچن
ژوند ویرجنې نغمې غږولې او د دوی پر دردمند او خولو څوند یې
یوه بله غموونکي ورځ ورا ضافه کوله په لنډه شېبه کې نیمایي جوماتونکي

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو- لمونځ د شو- دعا ګانې وشوې، وظیفې اوتلاوتونه خلاص شول.
خلک راولاړشول راووتل. د سهار خپره لانه وه ایسته شوې دغرونو په
څوکو لا پروني پرېوتي لمر ځیلې وړانګې پوره نه وې غوړولې چې کرسهار شو
داکرسهار لکه دخطر زنګ په ټوله دره خپور شو. شپږ جوړې جیپ الوتکې
په دوو موازي کرښو درې ځله په ټوله دره راغبرګې شوې.

اوس نو د ټولو زړونو منله چې د قوې دراتګ دا شور ځني اوازې حقیقت
ته نږدې کېدونکې دي.

اوس نو د هریوه زړه ته ولوېده چې دا یوه اوني له سهاره ترما ښامه
اکتشافي الوتکو هسې د ا ټوله سیمه لاندې باندې نه کوله.

سترګې او خبرې ټول سوال سوال وې چې څه به کېږي- له څه سره
به مخامخ کېږي او څه به پرې راځي.

د سوالونو او اندېښنو پدغه کشمکش کې وسله وال مجاهدین په یوه
لحظه کې دجومات مخې ته راغونډ شول تا به ویل له هره یوه سره مخابره
ده او چا د تیارسۍ او برید قومانده ورکړې ده.

بې له دې چې بحث او جدل وکړي، بې له دې چې سره وپوښتي،
بې له دې چې دحزب او قومانداننوم واخلي، ټول له یوې مخې او له یوه
پلوه راغونډ شول- کمربندونه یې وتړل، د ټوپکو مجورې یې دکې
کړې، ټوپکونه یې سنبه وکتل، خپلې یې کش کړې- ملاوې یې ټینګې
کړې پټکي یې سم کړل او پایڅې یې بند وهلې. دحرکت لورې معلوم
وُ د دغرې ډګر منکاره ګاو د قربانۍ او ازموینت میهال راد برو. داسې لکه
چې څوک بولۍ ورکوي، وخت غږي کوي، جذبات ورته لورې ښیې،
احساس یې قدمونه ښکلوي، ولولې ورته لار جاروکوي- حالات یې دانتقام
او مقابلې ولولې توپاني کوي او وینې ورته د تویېدو پیشکشونه کوي.

نه داخبره وه چې ته څوک یې او هغه څوک- دا دکوم تنظیم دی او
هغه دکوم...

هرڅه څرګند وُ، هدف روښانه وُ، لار سپېڅلې او نیغه وه دښمن
معلوم وُ مقابله فرض وه او دشهادت هیله حتي. سري فکر کاوه چې
یوه روحاني تړون، یوې قلبي رابطې، یوې آفاقي قوماندې، یوه
آسماني غږ او یوه الهامي احساس هغوی ټول دغه یوه ځای، یوې
خبرې، یوې پرېکړې، یوه دریځ او یوه سنګر ته بوللي ورکړې.

دجبهې لوړېدو کرښو ته دمجاهدینو کتارونه وخوځېدل-
دوړې پورته شوې- دتکبیر چیغو دره په سر واخیسته- دحق دښمن
پټنګانو سرونه په لاس کې دقربانۍ ډګر ته په مینه او جوش یوله بل مخکې
وړاندې کېدل ته به وایې دچاپه وړا روان دي دخوښۍ دزړې کوي
او د ساتېرۍ مخښې ولي.

نن دغه لار داسې دړندو، پخوا وقوي قدمونو لنډوله چې منزل
یې دایثار او سربښندنې هغه تلپاتې مقام وُ چې دحق شمه یې دخپلو
وینو په تېلو بله ساتله.

نن په سینو کې دزړونو دړزا داسې ناکرارهوه لکه چې دسرو
ګولیو مخې ته په دبرهوس له سینې دباندې راوځي.

دجذباتو او احساساتو بیوتوپان راالوتلی وُ یو سیلاب وُ چې په -
غرېدو راروان وُ یوه سمندر دې خوا څه اخیستی وه دانسانانو یو
څپانده سمندر په دره کې په خوځېدو وُ؛ موجونو غرغرې وهلې،
څپې په غورځنګ وې قرباني سر په تلې کې ولاړې وې او دآزادۍ
یوه طغیاني وږمه په ټوله دره کې په چلېدو وه.
سري فکر کاوه چې ټوله دره لړزېږي او هر کمر، هره تږه، هر

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو- لمونځ د شو- دعا ګانې وشوې، وظيفې اوتلاوتونه خلاص شول. خلک راولاړ شول راووتل. د سهار څرک لا نه وه ايسته شوى دغرونو په څوکو لا پروني پرېوتي لمرخپلې وړانګې پورته نه وې غورولې چې کړسهار شو داکړسهار لکه دخطرزنګ په ټوله دره خپورشو. شپږ جوړې جيپ الوتکې په دوومواز کرښو درې ځله په ټوله دره راغبرګې شوې.

اوس نو دټولو زړو ومنله چې دقوې درانګ داشورځنې اوازې حقيقت ته نژدې کېدونکې دي.

اوس نو دهريوه زړه ته ولوېده چې دا يوه اونۍ له سهاره ترماښامه اکتشافي الوتکو هسې دا ټوله سيمه نه لاندې باندې کوله.

سترګې اوخبرې ټول سوال سوال وې چې څه به کېږي. له څه سره به مخامخ کېږي او څه به پرې راځي.

دسوالونو او اندېښنو پدغه کشمکش کې وسله وال مجاهدين په يوه لحظه کې دجومات مخې ته راغونډ شول تا به ويل له هره يوه سره غابره ده اوچا دتيارسۍ اوبريد قومانده ورکړې ده.

بې له دې چې بحث اوجدل وکړي، بې له دې چې سړوپوښتي، بې له دې چې دحزب اوقوماندان نوم واخلي، ټول له يوې مخې اوله يوه پلوه راغونډ شول - کمربندونه يې وتړل، دټوپکو جوړې يې دکې کړې، ټوپکونه يې سنبه وکتل، څپلې يې کش کړې - ملاوې يې ټينګې کړې پټکي يې سم کړل او پايڅې يې ښه وهلې. دحرکت لوری معلوم و دغرې ذکرښکاره و او دقربانۍ او ازموېښت ميهال رادبره. داسې لکه چې څوک بولنه ورکوي، وخت غږ پرې کوي، جذبات ورته لوری ښيي، احساس يې قدمونه ښکلوي، ولولې ورته لارجاروکوي - حالات يې دانتقام اومقابلې ولولې توپانې کوي او ويښې ورته دتوېدو پېشکشونه کوي.

نه داخبره وه چې ته څوک يې او هغه څوک - دا دکوم تنظيم دی او هغه دکوم...

هرڅه څرګند و، هدف روښانه و، لارسپينه او ښخه وه. دښمن معلوم و، مقابله فرض وه او دشهادت هيله حتي. سرې فکرکاوه چې يوه روحاني تړون، يوې قلبي رابطې، يوې آفاقي قوماندې، يوه آسماني غږ او يوه الهامي احساس هغوى ټول دغه يوه ځای، يوې خبرې، يوې پرېکړې، يوه دريځ او يوه سنګرته بولنه ورکړې.

دجبهې لومړنيو کرښو ته دمجاهدينو کتارونه وخوځېدل - دورې پورته شوې - دتکبيرچيغو دره په سرواخيسته - دحق دښمن پټنګانو سرونه په لاس کې دقربانۍ ذکرته په مينه اوجوش يوله بل څخه وړاندې کېدل ته به وايې دچاپه وړا روان دي دخوښۍ هوزې کوي او دساتېري نخښې ولي.

نن دغه لار داسې درنده، پخوا اوقوي قدمونولنډوله چې منزل يې دايثار او سرښندنې هغه تلپاته مقام و چې دحق شمع يې دخپلو وينو په تېلو بله ساتله.

نن په سينو کې دزړونو درزا داسې ناکراره وه لکه چې دسرو ګوليو مخې ته په دبرهوس له سينې دباندې راوځي.

دجذباتو او احساساتو يوتوپان راالوتلى و يوسېلاب و چې په - غورځېدو راروان و يوه سمندر دې خوا ځه اخيستې وه دانسانانو يو ځپاند سمندر په دره کې په خوځېدو و، موجونو غرغرې وهلې، څپې په غورځنګ وې قربانۍ سرپه تلی کې ولاړې وې او دآزادۍ يوه طغياني وږمه په ټوله دره کې په چلېدو وه.

سړې فکرکاوه چې ټوله دره لړزېږي او هرګړ، هره تږه، هر

ناو او هر بوټی د آزادۍ د دغه سربښندونکي لښکر قدمبوسۍ ته ځان رسوي.

کولۍ وچلېدلې، ټانکونه وغړېدل او مزایل په غرمبېدو شول، سیمه د اورلمبه شوه د کولیو بزلی او د بمونو باران په اورېدو شو. د آسمان پر مخ د الوتکو ټولۍ او کتارونه داسي معلومېدل لکه چي هوايي مرغان پدغه کرجنه فضا کي د خپل سفر لار لټوي او دوري شوي، لوګي شول نه دیو بل غږ اورېدل کېده او نه یو بل سره لیدلی او پېژندلی شوای.

جیټ بمباري، کولې آتشي ... نیپام ... او کیمیاوي بمونو داسي لکه چي ځکه پې ستوله په بل غ اړولي وي هر سړي فکر کاوه چي همدا دي ژوند دی نور به نو د ځمکي پر مخ هېڅ هم نه وي پاتي.

هلیکوپترو راکټونه اوړول او کوماندویي پوځیان پي کوزول تر مازدیګره پر هره غونډۍ، هرناو او هره حاکمه نقطه د کوماندویي پوځیانو بهیر رامات ؤ. او په هره غونډۍ او هر څوکۍ پنډ وون له دبرو او کمرونو پوځیان زیات معلومېدل - هره دبره به چي سړي ولیدلی شوای نو و به ښوریده او پوځي به تري جوړېشو له الوتکو ټانکونه او نوري درندي وسلي هم کوزي کړې شوي، ټانکونه، توپونه، میزایل او ... تا به ویل له هرناو او غونډۍ سره یوي ځرقي او غونډ اړولي وي.

بنسایي پوځي متخصصین او عسکري ماهرین پي ونه منـي - دوی به د خپلو شمېرنو او فرضیو له مخي حساب کوي - د ځمکي ساحه به اټکلوي وايي به، دا اراضي د دومره لوی پوځ او وسلو ایجاب نه کوي عسکري قوانین دا شي منلی دا اراضي د دومره ټانکونو او پوځیانو ګنجایش نلري او ...

خو دا د سترګو لیدلی واقعیت دی خپله پی د کابل پوځي افسرانو هم تصدیق کړی. د متخصصینو او ماهرینو شمېرنې او فرضیې خو هغه وخت هم اپوټه، غلطي او ناسمي وختي کله چي د روسي پوځونو له یرغل سره دوی په دوو درېو میاشتو کي د مقاومت د ټکولو او له منځه وړلو پېشبیني کړې وه او د افغانانو غور او او ور مقاومت پې د روس د منظم او مجهز پوځ په مقابل کي انتحار او خودکشي ګڼله، او که اصلاً دغه شمېرنو فرضیو او نظریاتو ته کتل شوي وای نو د افغانستان جهاد باید له سره پیل شوی او د برېي تر درشل هدو رسېدلی نه وای.

د افغانستان جهاد خو د نړۍ د ډېرو شمېرنو او اټکلونه اپوټه و نیول ډېري خکي و پېښي او ستَجَوني پي ناسمي ثابتي کړې او ډېر نظریات او موضعګېري پي بدلون ته اړ کړي.

د دغه مقاومت هڅونه، وسله، تکیه او قوت، هغه مادي وسایل او ممهات نه دي چي د پوځي ژبر موله تشېدو سره په شا شي او ماتي وخوري د دغه جنګ ممهات نه خلاصېږي، وسله یې له کاره نه لوېږي او قوت یې نه کمزوري کېږي ځکه خو یې شوروي خانیکي او نظري درسونه او نظریات مستقبل نشي ټاکلی.

دلته ایمان، عقیده، تصمیم او اراده د روس غونډي ستر او وحشي قوت په کونډو کوي - د وار سابلاک لږ هوي، نړۍ ته د استعمار ماتونې ژوندي درس ورکوي او د روس د نه ماتیدني طلسم دړي وړي کوي او د نړۍ اسکېرلو او مخېلو ته په کومه کوي چي د وېښي په بیه آزادي حتماً اخیستلی شي.

ناو او هربوټي د آزادۍ د دغه سربښندونکي لښکر قدمبوسۍ ته ځان رسوي .

کولۍ وچلېدلې ، ټانکونه وغرېدل او مزایل په غرمبېد وشول ، سیمه داورلمبه شوه د کولیو ږلۍ او د بمونو باران په اورېدو شو . د آسمان پرمخ د الوتکو ټولۍ او کتارونه داسې معلومېدل لکه چې هوایي مرغان پدغه کرد جنه فضاکې د خپل سفر لار لټوي دورې شوې ، لوګي شول نه دیوبل غږ اورېدل کېده او نه یوبل سره لیدلی او پېژندلی شوای .

جیټ بمبارۍ کولې آتشي نیپام او کیمیاوي بمونو داسې لکه چې ځمکه یې ستوله په بل ځ اړولې وي هرسړي فکر کاوه چې همدا دي ژوندي دی نوربه نو د ځمکې پرمخ هیڅ هم نه وي پاتې .

هلیکوپټرو ړاکټونه او ړول او کوماندویي پوځیان یې کوزول ترماز دیګره پرهره غونډۍ ، هرناو او هره حاکمه نقطه د کوماندويي پوځیانو بهیر ړامات ؤ . او په هره غونډۍ او هر خوړکې پندوونن له دبرو او کمرونو پوځیان ړیات معلومېدل - هره ډبره به چې سړي ولیدلی شوای نو وبه سوړېده او پوځي به ترې جوړ شو له الوتکو ټانکونه او نورې درندې وسلې هم کوزې کړې شوې ، ټانکونه ، توپونه ، میزایل او . . . تابه ویل له هرناو او غونډۍ سره یو یو فرقې او غونډ اړولې وي .

بنسايي پوځي متخصصين او عسکري ماهرين یې ونه منې - دوی به د خپلو شمېرنو او فرضیوله مخې حساب کوي - د ځمکې ساحه به اټکلوي وايي به ، دا اراضي د دومره لوی پوځ او وسلو ایجاب نه کوي عسکري قوانین دا نشي منلی دا اراضي د دومره ټانکونو او پوځیانو ګنجایش نلري او . . .

خو دا ستر کولیدلی واقعیت دی خپله یې د کابل پوځي افسرانو هم تصدیق کړې . د متخصصینو او ماهرینو شمېرنې او فرضیې خوهغه وخت هم اپوته ، غلطې او ناسمې وختې کله چې د روسي پوځونوله یرغل سره دوی په دوو دریو میاشتوکې د مقاومت د ټکولو او له منځه وړلو پېش بینې کړې وه او د افغانانو غوراو او ر مقاومت یې د روس د منظم او مجهز پوځ په مقابل کې انتحار او خودکشي ګڼله ، او که اصلاً دغه شمېرنو فرضیو او نظریاتو ته کتل شوي وای نو د افغانستان جهاد باید له سره پیل شوی او د بریې تر درشل هډو رسېدلی نه وای .

د افغانستان جهاد خو د نړۍ د ډېرې شمېرنې او اټکلونه اپوته ونبودل د ډېرې ځکې و بیې او سنجونې یې ناسمې ثابتې کړې او ډېر نظریات او موضعګیرۍ یې بدلون ته اړ کړې .

د دغه مقاومت هزینه ، وسله ، تکیه او قوت ، هغه مادي وسایل او مهمات ندي چې د پوځي ړېر موله تشیدو سره په شا شي او ماتې وخوري د دغه جنګ مهمات نه خلاصېږي ، وسله یې له کاره نه لوېږي او قوت یې نه کمزوری کېږي ځکه خو یې شومیخانیکي او نظري درسونه او نظریات مستقبل نشي ټاکلی .

دلته ایمان ، عقیده ، تصمیم او اراده د روس غونډې ستر او وحشي قوت په ګونډو کوي - د وارسا بلاک لړزوي ، نړۍ ته د استعمار ماتونې ژوندي درس ورکوي او د روس د نه ماتېدونې طلسم درې وړې کوي او د نړۍ اسیرو او ځپلو ته په ګوته کوي چې د وینې په بیه آزادي حتماً اخیستلی شي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او هغوی خپل ارمان ته ورسېدل

فضا تورو دوړو لاندې کړې وه - د لمر سترګه سمه نه ښکارېده - د باروتو سوی بوی له هر لوري پورته کېده - له هرې خوا داورباران او د ګولیو ږغ اورېده، په سترګو کې اوښکې وچې وې خو وینې بهېدلې - سرونه ستي کېدل - سینې غلبېل کېدلې - هډونه په هوا الوتل - غوښې بادېدلې او لمبو او لوګي وار په وار ځمکه، هوا او د ژوند هستي لاندې کوله.

نن وینې وې - اورونه وو - لوګي و او د باروتو سوځنده بوی. نن هر خبره او هر تصور د قربانۍ و، د جنګ و، د ډغرې و، د شهادت و، د برېد و، د یرغل و، د بم و، د ټانک او توپ و، د زخم و او د ټپ او پرهر.

له کومې پڅې، له کومې ډبرې او له کوم لوري به چې د ټوپک ډزشو هلته به بیا اور بل و - د بمونو باران او د ګولیو دندوکار به و - هلته به بیا نه بوټي پاتې و نه کس او نه ډبره - هغه ځای به سور اور شو، لمبه به شو، لوګی به شو او وران او ویجاړ.

د هر سړي دا خیال و چې تر دغو ښارونو او کوڅو باریو لاندې به نه څوک روغ پاتې وي او نه کوم کور و دان - هر یوه دا فکر کاوه او همدا یې انګېرله چې یواځې د ژوندي، نور ټول به د دغو اورونو په لمبو د بمونو په باران

او د ګولیو په ږلۍ او دندوکار کې هېڅ ژوی روغ نه وي پاتې.

هلته چې د هر ډول ځواب مرګ - د هر سنګر انجام په اور ستي کېدل او د ډېر لږ مقاومت قیمت د سر حتمي قرباني وه.

هلته چې د دښمن د بمونو، توپونو او ټانکونو له چلېدو سره د هغوی د بریڅو د دهشت خېرو ونکو پر وپاګندو ونو ژ بې هم همدا ور چلېدې او همدا یې ژبغراندو لمبې یې ښندلې.

هلته چې مقاومت د حتمي نابودۍ نوم و او هله چې مقابله د مرګ غېږې ته له ځان غورځولو پرته بل څه نه و.

هملته او په همغه ځای کې د خدای ج دلاورو سرښندونکي د وطن له مینې سرشار، د حق په مینه مست او د شهادت لېوالو له مقاومت اخوا - له شهادت پرته او له ډغرې او مقابلې پر ته بله لار، بله اسره، بل لوری او کومه نه لیده.

نه یې پېژانده او فکر او تصور یې نشوای کولی - د مرګ پر لوري د شهادت په طرف، د وینو تویولو پر خوا او د سرښندنې په لاره یې پاخه، درانده او داومن قدمونه اوچتول - دا ورلکه چې هغوی یو تجارت په لاره چولی وي - داسې تجارت چې ځانونه یې سپکي ګټندوی بلل او هغه د خپلې وینې په بدل کې د خپل سر په عوض کې د خدای ج، د رضا ګټل و - سبحان الله څومره ویاړمن تجارت او څومره عظیمه ګټه.

* * *

زه دلته د همدغه سنګر خبره کوم یواځې د یوه سنګر کیسه د هغه سنګر خبره چې د خپل مثالي مقاومت او قربانۍ له لارې یې د دښمن زور او وحشت او به او به کړ او یو ځل بیا یې ثابته کړه، یو وار بیا یې وښوده چې کوم اولس په وینه او سر د آزادۍ قیمت ادا کولی شي هغه غلام کېدلی نشي. وطن به یې وران شي خو غلام به نشي او سر به ټیټ نکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او هغوی خپل راتګ تر سره کړ

فضا توره دوړه لاندې کړې وه - د لمر ستر ګه سمه نه ښکاریده - د بارو دو سوي بوی له هر لوري پورته کیده - له هرې خوا د اورباران او د ګولیو بارانی اوریده په ستر ګو کې او ښکې وچې وې خو وینې بهیدلې - سرونه سټي کیدل - سینې غلبیل کیدلې - هډونه په هوا الوتل - غوښې بادیدلې او لمبو او لوګي وار په وار ځمکه، هوا او د ژوند هستي لاندې کوله.

نن وینې وې - اورونه وو - لوګي وو او د بارو دو سوځنده بوی. نن هر خبره او هر تصور د قربانۍ وو، د جنګ وو، د ډغرې وو، د شهادت وو، د برید وو، د یرغل وو، د بم وو، د ټوپک او توپ وو، د زخم وو او د ټپ او پرهر.

له کومې پرنګې، له کومې تربرې او له کوم لوري به چې د ټوپک ډزشو هلته به بیا اوربل وو - د بمونو باران او د ګولیو دندو کار به وو - هلته به بیا نه بوټی پاتې وو نه کس او نه تربره - هغه ځای به سوی او ورشو، لمبه به شو لوګی به شو او وران او ویجاړ.

د هر سړی دا خیال وو چې تر دغو بمبارونو او ګوله باریو لاندې به نه څوک روغ پاتې وي او نه کوم کور ودان - هر یوه دا فکر کاوه او همدا یې انګیرله چې یواځې دوی ژوندی دي، نور ټول به د دغو اورونو په لمبو د بمونو په باران

او د ګولیو په بارانۍ او د ټندو کار کې هیڅ ژوی روغ نه وي پاتې.
هلته چې د هر دوژخ خواب مرګ د هر سنګر انجام په اور سټي کیدل او د ډیر
لږ مقاومت قیمت د سر حتمي قرباني وه.
هلته چې د دښمن د بمونو، توپونو او ټانګونو له چلیدو سره د هغوی د
بریڅو د دهشت خپرو ونکو پروپاګنډو ونو ژبې هم همدا ور چلیدې او همدا سې
ژبغراندې لمبې یې ښندلې.
هلته چې مقاومت د حتمي نابودۍ نوم وو او هله چې مقابله د مرګ
غیږې ته له ځان غورځولو پرته بل څه نه وو.
هملته او په هم هغه ځای کې د خدای ج دلاریو سر ښندونکي د وطن له مینې
سرشار، د حق په مینه مست او د شهادت لیوالو له مقاومت اخوا - له شهادت پرته
او له ډغرې او مقابلې را د پخوا بله لار، بله اسره، بل لوری او کوم درنه لیده -
نه یې پیژانده او فکر او تصور یې نشوای کولی - د مرګ پر لوري
د شهادت په طرف، د وینو تویونې پر خوا او د سر ښندنې په لاره یې پاخه،
دراندې او داډمن قدمونه او چټول - دا ورلکه چې هغوی یو تجارت په
لارا چولی وي - داسې تجارت چې ځانونه یې پکې ګټهندوی بلل او هغه د خپلې
وینې په بدل کې د خپل سر په عوض کې د خدای ج، د رضا ګټل وو - سبحان الله
څومره ویاړمن تجارت او څومره عظیمه ګټه.

* * *

زه دلته د هم د غه سنګر خبره کوم یواځې د یوه سنګر کیسه د هغه سنګر
خبره چې د خپل مثالي مقاومت او قربانۍ له لارې یې د دښمن زور او وحشت
او به او به کړ او یو ځل بیا یې ثابته کړه، یو وار بیا یې وښوده چې کوم اولس
په وینه او سر د آزادۍ قیمت ادا کولی شي هغه غلام کیدلی نشي.
وطن به یې وران شي خو غلام به نشي او سر به یې ټیټ نکړي.

د هغو سرتېرو د سربښندنې یاد چې له یوې غې په خپلو وینو کې ولمبېدل
د هغه سنګر یاد چې ټول ساتونکو یې په دفاع کې د شهادت په غېږ کې سرونه کېښودل او هغه سنګر چې د جنګیالیو د وینو رود یې په هغه جګړه کې د دښمن د زور او وحشت ستنې ونړولې او د هغوی د شرېدلې ماتې تاریخ یې انځور کړ. او هغه مورچل چې په خپلو وینو یې د وحشي دښمن د وحشت او بربریت ټالمبې سړې کړې.

زه اوس هم دغه پوښتنې ته ځواب یم چې څه ورپېدغه سنګر کې د دغو لیرو سیمو او بېلابېلو حزبونو مجاهدین راغونډ شوي وو. چا راغونډ کړي وو. چا قومانده ورکړې وه. کله څه ور او چېرته یې دا پرېکړه غوټه کړې وه. داسې لکه چې قدرت پخپل لاس راټول کړي او انتخاب کړي وي. یو یو یې له هره حزبه او هرې سیمې راغونډ او ټاکلي وي لکه چې په دوی کې یې د داسې سترې مقابلې او مثالي قربانۍ قوت او صلاحیت لیده چې دا دوله به دلته یو مثالي یادګار پرېږدي د قربانۍ یادګار او د سرلوړۍ د خاطر و یادګار.

په رښتیا هم دا د قدرت کرشمه وه او د قدرت لوربینه.

سړی حیران شي. اوس هم پېدې سم نه شي پوهېدلی او یې له دې چې د قدرت لاس یې وبولي بل فکر نشي کولی.

دغه جنګ سهارلمانځه مهال ونښت. الوتکو د وسپنو او اور باران پیل او ټانکونو، د کولیو زلۍ، خودحق په مینه مستوځوانانو ورته خپل سرونه او سینې سپر کړې وې. غرمه شوه تکنده غرمه. ځمکه د اور لمبو نیولې وه او هوا لوخړو او سټرلوګي. کمرونه رغړېدل. غرونه نړېدل د ډبرو پرخچې یا وېدلې خو د خدای دلارې دغه قهرمان سربښندونکي له ځایه نه خوځېدل. د دوی ګونه له ماښې نه ایسته کېده او ایله به هغه وخت

پرماشه د دوی ګوتو حرکت پرېښود چې د دښمن کومه سره ګولۍ به یې په تټر کې سره شوه.

ژبې په تالو پورې کلکې نښتې وې خو د دوی د ټوپکونو بارونه چلېدل. د مرګ ویرووونکي هیولا ورته غاخ خپلې دارې را بیستلې وې خو د دوی سترګو هغه نه لیدله. د دوی نظرونو تر لیرې بل څه لیدل. بل څه یې تصور کول او د هغه لېوال وو.

تر دې وخته نه. لس کسه شهیدان شوي وو. ماسپښین وچې درې نور ملګري یې هم شهیدان شول. د راکټ او د هشکې مرمۍ خلاصې شوې وې او س له هغوی سره دا فکر وچې له شهادت وروسته یې دا وسلې د دښمن لاس ته ورنشي. په ډېر اطمینان یې ماپې بېرته کړې. میل یې خلاص کړ او په بوټو او شکو کې یې ښخې کړې.

د دښمن الوتکو، توپونو او ټانکونو خپل وس ختم کړ خو د دغه سنګر د مقاومت غږ یې غلی نشوی کړی. د کومک مخابرې چالانې وې. د سره پوځ هغو سترو جنرالانو ته یې خبره ورسوله. نقشه او د ټول کیفیت تفصیلات او خپله یې وسې یې ورشرح کړه ما ښام نږدې کېدونکی و او که یو ځل تیاره خپره شوې وای نو بیا خو دغه ټوله قوه او پوځ د دغه سنګر په ولکه کې و. زر زر یې د قوماندې او کومک غوښتنې کولې د عاجل کومک او فورې مرستې.

* * *

مجاهد عبدالباقي له جېب څخه قلم را و یوست د کاغذ پر یوه ټوټه یې په ډېر اطمینان ولیکل: «... اوس قضا مازیګر دی زموږ د دهشکې او راکټ مرمۍ خلاصې شوې او تر هغو بوټو او شکو لاندې … کړې. تر او سه زموږ دیارلس تنه ملګري شهیدان شوي او موږ … خپل لوری هدف ته نږدې کېدونکي یو...»
دا کاغذونه یې له خپل … سره دیوه نړېدلي کمر په

د هغوسرتېرو د سرښندنې یادچې له یوې خوا یې په خپلو وینو کې ولمبېدل
د هغه سنګرونو چې ټولو ساتونکو یې په دفاع کې د شهادت په غېږ کې سرونه
کېښودل او هغه سنګرچې د جنګیالیو د وینو رود یې په هغه جګړه کې د دښمن
د زور او وحشت ستنې ونړولې او د هغوی د شرمېدلې ماتې تاریخ یې اغوړ
کړ. او هغه مورچل چې په خپلو وینو یې د وحشي دښمن د وحشت او بربریت
پرلمبې سړې کړې.

زه اوس هم دغه پوښتنې ته ځواب یم چې څه ور په دغه سنګر
کې د دغو لیرو سیمو او بېلابېلو حزبونو مجاهدین راغونډ شوي وو. چا
راغونډ کړي وو. چا قومانده ورکړې وه. کله، څه ور او چېرته یې دا
پرېکړه غوټه کړې وه، داسې لکه چې قدرت پخپل لاس راټول کړي او
انتخاب کړي وي. یو یو یې له هرې حزبه او هرې سیمې راغونډ او ټاکلي وي
لکه چې په دوی کې یې د داسې سترې مقابلې او مثالي قربانۍ قوت او
صلاحیت لیده چې دا دوله به دلته یو مثالي یادګار پرېږدي د قربانۍ یادګار
او د سرلوړۍ د خاطرو یادګار.

په رښتیا هم دا د قدرت کرشمه وه او د قدرت لوړ بېنه.

سړی حیران شي. اوس هم پېدې سم نه شي پوهېدلی او ټې له دې چې د
قدرت لاس یې وبولې بل فکر نشي کولی.

دغه جنګ سهار لمانځه مهال ونښت. الوتکو د وسپنو او اور باران
پیلاوه او ټانکونو، د کلیو بزلی، خو حق په مینه مستوځوانانو ورته
خپل سرونه او سینې سپر کړي وې. غرمه شوه تکنده غرمه. ځمکه د اور
لمبو نیولې وه او هوا لوخړو او سترلوګي. کمرونه رغړېدل. غرونه نړېدل. د
ډبرو پرخچې یې اوبدلې خو خدای دلاري دغه قهرمان سرښندونکي له ځایه
نه خوځېدل. د دوی ګونه له ماشي نه ایستنه کېده او ایله به هغه وخت

پرماشه د دوی ګوتو حرکت پرېښود چې د دښمن کومه سرګولۍ به یې په تټر
کې سره شوه.

ژبې په تالو پورې کلکې نښتې وې خود دوی د ټوپکونو بارونه چلېدل.
د مرګ ویرووونکي هیولا ور ته ځانغ خپلې دارې را ایستلې وې خو د دوی
سترګو هغه نه لیدله. د دوی نظرونو د هر لیرې بل څه لیدل. بل څه یې
تصور کول او د هغه لېوال وو.

تر دې وخته نه. لس کسه شهیدان شوي وو. ماسپښین وچې د رې
نور ملګري یې هم شهیدان شول. دراکټ او د هشکې مرمۍ خلاصې
شوې وې اوس له هغوی سره دا فکر وچې له شهادت وروسته یې دا
وسلې د دښمن لاس ته ورنشي. په ډېر اطمینان یې پایې بېرته کړې. میل یې
خلاص کړاو په بوټو او شکو کې یې ښخې کړې.

د دښمن الوتکو، توپونو او ټانکونو خپل وس ختم کړ خو د دغه سنګر
د مقاومت غږ یې غلی نشوی کړی. د کومک مخابرې چالانې وې. د سره پوځ
هغو سترو جنرالانو ته یې خبره ورسوله. نقشه او د ټول کیفیت تفصیلات او
خپله یې وسې یې ور تشرح کړه ماښام نږدې کېدونکی و او که یو ځل بیا نو خپره
شوې وای نو بیا خو دغه ټوله قوه او پوځ د دغه سنګر په ولکه کې و. زرزر یې
د قوماندې او کومک غوښتنې کولې د عاجل کومک او فوري مرستې.

* * *

مجاهد عبدالباقي له جیب څخه قلم راویوست د کاغذ پر یوه ټوټه یې په ډېر
اطمینان ولیکل: «... اوس قضا مازیګر دی زموږ د د هشکې او راکټ مرمۍ خلاصې
شوې او ترهغو بوټو او شکو لاندې ښخې کړې. تراوسه زموږ دیارلس
تنه ملګري شهیدان شوي او موږ ... خپل لوري هلته ته نږدې کېدونکي یو...»
دا کاغذونه یې له خپلو ... سره دیوه نړېدلي کمر په

(c) ketabton.com: The Digital Library

چوله کې کېښودل. تا به ویل چې هېڅ هم ندي پېښ شوي، هېڅ خبره نشته او د چانوګ هم ندی
وېنې شوي. دومره ډاډه، داسې مطمئن او داو ر باوري لکه چې د هېڅ کوم خطر هېڅ ډول اندېښنه
ورسره نه وي.

د مازیګر وروستۍ شېبې وې دوه نوې الوتکې راورسېدې. په نوي
بڼه او خونړۍ الوت. په دغه سنګر یې درې ځلونه دورې وخوړلې او بمبارۍ
یې پیل کړه یو شېبه بخون لوګی پورته شو او دغسې ورو ورو د سنګر دزړې
کار بدل.

بله ورځ چې خلک ورغلل هلته یې د کمر په چاک کې دا کاغذ ونه موندل.
هلته له ډېرو داوسپنو ټوټې ډېرې معلومېدې. له کانو د تشو مردکو نالې
ډېرې پرتې وې. د هر شهید څنګ ته د تشو مردکو انبارونه پراته وو. تراوسه
هم اوسپنې او تشو نالیو هلته پر د ډېرو او کانو څپله غلبه ټینګه ساتلې
ده. هلته اوس دغه ویاړمن سنګر د شهیدانو قبرونه د حال په ژبه د خپل سرلوړي
شهادت او ویاړمن مقاومت ترانې غږوي، د جهاد او شهادت د کاروان جرس
زوږند ساتي او د قبرونو ډیوې یې د آزادۍ لار څلنده او روښانه.

ډېره د غیرت کیسې یې خوله کښې د هر زخم دی
چا ویلي دا چې شهیدان خبرې نه کوي

PROPERTY OF ACKU 5657

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library